Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 27. szám. Kedd, január 28.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Wekerle az antisemitizmusról.

Budapest, január 27.

(—ő—) A felekezeti reakció táborának egy izléstelen és illoyális ötlete immár sürgős kötelességévé teszi a szabadelvü sajtónak, hogy vele nyiltan és komolyan foglalkozzék. Ultramontán körökben titokzatosan és fontoskodva adogatják egy idő óta szájról-szájra azt a merészen hangzó hirt, hogy Wekerle Sándor szakitott a liberális eretnekséggel, s megtért aktiv antisemitává, aki a felekezeti visszavonás igéit nyiltan, állásánál fogva, mint politikai irányt nem hirdeti ugyan, de társadalmi tevékenységében annál nagyobb buzgósággal alkalmazza azokat.

Szabadelvü körökben szánakozó mosolygással fogadják ezt a képtelen hiresztelést. De a retrográd irányzat emberei két tünetet szegeznek a kétkedők mellének. Rámutatnak a jurista-bál dolgára és Wekerle Sándornak a gentry-kaszinó tegnapi lakomáján elmondott beszédére.

A jurista-bál ügye a következő:

A napokban küldték szét e bál meghivóit. A bál elnöksége, védőasszonyai, rendezőbizottsága mind névszerint rajta szerepelnek e meghivón. Ezernél több név, egy egész névtenger. Élén a névsornak, mint diszelnök: Wekerle Sándor szerepel. Végesvégig az ezernél több névben egyetlenegy zsidó sem található. Se asszony, se férfi, se ifju, se aggastyán, se hires, se hiretlen. Nincs köztük zsidó egy makulányi sem, tán még kikeresztelkedett is alig. Tiszta sor, hogy a véletlen müve ez az összeállitás nem lehet. Csak nagyon gondos, könyörtelenül szigoru és ismételt átrostálás utján lehet a mi fővárosunkban olyan névsort összehozni, amelyben ezernél több notabilitás között egyetlen zsidó se legyen található. A *szándékos* szelekció tehát kétségtelen. S az antisemita élü szándék feltételezésére támasztékot még az a körülmény is ad, hogy a jurista-bál jövedelmét a Szilágyi Dezső emlékszobrának szánták. Szilágyi Dezső világéletében sohasem volt antisemita. Utálta és megvetette a felekezetiességnek minden formáját és minden árnyalatát. Az egyházpolitikai reformok legradikálisabbjának, a kötelező polgári házasságnak ő volt a megalkotója és diadalmas vezérbajnoka. Hogy van az hát mégis, hogy az ő emlékszobrának javára tervezett bál védőasszonyainak diszes sorában ott találjuk *a néppárti arisztokraciának legelőkelőbb hölgyeit?* Hát hogy ezek a hölgyek nem a Szilágyi emlékszobra kedvéért vállalták a patronátust, azt bizonyitani sem kell. Ha vállalták, nem azért tették, hogy a kötelező polgári házasság teremtője szobrot kapjon, hanem vállalták, *noha* a bál jövedelme erre a célra fog fordittatni. S kárpótlást e lelkiismeretbeli áldozatért nyilván abban kaptak, hogy a körültekintő szelekció kirostált a névsorból minden zsidó elemet. Ebből is kiderülvén az antisemita szándék nyilvánvalósága, a reakció tábora a jurista-bál névsorából jogcimet vél meritheti arra, hogy Wekerle Sándort a gyakorlati antisemitizmus hivei közé számitsa.

A másik tünet a gentry-kaszinó tegnapi lakomája. E lakomán Wekerle Sándor beszédet mondott, amelyben a következő passzus is olvasható:

„Ettől a társadalmi közülettől távol tartottunk minden idegen áramlatot, nem engedtünk be ide semmi disszonánciát, semmi politikát akkor se, midőn künn magasra csaptak a politika hullámai."

Az *idegen áramlat* kirekesztésének hangsulyozását a felekezeti reakció emberei ismét az antisemitizmus javára értelmezik.

Nehogy e két tünet téves értelmezése szélesebb körökre is elterjedjen, felkerestük dr. Wekerle Sándor ur ő excellenciáját s felkértük, legyen szives ez ügyről nyilatkozni s fejtegetéseinek közzétételére a *Budapesti Napló*-t felhatalmazni.

Ő excellenciája válaszát az alább következőkben ismertetjük:

Wekerle Sándor nyilatkozata.

— Csodálkozva s — engedje meg, de némileg méltatlankodva is — hallottam egy s más oldalról már magam is ezt a képtelen hiresztelést. Bizony sohasem hittem volna, hogy rólam ilyesmiket fognak valaha állitani s remélem, hogy ez a hiresztelés komoly embereknél seholsem fog hitelre találni. Ami rész nekem kijutott a magyar szabadelvüség egyik legmarkánsabb müvének, az egyházpolitikai reformnak megalkotásában és kiküzdésében, azt eddigelé elegendőnek hittem arra, hogy a felekezeti reakció támogatásának, vagy bátoritásának abszurd vádja hozzám soha még csak közel se férkőzhessék. Ami a jurista-bált illeti, ott elnöktársaim gróf *Batthyány* Lajos, gróf *Hadik-Barkóczy* Endre és *Hammersberg* Jenő. Egytől-egyig szinliberális emberek. Róluk s rólam képtelenség feltenni, hogy a társadalmi téren antisemitizmust akarunk csinálni. Ők is nyilván ugyanakkor látták azt a névsort, amikor én. Láttuk akkor, amikor a kinyomtatott meghivót kézhez kaptuk. Tehát, amikor már késő volt. Es amikor a hibát már többé nem lehetett jóvá tenni. Mert hogy hiba volt a névsornak olyatén összeállitása, nem tagadom. Volt is közöttünk szó róla, hogy mit lehessen az adott helyzetben tenni. A bál öt

TÁRCA.

Emléksorok.

I.

A világon csak az szép, ami álom,
Mindég fehér, érintetlen marad.
Kéz nem nyúl hozzá, nem tapossa lábnyom,
Nem zúzza szét egy muló pillanat.

A vers addig szép, amíg megiratlan,
Az ég is csak a földről csodakék.
Mikor legelső csókod szivta ajkam,
Elnyertelek, de már vesztes valék!

II.

Ami tegnap még fergeteg volt,
Holnapra már szellő lehet,
Oh sohse mondj örök időkre
Szerelmi esküvéseket.

Hogy a virág a porba hulljon,
Ahhoz nem kell a tél fagya,
Nem kell letépni, nem letörni,
Ha elvirult, lehull maga.

Pásztor Árpád.

Az áldozat.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: ***François de Nion.***

Élesen csöngött a telefon, és de Talvandre asszony lázas sietséggel kelt föl. Egy szolga jelent meg a küszöbön s mondotta:

— A Goethe-utcából kérik a grófnőt.

— Jól van, jövök. Mondja, hogy várjanak.

Örőm áradt át az asszony szivén s üde orcáit még rózsásabbra festette. Egy pillanatra még némán ült a heverőn, szalonját és csecsebecséit még csinosabbnak találta, mint máskor, s boldoggá tette az a napsugár, amely aranyosan csillant meg zöld butorain.

— Hugo, biztosan Hugo! — suttogta s látta őt a telefon sárga lemeze előtt és érezte, hogyan ér oda a fához a bajusza; egy kicsit megremegett a térde, mikor a telefon felé ment.

Ujabb, parancsoló hivás csengett végig a néma palotán, s de Talvandre asszony sietett a sarokba, ahonnan kicsillogtak a nikkel-pántocskák és füléhez emelte a kagylókat. Es a telefonkészülék megelevenedett, kezdődött a beszélgetés látatlanba. Az érzékek tökéletesitették a látomást, s az asszony ugy vélte, hogy látja Hugo de Montal kék szemét, finom metszésü orrát, gunyos ajkát. És hallotta, amint mondották:

— On az, nagyságos asszonyom? Szabad emlékeztetnem, hogy négy órakor egy kis tárgyalásunk van a jegyzőnél.

— Halló! Nem hallom jól.

— Az ön jegyzőjénél, négy órakor. A szerződés megfogalmazása végett. Csak nem felejtette el, Simonne?

— Nem. Halló! Halló! — Dühösen szakitotta félbe, amit mondani akart. Nem, kisasszony, beszélek még. Ez kiállhatatlan. Halló! De kedves barátom, az csak négy órára szól, most pedig egy óra van csak.

— Csak idején akartam szólani, ez az egész.

— Mit csinál addig?

— Semmit, várok.

— Akarja, hogy eljőjjek önért?

— Meghiszem azt.

— Akkor hát maradjon otthon, arra megyek.

— Ó, milyen kedves ez öntől!

Sem a pántok, sem a kagylók nem rezegtek többé, — élettelen anyaggá lettek ujra. De Talvandre asszony visszament a szalonba. A küszöbön egy kis fiu szaladt neki, s szoknyája redőibe temetkezett bele:

— Ó, mama! Jösszsétálni velem?

— Nem, nem, kis ember! Ma nem, Róbert.

A gyermek arcvonásai rideggé, komorrá váltak:

— Mama, hová mégy?

— El kell mennem valahová.

— Valahová!... Hová?

— Kis kiváncsi! A te nagy barátoddal, Montal urral van dolgom.

— Ah!...

Róbert keze lehullott anyja nyakáról, arcára fájdalmas kifejezés borult.

— Mi bajod, Bob?

— Semmi, csak látom, hogy nem fogsz már szeretni ezentul.

— Miért nem, fiacskám?

— Mert összeházasodol Montal urral, s az én jó papámat egészen el fogod felejteni. Engem elküldesz majd valami intézetbe... igen, én elmegyek és egy cseppet sem fogok sirni, majd meglátod.

Sirva fakadt, anyja ráborult, mindkét tenyerébe fogta lehanyatlott fejét és belenézett könnytől ázott arcába.

— Mi bajod, kis bolondom? Hogyan, sirsz?

— De nem, mondom, hogy nem sirok!

És azon való haragjában, hogy a könnye erősebb volt akaratánál, Bob a lábával dobbantott.

De Talvandre leült, a térdére ültette és az anyáknak azzal a lágy, enyhe gyöngédségével ringatta, amelyre a fiuk még jó későn is visszaemlékeznek. Egy ideig még hintázta, hogy lecsillapitsa belsejében a vihart, aztán szeliden félresimitotta homlokából a haját s féiretolta szemére szoritott öklöcskéit.

— Mit jelentsen ez, kis Bobom? Hiszen te olyan okos vagy mindig. Ki mondta neked, hogy én ujra férjhez akarok menni?

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

nap mulva lesz meg. Sikerét, zavartalan lefolyását kockára tenni nem szabad, hiszen Szilágyi Dezső emlékéről van szó. De ugy éreztük, hogy a bál után a szobor-bizottság összeállitásának módja és szelleme amugy is kizár majd minden félreértést.

Azon pedig, amit tegnapi beszédembe próbálnak némelyek belemagyarázni, egyenesem megütközöm. Ha beszéltem idegen áramlatról, akkor ugyanaz a pohárköszöntő meg is magyarázza, egyfelől mit *kell* s másfelől mit *nem szabad* e kifejezésen érteni. Az a beszéd magában foglalja a saját legitim értelmezését. En az országos kaszinó fellendüléséről szólván, emezt két okra vezettem vissza. Az egyik a társadalmi érintkezés előkelő s lovagias formáinak ápolása; a másik pedig a politikai ellentéteknek e társadalmi érintkezéstől való gondos távoltartása. Midőn az *idegen áramlatot* emlitettem, csakis arra gondoltam, hogy a politikai meghasonlások bontó hatásait nem hagytuk betolulni a barátságos és békés társadalmi érintkezés otthonába. Egyébiránt mondhatom, hogy a kaszinó lakomáin se most, se előbb antisemita jellegü felszólalás, avagy célzás nem hangzott el soha. Politikai müködésem legerősebb küzdelmei és legnagyobb fáradalmai a szabadelvü haladást és a nemzet társadalmi egységét szolgálták a multban. Józan észszel kicsoda inszinuálhatja nekem azt, hogy ettől a multamtól, e küzdelmek és fáradalmak emlékeitől el tudnék valaha szakadni?

*

Igy nyilatkozott dr. Wekerle Sándor ő excellenciája. Szavai valóban feleslegessé tesznek minden értelmezést. Mi sohasem hittük lehetségesnek, hogy akit a dicsőséges alkotásokban diadalmaskodó szabadelvüség nimbusza vesz körül, az a férfiu bármiféle konnivenciába léphessen a felekezetiességnek azzal a sötét szellemével, mely megakasztja a nemzeti haladást és kórossá teszi a nemzeti egység fejlődésének folyamatát. Jöhetnek idők, amikor divattá válik a felekezeti gyülölködés; jöhetnek komolyabb idők, amikor ez a divat dacosan megszervezett politikai hatalommá izmosodik. Wekerle Sándor egész multjánál fogva nemcsak hivatva, hanem kötelezve is van arra, hogy szembeszálljon ezzel a divattal s hogy megjelenjen azon a porondon, amelyen a világosság és a haladás szelleme döntő ütközetre lép majd a retrográd iránymattal. A szabadelvü közvélemény mindig számitott rája, az ő erejére, az ő tekintélyére, az ő nimbuszára. S most megtudja az ország, hogy a liberalizmus épp annyi joggal számithat reá ezentul is, mint eddigelé. Maga Wekerle Sándor üzeni ezt e lap utján a szabadelvü magyar nemzet szabadelvü közvéleményének. Örömmel, megnyugvással és büszkeséggel adjuk át ezt az üzenetet a nyilvánosságnak.

BELFÖLD.

Országgyülés. A képviselőház mai ülésén a napirendet gyorsan leőrölték. A deési mandátumra vonatkozó jelentésnél, bár a szabályok szerint négyen is hozzászólhattak volna, csak az öreg *Madarász* József helyezkedett arra a külön álláspontra, hogy — első esetről lévén szó — a képviselőház igenis függeszsze fel a kerület követküldési jogát, mert ezzel a maga szigoruságának intő bizonyitékát adná. A t. Ház azonban csupa szigoruságból nem akart igazságtalanságba esni s igy az elnökség ma már felhatalmazást kapott, hogy a deési kerületben az uj választás elrendelése iránt intézkedjék. A dunántuli helyiérdekü vasutra vonatkozó javaslatot fogadták még el vita nélkül s aztán egy csomó mentelmi ügy került sorra. Vita nélkül kiadta a törvényhozás *Rakovszky* Istvánt, *Szabó* Kálmánt, *Pap* Zoltánt és *Olay* Lajost, ellenben nem függesztette fel *Baross* Károly és *Artim* Mihály mentelmi jogát. Egy kis vita és pedig elég érdekes vita volt a nemzetiségi *Valasek* János mentelmi ügyében. Az előadó ugyanis a mentelmi jog felfüggesztését javasolta, de ekkor fölemelkedett *Ruzsiák* János, a másik nemzetiségi képviselő s elég jó magyarsággal kelt Valasek védelmére. Azon kezdte, hogy Valasek minden büntetést megérdemelne, ha csakugyan izgatott volna a magyarság ellen; de nem tette. Inkább azt hangsulyozta, hogy amint ezer esztendőn keresztül békében megfért a tót a magyarral, ő is arra fog törekedni, hogy a testvéri érzés megerősödjék. Egyébként Ruzsiák hivatkozott arra, hogy a Kuria egy petició folytán ugyis elrendelte már ebben az ügyben a vizsgálatot s igy egy második vizsgálat egyszerüen fölösleges. Azt inditványozta tehát, hogy a Kuria vizsgálatának befejeztéig a Ház ne adja ki Valaseket. A t. Ház azonban mégis felfüggesztette Valasek János mentelmi jogát, mert a bizottsági előadó ráolvasta az aktákból, hogy Valasek kortesei izgattak a magyarság ellen s olyat is mondtak, hogy a magyarok menjenek vissza Ázsiába s ne mérgezzék meg a tót gyermekeket a kocsis-magyar nyelvvel.

Az ülés végén *Széll* Kálmán miniszterelnök inditványára elhatározta a t. Ház, hogy holnap megkezdi a költségvetés tárgyalását.

Két mandátum. A képviselőház IX. biráló-bizottsága ma déli 12 órakor *Köröskényi* Elek elnöklésével ülést tartott, amelynek napirendjére *Rakovszky* István csornai mandátumának és *Bruckner* Vilmos megbizólevelének megvizsgálását tüzték ki. Mivel azonban Rakovszky Istvánnak csornai mandátumát petición is megtámadták és a Kuria itéletéről a bizottságnak hivatalos tudomása eddig nincs, a bizottság elhatározta, hogy a formai kifogásokat akkor fogja tárgyalni, amikor hivatalosan tudomást nyer arról, hogy a csornai mandátumot a Kuriai érdemileg rendben találta. Ugyanakkor fogják megvizsgálni Bruckner Vilmos megbizólevelét is.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 5 órakor *Fabinyi* Teofil elnöklete alatt ülést tartott, melyben a kormányt *Plósz* Sándor igazságügyminiszter képviselte. A bizottság Rabár Endre referálása alapján elhatározta, hogy a képviselőháznak a krajovai cs. és k. alkonzulátusnak teljes birói hatáskörrel való felruházásáról szóló mintsztereinöki jelentés tudomásulvételét ajánlja. Issekutz Győző előadása és Plósz Sándor igazságügyminiszter felvilágositásai alapján további elfogadásra fogja ajánlani a bizottság a képviselőháznak az igazságügyminiszter két törvényjavaslatát is, melyek egyike a Nagy-Britanniával kötött és közönséges büntettesek kölcsönös kiadására vonatkozó államszerződés módositásáról szól, a másik pedig a Romániával ugyancsak a büntettesek kölcsönös kiadására kötött államszerződés becikkelyezésére vonatkozik.

A költségvetési vita. A képviselőházban holnap indul meg a költségvetési vita. *Kossuth* Ferenc fogja bevezetni, ki pártja megbizásából nagyobb beszédben fogja a függetlenségi párt álláspontját kifejteni. Az egyes tárcáknál különben a függetlenségi párt részéről többen fel fognak szólalni.

Hamis hiresztelés. A sajtó egyes organumaiban ismételten felbukkan az a hir, hogy gróf *Goluchowski* Agenor közös külügyminiszter poziciója megrendült s a külügyminiszter legközelebb elhagyja állását. A *Magyar Nemzet* ezzel szemben a leghatározottabban kijelenti, hogy ennek a hirnek egyáltalában nincsen alapja. A külügyminiszter lemondásáról ujra meg ujra felbukkanó ilyen szenzációt hajhászó hirek csakis arra lehetnek alkalmasak, hogy a közvéleményt nyugtalanitsák; a külügyminiszter szilárd állását azonban meg nem ingathatják. A magyar közvélemény a legteljesebb megnyugvással látja gróf Goluchowskit fontos poziciójában, mert az ő kezében szilárd és arra hivatott kézben látja a külügyi politika vezetését.

A katholikus kongresszus. Ma délután 11 órakor folytatta a katholikus kongresszus ülését az uj városház közgyülési termében, a tagok élénk érdeklődése mellett. Az elnöki széket ma ismét gróf *Szápáry* Gyula foglalta el.

Szápáry elnök megnyitván az ülést, *Günther* Antal jegyző felolvasta a szombati ülés jegyzőkönyvét, melyet az ülés hitelesitett. Azután áttértek a tárgyalás alapjául elfogadott többségi javaslat *részletes tárgyalására*. A cimnél *Párdy* Sándor egri kanonok módositványt nyujtott be, a következő szövegezést ajánlván: „A magyarországi latin és görög szertartásu egyházak egyházi önkormányzatának szervezete“, gróf *Zichy* Nándor pártoló szavai után e módositást elfogadták.

Az 1. §-nál *Ugron* Gábor módositványt nyujtott be, mely szerint az egykori kisebbségi tervezet 1. §-át ajánlja elfogadásra a többségi javaslat első szakaszaival szemben. *Szmrecsányi* Pál szepesi püspök felszólalása után gróf *Zichy* Nándor pártolta Ugron Gábor inditványát. *Sághy* szerint, hogy az önkormányzat továbbfejlesztésének lehetősége ki ne zárassék, azért az egykori kisebbség, javaslat első szakaszát ajánlja elfogadásra, mint Ugron Gábor inditványát. Ugron Gábor ismételt felszólalása után az 1. §-t Ugron inditványa szellemében módositották.

A 2. §-t szó nélkül elfogadták.

Sághy Gyula a 2. és 3. szakasz közé egy uj szakasz felvételét inditványozza, mely szerint az önkormányzat nem lépi tul a hatáskörét, ha oly határozatot hoz, amely a többi felekezetek vagy az állam jogát nem sérti.

Hosszabb vita után *Sághy* inditványát a többség elveti.

A 3. §-nál *Viczmándy* Ödön *Ez* önkormányzat helyett *Az* önkormányzat kifejezést ajánlja. A szakaszhoz hozzászólanak még: *Sághy* Gyula, *Hehelein*, *Fehér* Ipoly és *Kiss* János. A „Ez önkormányzat“ helyett „Ez az önkormányzat“ kifejezést fogadja el a kongresszus.

A 4. §. szó nélkül elfogadtatván, az 5. §-nál *Ugron* Gábor módositást ajánl, melynek célja az, hogy a határozatok egyik fórumtól a másikig való utjokban meg ne akadjanak. Gróf *Zichy* Aladár elfogadja Ugron módositását s maga is egy kisebb módositást ajánl, amely szorosabban precizirozza a szakasz tulajdonképpeni értelmét. A kongresszus az 5. §-t módositásokkal együtt elfogadja.

— Senki, egészen magam jöttem rá. — S mintha csak görcs rázta volna meg, anyja keblébe temette a fejét. — És téged nem hivnak majd többé ugy, mint az én szegény papámat... szegény papámat, aki meghalt... És nekem senkim sem lesz, aki szeressen.

Szinészkedett a gyermekek öntudatlan ravaszságával, kétségbeesett mozdulatokkal kapaszkodott az anyja térdébe, kezével az asszony hajában motoszkált s boldog volt, a nélkül, hogy tudta volna, hogy érdekes lehetett, szerelmes volt a könnyekbe és a jelenetekbe s el volt ragadtatva a könnyed illattól, mely anyja ruháiból áradt ki.

De Talvandre asszony átfogta és felemelte:

— Miért mondtad ezt, Róbert? Tudod, hogy mindig foglak szeretni!

— Nem, nem tudom. Más gyermekeid lesznek, nem fogsz többé rám gondolni! Ó, én mindent tudok! — És tökéletes müvészettel tette hozzá: — Különben nekem mindegy. Majd meghalok, éppen ugy, mint a papa.

Az anyja magához szoritotta:

— Rossz fiu, nem hallgatsz el mindjárt? Mondd, hogy nem halsz meg!

Róbert, szavainak hatásától elragadtatva felelte:

— Nem, nem, meg fogok halni, mint a papám... Már köhögök is.

És csakugyan köhögött, ravaszsága már őt magát is meggyőzte.

— Róbert, ide hallgass, Róbertem! Te egy kis férfi vagy már, s tudod, mit jelent az, igérni valamit. Akarod, hogy esküdjem neked, hogy megigérjem...

— Ó, mama, mit?

Szeme olyan viharos örömben ragyogott fel, hogy az anyja megremegett.

— Mi, Bob, értesz engem? Tudod, mit gondolok?

Gyermekes ravaszságával kiaknázta ezt a félreértést. Tapsolva felkiáltott:

— Ah, mama, drága mama! Nem mégy férjhez, megigérted nekem. Hogy szeretsz te engem! Mondd, mama, mindig szeretni fogod a te Róbertedet?

Csókokkal halmozta el anyja arcát, kezét és a legyőzött anya halkan dünnyögött:

— Igen, drága gyermekem, mindig szeretni foglak, nem megyek férjhez.

— — — — — — — —

A kocsiban, mely a Goethe-utcába vitte, de Talvandre asszony szive ellágyult arra a gondolatra, hogy milyen kétségbeesést fog okozni az ő szeretett emberének. Sohasem tudta elviselni, hogy fájdalmat okozzon valakinek és magán kivül volt a csalódás miatt, amit Hugónak okozott. De küzdött az ellen az igéret ellen is, amelyet gyermekének önzése csalt ki belőle. A kocsiban lévő tükörben homályosan látta arcának finom vonásait, szelid szemét. Ebben a pillanatban érezte az életnek és annak az elszálló kincsnek a becsét, amelynek ifjuság a neve. Érzékei reszkettek, mikor mind arra gondolt, amiről le kell mondania.

Goethe-utca! ... De Talvandre asszony dobogó szivével érzi a kocsi gördülését, megállását, egy szempillantással tudomást vesz arról az örömtelt izgatottságról, amelyet az első emelet egy félrevont függönye árul el. Az ajtó megnyilik, ajk tapad az asszony kezére.

— Milyen korán jön, ez aztán a meglepetés. Hortier ur csak négy órára vár bennünket. De hadd nézzem hát meg. Mondhatom, ma egészen rendkivüli módon csinos ön, nagyságos asszonyom!

Az asszony mosolyog s oda nyujtja az embernek piruló arcát. De mikor el akarja neki mondani a nagy bajt, ereje elhagyja és oda omlik Montal karjaiba.

— — — — — — — —

... Fölébrednek álmukból. Az asszony a lábánál térdelő fiatal férfi hajában érzi ujjait s látni kezd a szoba homályában, amelyet a lemenő nap világit meg kissé.

— Ah! — gondolta, miközben a férfi lázasan forró kezét csókolja, — Bob nyugodt lehet... most már nem vesz el engem!...

A 6. §-nál *Rakovszky* István az utolsó bekezdéshez azt indítványozza, hogy a püspöki kar 40 nap alatt nyilvánitsa véleményét; gróf *Apponyi* Albert elfogadja az indítványt, csak egy stiláris javitást indítványoz. Hozzászólnak még *Párvy*, *Heholein*, gróf *Zichy* Nándor. *Rakovszky* Apponyi módositását elfogadja.

A szavazás előtt a kérdések feltétele körül rövid vita volt, mire a 6-ik §-t Rakovszky indítványával együtt elfogadták. A 7. §-nál *Ugron* Gábor világos kifejezést keres annak végső mondata helyett. *Vicsmándy* Ödön stiláris módositást ajánl. *Simonyi Semadam* János Ugron javaslatát pártolja. Gróf *Apponyi* Albert a *magyarországi* autonómia kifejezés helyett az *országos* autonómia kifejezést ajánlja. A szakaszt az ajánlt módositásokkal fogadták el.

A 8. §-nál *Hehelein* János az előadótól kér felvilágositást, mivel a szakaszt nem érti. *Hoványi* Gyula előadó kifejti, hogy a javaslat célja ezzel a szakaszszal az, hogy az iskolákban ugy a hitoktatás, mint a többi tantárgyakra vonatkozólag biztositsa a katholikus szellem betolyását. Hozzászólnak még gróf *Majláth* Gusztáv, dr. *Demkó* Kálmán, *Ugron* Gábor, *Szmrecsányi* püspök, *Sághy* Gyula, *Molnár* János, gróf *Apponyi* Albert és *Szemnecz* Emil, mire a kongresszus a szakaszt stiláris módositásával elfogadja.

Elnök erre az ülést este 7 órakor bezárta. A részletes tárgyalást holnap délután négy órakor folytatják.

Két uj választás. *Szamosujvár*ról telegrafálják, hogy a képviselőválasztás február 4-én lesz. A szamosujvári szabadelvüpártnak tekintélyes része ujabban a szamosujvári származásu gróf *Karácsonyi* Aladárt léptette fel képviselőjelöltül, akinek édesatyja Szamosujvár diszpolgára volt. E jelölést *Kopár* bankigazgató vezetésével tiztagu küldöttség hozta hirül a grófnak, aki a küldöttséget igen szivesen fogadta és tiszteletére a Nemzeti Kaszinóban ebédet adott.

Nyitra-vármegye központi választmánya a *zsámbokréti* választást február 11-ére tüzte ki. Jelöltek: dr. *Rudnay* Sándor nyitrai polgármester szabadelvüpárti és dr. *Major* Ferenc néppárti. A választási elnök *Lénárd* Sándor nagy-tapolcsányi ügyvéd, helyettes elnök *Csemniczky* Géza árvaszéki alelnök. Helyettes küldöttségi elnökök *Dobcsányi* István főjegyző és *Lelkes* Zsigmond földbirtokos.

Miniszterelnökök a szószéken.

Budapest, január 27.

Dr. *Neumann* Ármin országgyülési képviselő rendkivül érdekes tanulmányt tett közzé, amelyben az uj alkotmányos korszak nehány kiválóbb vezető államférfiát, névszerint *Andrássyt*, *Tiszát*, *Wekerlét* és *Széll* Kálmánt, mint parlamenti szónokokat méltatja. A politikai essay-irodalomban számottevő tanulmány lenyeges részeit a következőkben ismertetjük:

Bevezetésképpen az élő és irott szó hatalmát és egymáshoz való viszonyát jellemzi. Érdekesen vázolja a szónoki hatás eszközeit és a szónoklás müvészetének belső mivoltát, azután a parlamenti szónoklat különös kellékeit.

Müvészet-e — ugymond — az ékesszólás, vagy tudomány? Mind a kettő és egyik sem a kettő közül. Nem hiszszük, hogy azok az előkelő aristotelesi formáju filozófiai párbeszédek, amelyeket Cicero Crassus Tuskulumában barátaival elmondat, valaha bárkit is szónokká képeztek volna; másfelől azonban nem is tudunk elképzelni nagy szónokot müveltség és izlés nélkül. Voltaképp minden emberben megvan a föltétele annak, hogy szónokká legyen, mert hiszen minden ember nemcsak képekbe, hanem kiváltképpen szavakba önti gondolatait és mert ébren és álmodva mindnyájan gondolkozni kényszerülünk. Csak a nevelés és a szokás tart vissza bennünket attól, hogy *hangosan* gondolkozzunk. A paroxismusban, amikor a szokás kényszeritő hatalma megszünik, már hangosan beszélve gondolkozunk. Ilyenformán a monológ ősformája a szónoklatnak és talentum, müveltség, iskolázottság, gyakorlat és izlés lejleszti a legalacsonyabb fokról a legmagasabbra. Kétségtelen, hogy a szólás müvészete a Hesperidák kertjeinek aranyalmájához hasonlit: nem mindenkinek adatik meg, hogy szakitson belőle. Ámde az is bizonyos, hogy minden ember, akinek esze, müveltsége és izlése van, képes egy jó beszédet csinálni, amely a maga idejében, a maga helyén és megfelelő körülmények között bizonyos hatást érhet el. A lelkiismeretes szónok tartozik magának és hallgatóinak azzal, hogy előre átgondolja a mondanivalóját és aki a korrekt formának barátja, az irásosan elkészitett beszédnek előnyt ad a pongyola előre készitett beszéd fölött. A beszédben ugyancsak ártas franciák nemcsak hogy ritkán rögtönöznek, hanem ritkán beszélnek szabadon. A jó beszédet akárcsak a haditervet előre kell megfontolni és minden részletében jól ki kell dolgozni. De annak a szónoknak, aki emlékezetből beszél, olyan nehézségekkel kell megküzdenie, amelyek nagyon is gyakran elütik az ő előre kiszámitott hatásaitól. Ritkán képes a közvetlenség hatását elérni és valóra váltani Goethének ezt a mondását „Ami *jól* van csinálva, az *könnyen* csináltnak látszik.“ Többnyire egyáltalán nem is törődik a hallgatóságával. Önmagába mélyed, bele temetkezik agyvelejének a kamaráiba, amelyekben frázisai gondosan el vannak raktározva és minden gondját arra fordítja, hogy elraktározott gondolatait napvilágra hozza. Amint az ájtatos hivő csak arra ügyel, hogy olvasójának szemei egyenkint és egymásután peregjenek le, azonképpen az ilyen szónoknak is folyvást arra kell ügyelnie, hogy összerakott mondataiban semmiféle zavar ne legyen. Minden közbeszólás széttéphet beszédjének fonalát. Minden még olyan csekély véletlen ingadozóvá teheti; beszédjének épülete összeomlik, okoskodásának keze-lába kificamodik, a végén kezdi és az elején végzi.

És kiváltképen a parlamenti szónoknak kell azzal a szónoki képességgel birnia, amely az invencióból merit és nem azzal, amely az emlékezetre támaszkodik; kell, hogy egészen a pillanat embere legyen, nem pedig a *tegnapé*. A pártküzdelem kavarodásában nem lehet a felhők közt keringő sas módjára mindig az elvek magaslatain maradni; gyakran kell ellentmondások csatájában helyt állnia, fegyelmezetlen, lázongó csapatok fölött uralkodnia, egyszerre vezérnek és harcosnak lennie. Olyan országban, amelynek parlamentje olyan mozgalmas és hevülékeny, mint a mienk, a legjelentékenyebb államférfiu sem állhatja meg a helyét sokáig, hacsak nincs megáldva nagy mértékben a rögtönzés és a szónoki taktika adományával. Itt folytonosan számot kell vetni valamely nem várt esemény hatalmával, folytonosan inkább azzal kell foglalkozni, amit el kell hallgatni, mint azzal, amit el lehet mondani. Megőrizni a teljes hatalmát a mások és a maga indulata fölött; gyakran nem bizni a lelkesedésben és ha kell, diadalának kellő közepében megállást parancsolni önmagának, hogy a diadalt annál inkább biztositsa: ezek mind olyan képességek, amelyeket a parlamenti élet föltétlenül megkövetel az államférfiuval szemben. Az államférfiunak, akinek a vitát vezetnie és abban részt vennie is kell, mint a karmesternek az ő vezénylő pálcájával el kell fojtania minden disszonanciát, és minden hamis hangot. Be kell vezetnie a vitát, fel kell állitania a harcvonalat, gondoskodnia a tartalékról és ha a szükség ugy kivánja, visszavonulót fujni. Ha biztos a győzelmében, akkor egy-egy kicsit ott hagyhatja a bástyát, ráütheti az ellenzék táborára, de tudatában kell lennie annak is, hogy ha megverik, akkor többsége futásnak ered és ő magára marad.

Az iró ezután áttér egyes parlamenti szónokainknak a jellemzésére, akik felelős és vezető állásban érvényesitették ékesszólásukat. Gróf *Andrássy* Gyulával kezdi. Mikor Andrássy a parlament szószékére lépett, mindent magával hozott, ami a hallgatót lebilincselhette. Az ő gavalléros, elbájolóan szeretetreméltó, tapasztalatokban gazdag, az emigrációban kikristályosodott egyéniségét a haza szolgálatának szentelt multnak glóriája övezte. A mult és jelen ellentétei, amelyek mint egy nagy darabja a hazai históriának, testesültek meg az ő személyében, olyan varázslattal ruházták fel, amely mindenkit hatalmába ejtett. És életének kontrasztjai beszédjeiben is előtérbe lépnek. Szónoklata töredezett, szakgatott, de elmésen kiélezett volt. Agyában a gondolatok oly gyorsan kergették egymást, hogy azt lehet mondani, megszülettek, mielőtt fogamzottak volna. Egy ragyogó kép, egy történelmi vonatkozás, egy váratlan fordulat, egy hasonlat, egy elmés szó meg-megszakitotta beszédének fonalát, amelyet aztán összefüggéssel vagy összefüggés nélkül ujra fölvett és szellemes megjegyzésekkel gazdagon szőtt tovább. Sokféle nyelvnek ismerete és használata szokásává tette, hogy a legpregnánsabb szót az általa beszélt nyelvek szokincséből tetszés szerint válaszsza ki és gyakran ez is okozta beszédjének töredezettségét. Az apersükre való nagy hajlandósága a szállóigék kinceit gazdagitotta. „Nem kell verebekre ágyukkal lövöldözni.“ „Egy zászlóaljjal és egy katonabandával okkupálhatjuk Boszniát.“ Olyan citátumok, amelyek mindenfelé polgárjogot szereztek. Humorát, amely olykor nem volt hiján a puszta földszagának, elmésség és irónia finomitotta. Sohasem lett unalmassá, mert mindig változatos volt. Mindig alkalmazkodott az időhöz és helyhez, amikor és ahol beszélt. Másképpen beszélt az országgyülésen, másképpen a delegációban; amott magyaros páthosz és a polémiának szükségessége és hasznossága volt reá hatással; emiatt diplomata volt, óvatos és elmés.

Tisza Kálmán idejében nemcsak ellenzékiek voltak a Házban, hanem egy erősen szervezett ellenzék, amely nem tudta megbocsátani hogy a határozati párt vezére, a „bihari pontok“ embere felkapott a nyeregbe és erős kézzel ragadta magához a kormány gyeplőjét. Az ő „szegre akasztott elveit“ minduntalan előszedték avégből, hogy cselt vessenek a kiváló államférfiunak. Mikor 1879-ben *Richter* Eugen a német birodalmi gyülésben megpróbálta, hogy Bismarckot ellentétbe állitsa önnönmagával, a hatalmas kancellár általános helyeslés közben jelentette ki, hogy a következetesség nem lehet a politikában a 10 hajtóerő.

— Ha ellenmondásba kerültem volna önmagammal — ezek voltak a szavai — akkor ezt nagyon megbánnám a magam tekintélyének okáért; de ha azt látom, hogy az ország érdekében szükséges, akkor egy pillanatig sem haboznék visszafordulni arról az utról, amelyet hibásnak ismertem fel, nem haboznék hibámat nyiltan megvallani és a dolgot jobban csinálni, mint eddig.

Testestől-lelkestől államférfi volt Tisza a beszédeiben; nagyon óvatos és vigyázatos, tehát mint szónok a hipotézisek embere. A *ha* és a *de* ugy körülfonták a mondásait, mint Laokoon testét a kigyók. Minden keresett elegancia nélkül beszélt, elcsürtcsavart mondatokban és kibogozhatatlan periódusokban. És gyönge hangja mégis áthangzott egész Európán, különösen diplomáciai bonyodalmak idején; ő volt a külügyi hivatalnak abszolute megbizható szócsöve, akinek szavára az egész világ figyelt. Igy volt ez az orosz-török háboru idején, valamint az 1887/8. esztendei kritikus periódusban, mikor egy német-orosz konflagráció volt készülőben és a német szövetségi szerződést közzétették. Tisza parlamenti ereje az ő mesteri polemiájában gyökeredzett, abban a müvészetben, amelylyel ellenfelének gyengéit kipuhatolta és felhasználta. Bármilyen erős lábon állott látszólag valamely érvelés, meg tudta ingatni; dialektikája zsineg volt ezer hurokkal, amelylyel ellenfelét valósággal gúzsba kötötte. Amint ellenfeleitől nem kért kiméletet és elnézést, azonképpen ő sem kegyelmezett neki. Mindig kalapács volt, üllő soha. Ahol nem győzte erővel, ott ravaszsággal segitett magán. Elmondhatta magáról Napoleonnal: „Oroszlán vagyok, de a rókát is tudom játszani.“ És ez a sziklaszilárd ember az óvatosság virtuóza, végül mégis egy szavába bukott bele. Kossuth honpolgársága dolgában mondott beszéde vetett véget 15 éves uralmának, nem a véderővita, mint sokan állitják.

Mint Minerva Jupiter fejéből, ugy toppant *Wekerle* a csendes hivatalszobából teljesen készen, mint tökéletes szónok a politikai aréna porondjára. A költségvetés anatómusa friss, lüktető életet hoz a szószékre. Beszédjei, különösen, amelyeket az egyházpolitikai kérdésekben mondott, helylyel-közzel a magas, gyakran harsogó, de sohasem üres páthoszig emelkedtek. Bámulatbaejtő memóriája, amely a tényekkel és számokkal csak ugy dobálódzott, ékesszólását reális tartalommal töltötte meg. Mint gondolkodó nemzetgazda kutatja és megtalálja egymásra tolulo jelenségekben az okozati összefüggést. Mint debatterről és rögtönzőről elmondhatjuk, hogy az egyetem beszél belőle. Tanultan és tanulságosan beszélt a nélkül, hogy modora oktató volna. Közgazdasági terminológiája át van hatva a természeti megfigyelések elemeivel. Kedvenc thémái, mint a valutareform és a szesz-kérdés, elsőrangu szónok magaslatára emelik. Ellenfelével labdázik, vagy fleuret-vivást folytat. Látszólag elkalandozva a thémától, lélekzetojtó periódusba bebonyolódva, végül kijut a döntő csapásra. Dacára a nagy népszerüségnek, amely valósággal körültombolta, vagy talán éppen azért elbukott.

Bánffy nem volt doktrinér. A tett embere volt, nem a szóé. Azzal vigasztalhatta magát, hogy a szónoklásban avatott franciák leghiresebb államférfiai, mint Colbert, Sully és Talleyrand, nyilvánosan két összefüggő mondatot nem tudtak elmondani, hogy Montesquien a társalgásba is belesült és Chateaubriand dadogott. De vajjon ezek a mi időnkben miniszterek lettek volna-e? Bánffyban minden izom, minden ideg tetterőtől duzzadott. Legjobban szeretett volna reggel vetni, délben aratni és este sütni. Szónoki fordulatok és replikák helyett tényekkel ejtette ámulatba az ellenzéket. A legnagyobb valószinütlenség gyakran eseménynyé lett. Bármilyen nagyok voltak is egyéb érdemei, mint szónok nem tudta a parlamentben megállni helyét.

Az utóbbi időnek kevés államférfiát ismerjük, akinek a rögtönzés és az ügyes parlamenti taktika adománya akkora mértékben állana rendelkezésére, mint Magyarország mostani vezető államférfiának. Elvitázhatatlan sikereinek jórészét *Széll* Kálmán kétségtelenül nagy szónoki adományának köszönheti. Hangban, tartásban, gesztusaiban előkelő s már rögtönzésének elején pontosan szemügyre veszi a célt, amelyre törekszik. Nem közönséges memóriájába minden megerősítetés nélkül bevési a vitának minden részletét, amelyeket aztán mesteri módon csoportosit és szerves egységgé kapcsol össze. Ebben nagy segitségére van tökéletes bepillantása az államgépezet mechanizmusába. Nem rohanja meg hirtelen ellenfelét; többszörös hullámgyürüt von köréje, lépésről-lépésre üzi vissza és érvelésének egymásba font csomójával fojtja meg. Széll sohasem triviális és

mindig ura az indulatainak. Rögtönzései hasonlatosak azokhoz a finom és erős páncélgyürücskékhez, amelyek megvédték a lovagok mellét, a nélkül, hogy mozgásuk erejét és méltóságát akadályozták volna. Heve sohasem lesz keserüvé, ha személyes térre lép, akkor sem sért soha. Mielőtt ellenfelét megtámadja és pengéjét belevágja, előbb tiszteleg neki s csak azután teriti le. Udvariassági formuláival, amelyekkel nyilatkozatait kezdi, csak jogot vált arra, hogy az ellenfélnek annál könnyebben vághasson a szemébe kemény igazságokat, *paradejai* éles vágások!

A parlamenti vita izzó parketjén is megőrzi Széll azt a tapintatot, amely a társadalmi érintkezés formáinak elengedhetetlen rekvizituma; ezzel csillapitja gyakran az ellenzék haragját, mint egy enyhe és hüvös szél, amely a hullámokat végigsimitja, lecsendesiti a tenger vihoros zugását. Az ismétlésekre való hajlandósága csak arra jó neki, hogy alapgondolatát uj, meg uj ornamentummal ékesitse, más és más oldalán megcsiszolva mutassa meg. Intonációi változatosak, majd meghitten egyszerüek, majd gazdagon diszitettek, gyakran meg éppen poétikusak, de mindig hatásosak.

E megbecsülhetetlen előnyök mellett azonban sikereinek kulcsa az ő háromsága is: a *jog, törvény és igazság*, amelybe mint bevehetetlen várba bevette és körülfalazta magát. Semmiféle kisértés sem birja kicsalni a védőfalak közül; ezek mögül lobogtatja erős kézzel a liberalizmus zászlaját és ezek mögül és ezzel a lobogóval a kezében fogja, a viszonyoknak minden mostohaságával dacolva, a közel jövőnek parlamenten kivül megvivandó nagy harcait is diadalmasan végigküzdeni.

Két petició.

Budapest, január 27.

A Kuria első választási tanácsa ma hirdette ki az itéletet a sátoraljaujhelyi választás dolgában és öt kérdőpontra nézve elrendelte a bizonyitás felvételét. Azután ugyanez a választási tanács megkezdte a temes-rékási petició tárgyalását is, de ezt ma még nem fejezhette be.

(A sátoraljaujhelyi választás.)

A királyi Kuria I. választási tanácsában ma reggel hirdette ki *Paiss* Andor elnök a Kuria végzését a Dókus Ernő képviselő, id. Metzner Gyula választási elnök és Miklóssy István választási alelnök ellen beadott petició dolgában. A Kuria a bizonyitás felvételét elrendelte a következő pontokra nézve:

1. Igaz-e, hogy a kordon felállításával kedvezés történt a Dókus-pártiak javára? 2. Igaz-e, hogy a kordon ugy volt felállitva, hogy a Buza-pártiak tanyájára élemiszert szállitani nem lehetett? 3. Igaz-e, hogy id. Metzner Gyula választási elnök rendeleténél fogva a Dókus-párti mozgó bizalmi férfiak mindenkié szabadon járhattak-kelhettek, a Buza-pártiak ellenben nem? 4 Igaz-e, hogy a választási elnök a Buza-pártiak kocsijait feltartóztatta, jelvényeiket Dókus-párti jelvényekkel cserélte fel s kényszeritette őket, hogy a Dókus-párt tanyájára térjenek. 5. Igaz-e, hogy a Vöröskör-szálló kapujának döngetéséről jelentést tettek az elnöknek s ő semminemü intézkedést nem tett?

Mindezeket a pontokat a kérvényezők tartoznak bizonyitani. A vizsgálat megejtésével a Kuria a kassai királyi itélőtáblát bizta meg.

(A temes-rékási választás.)

A temes-rékási választás alkalmával két szabadelvüpárti jelölt küzdött a mandátumért: dr. *Lendl* Adolf és *Joannovits* Sándor, Temesmegye főjegyzője. A győztes dr. Lendl Adolf lett, akit mintegy 600 szavazattöbbséggel választottak a kerület képviselőjévé. A bukott jelölt hivei a választást petícióval támadták meg, amelyet ma tárgyalt a Kuria I. választási tanácsa *Paiss* Andor elnöklete alatt. A petició vesztegetést, etetés-itatást, presszió t, fenyegetést emleget.

A kérvényezők meghatalmazottja dr. *Lehotzky* Antal fővárosi ügyvéd, a választást dr. *Krishaber* Adolf ügyvéd védi.

Alaki kifogás nem emeltetvén, dr. *Lehotzky* Antal ismertette a kérvény tartalmát. Előadja, hogy a képviselő Badescu Aurélnak, egy hevenyészett énekkar vezetőjének 100 koronát adott, nyilvánvalóan azért, hogy a kar tagjai reászavazzanak. Paul Miklós kölcsönt kért a temes-rákási takarékpénztártól de azt a választ kapta, hogy a kölcsönt csak akkor kapja meg, ha Lendi Adolfra szavaz. Makieru György lelkész, aki Lendinek mozgó bizalmi férfia volt, többeknek 2—2 koronát adott azért, hogy Lendire szavazzanak. Attól ezután annak a presszionák részletezésére amelyivel a választókat Lendi pártjára kényszeritették. Az etetés-itatás is folyt a kerületben, sőt földosztást is igértek a népnek arra az esetre ha Lendi Adolfra szavaznak. A felsorolt adatok és ténykörülmények alapján kéri a bizonyitás elrendelését és a választás föltétlen érvénytelenitését.

Dr. *Krishaber* Adolf, a megválasztott képviselő meghatalmazottja, mindenekelőtt bemutatott hatvan nyilatkozatot a választók részéről, amelyekben megcáfolják a kérvénynek a megvesztegetésekre vonatkozó panaszait. Tagadja, hogy a Lendl-párt vesztegetett volna, valamint azt is valótlannak állitja, hogy a takarékpénztári tisztviselők maguk járták be a kerületet, a végből, hogy a velük összeköttetésben levő választópolgárokat a kölcsönök megtagadásával fenyegették azon esetre, hogy ha azok nem Lendire szavaznának. A kérvényezők képviselője felemlitette azt is, hogy szeptember 29-én minő nagy verekedés volt a kerületben és igyekszik e tekintetben is a részességet Lendire nézve feltüntetni. Azt mondja, hogy a verekedés azért támadt, mivel Lendl felbujtotta a választókat. Ezzel szemben a választást védő ügyvéd konstatálja, hogy Lendl sem szeptember 29-ikén, sem azt közvetlen megelőzőleg nem is volt a kerületben, tehát nem is lehet ebben részes és nem részes a terhére rótt etetésben sem. A kérvény csupán általánosságban tartott vádakat hangoztat, konkrét esetekről nem tesz említést.

Délután 2 órakor az elnök megkérdezte a választás védőjétől, vajjon hosszasan akar-e még beszélni? Az ügyvéd igenlőleg válaszolt. Az elnök erre a tárgyalást félbeszakitotta és folytatását holnap délelőtt 10 órára tüzte ki.

*

A margittai választó kerületben folyó hó 29-én kezdik meg a vizsgálatot a beadott petició ügyében. A kihallgatással dr. *Globu* György nagyváradi táblabiró van megbizva, aki a *negyvenhét* tanut már be is idézte. *Szatmári* Mór párthiveit dr. *Aigner* Adolf és dr. *Szabó* nagyváradi ügyvédek képviselik.

KÜLFÖLD.

Egy német nagykövet a hármasszövetségről. A német császár születésnapja alkalmából a bécsi német kolónia tegnap este lakomát rendezett. A teremben *Vilmos* császár és *Ferenc József* király mellszobra volt felállitva. Az asztalfőn a német nagykövet ült, jelen volt a német nagykövetség egész személyzete, a bajor és szász követ, a német főkonzul, a Niederwald-egyesület tagjai, a szabadságolt német tisztek egyesülete és a többi német egyesület.

Eulenburg herceg német nagykövet pohárköszöntőjében ezt mondta:

— Az a kötelék, amely Ausztria-Magyarország nemes uralkodóját a német császárral és a német érdekekkel összefüzi, *oly erős, hogy szinte föllonthatatlannak nevezhetjük.* A szövetség, amely oly mély gyökeret vert érzelmeinkben, *oly erős épület, oly erős alapon áll* és oly finom szerkezetü, hogy *minden időjárással dacol.* Akiknek nem telik örömük ebben a szövetségben, *nem fogják föllonthatni.* Mi pedig, akik szivünkkel vagyunk hozzáfüzve, nem akarunk kishitüek lenni és ne is legyünk azok, *ha egyszer a napsugarat kis eső vagy köd váltja föl.* Szövetségünk *a béke házává, kedves otthonná* lett nekünk, amelyen a két nemes uralkodó barátsága őrködik.

A nagykövet *Ferenc József* királynak, a német császár nemes, hü barátjának éltetésével fejezte be beszédét, mire a zenekar az osztrák himnuszt játszotta. A német császárra mondott pohárköszöntő után a német himnuszt játszotta a zenekar.

A trónörökös pétervári utja. A bécsi *Fremdenblatt*nak arra a jelentésére, hogy *Ferenc Ferdinánd* pétervári utjának *csak személyi okai* vannak, a *Times* megjegyzi, hogy oly országokban, mint Ausztria-Magyarországon fejedelmi személyek utazásának egészen más jelentősége van, mint alkotmányos országokban, például Angliában. A *Times* csatlakozik ahhoz a nézethez, hogy a látogatás világos bizonyitéka annak, hogy *a két dinasztia viszonya egyre bensőbb lesz.*

A *Times* nézetét bizonyára aláirja mindenki, aki a mi viszonyainkat ismeri. Csak ott esik nagy tévedésbe a city-lap, ahol a mi országunkat nem vallja alkotmányos országnak. A mi alkotmányunk — mint az a *Times* által kiadott lexikonban is olvasható — körülbelül oly régi, mint Angliáé.

Osztrák-magyar követség Marokkóban. Tangerből táviratozzák, hogy a *Panther* osztrák-magyar cirkálóhajó odaérkezett és azután tovább megy Rabatba. A hajón *osztrák-magyar követség* van, amely a marokkói szultánhoz megy. Hatvan esztendő óta ez az első követség, melyet Ausztria-Magyarország a marokkói szultánhoz küld.

A csehországi nyelvkérdés. Prágában az ujcseh párt végrehajtó-bizottsága tegnap *Skarda* képviselő elnöklésével látogatott ülést tartott, amely teljes öt óra hosszat tartott. A Reichsrath cseh klubjának elnöke, dr. *Pacak* jelentést tett a párt politikai magatartásáról. Ez a jelentés volt kiinduló pontja a vitának, amelyben sok képviselő vett részt. Végül a következő határozatot hozták:

Celakovski képviselő inditványára konstatálták hogy a prágai pártvezetőség és a Reichsrath cseh klubjának vezetősége között *nincsenek differenciák*, továbbá, hogy a nyelvkérdésben a végrehajtó-bizottság ragaszkodik azokhoz az elvekhez, amelyekben a képviselőházi klub 1900. január 8-án tartott ülésében megállapodott. Azután kiegészitették a nyelvkérdés megvitatására kiküldött bizottságot, amely az alkalmazandó elveket pontosan formulázó tervezetet fog előterjeszteni a nyelvkérdés megoldására.

Zavaros világ Szerbiában. Amióta *a szerb trónöröksödés kérdése* napirendre került, Szerbiában mindenkit a bizonytalanság érzése tartja fogva és a közönség kivánesian várja, mi történik a legközelebbi jövőben Szerbiában. Azt mindenki érzi, hogy a dolgok mostani állása uj változatoknak ad helyet. De nemcsak a közvélemény gondolkozik igy, hanem *a szerb udvar is.* Obrenovics Sándor széleskörü rendőri intézkedésekhez nyul, nehogy a dolgok elváltozása az ő tudta és beleegyezése nélkül történjék. A belgrádi rendőrség házkutatást tartott több személyiségnél, akiket avval gyanusitanak, hogy a királyi pár ellen röpiratokat terjesztenek. *Kumanudi* András állami levéltári tisztviselőt, aki görög alattvaló és aki dr. *Milicsevics* londoni szerb követnek és volt miniszterelnöknek sógora, *kiutasitották az országból*, mert lakásán egy csomó ilyen röpiratot találtak. *Csarikov* orosz követ panaszt emelt *Sándor* királynál, amiért a *Beogradske Novine* és a *Male Novine* udvari ujság hirében álló lapok egy idő óta *hevesen támadják Oroszországot. Sándor* király ebben az ügyben a két lap szerkesztőjét, *Todorovics* Perát és *Csurcsics* Sándort *magánkihallgatáson fogadta.* Ugy hirlik, hogy ebben az ügyben a szkupstinában interpellálni fognak.

E hireket kiegésziti egy zimonyi távirat, amely szerint *Karagyorgyevics* Péter herceg, ki most fia meglátogatása végett utban van Pétervár felé, *legközelebb Zimonyba érkezik, hogy ott családjának néhány szerbországi barátjával értekezzék.* A herceg nem is titkolja tervét. Egy *Karagyorgyevics* látogatása a Belgrád tőszomszédságában levő Zimonyban bizony nem a legkellemesebb dolog Obrenovics Sándorra nézve.

Délafrikai szenzációk. Régen jöttek oly fontos hirek Délafrikából, mint tegnap és ma. *Viljoen* boer parancsnokot elfogták az angolok, ez nagy csapás a hadakozó boerokra. De az angolok is felette érzékeny veszteségeket szenvedtek, amikről persze nem szól egy szót sem *Kitchener* távirata. A generalisszimus azt jelenti Johannesburgból, hogy Ben *Viljoen* elfogása nagy hatással lesz a vasuttól északra harcoló boerokra. Ebben kétségkivül igaza van. Ujat csak annyit mond még, hogy Hans *Botha* parancsnok is azok között a boerok között van, akiket a skótok Dél-Middelburgban elfogtak.

Amit azonban *Kitchener* elhallgatott, arról a brüsszeli *Petit Bleu* ad hirt. E szerint *a boerok több nagy győzelmet arattak.* Az utóbbi napokban *elvettek az angoloktól tizennyolc eleséges kocsit, tizenhét ágyut, több vasuti vonatot és hétszázezer font sterling készpénzt.* Oly jelentékeny hadizsákmány, amely csak *nagy angol veresége*k révén kerülhetett boer kézre.

A nap harmadik délafrikai szenzációja az a fokvárosi hir, hogy *Cecil Rhodest kinevezik a Fokgyarmat kormányelnökévé.* Erről a következő hirt vettük:

A fokföldi kormány a parlamentet március hóra össze akarja hivni, abból a célból, hogy egy másfélmillió fontra rugó kölcsönre indemnitást kérjen. Gordon *Springg* miniszterelnök addig *le fog mondani s Cecil Rhodes lesz az utódja*, mert a fokföldi kormány csak az ő segitségével lábolhat ki *a mai veszedelmes helyzetből. Rhodes* feltételül csak azt kötötte ki, hogy *Hofmeyr* afrikander vezér és volt miniszter *térjen vissza a Fokföldre és segitsen befejezni a háborut. Hofmeyr* ez idő szerint Európában időzik, de hogy hol, azt az angol kormány még nem tudja.

Cecil *Rhodes*nek miniszterelnökké való kinevezése azt bizonyitja, hogy a Fokgyarmatban az angolok helyzete felette bajos. Ez a kinevezés hivebb képét adja Anglia balsikereinek, mint egy csomó megcenzurált angol távirat.

Hága, január 27.

Csak most érkezik hire egy *nagy győzelemnek*, amelyet *Delarey aratott karácsonykor az angolok fölött. Delarey* ugyanis a Magalies-hegységbe csalta *Carrington* hadoszlopát és *Carrington kénytelen volt magát egész törzskarával együtt megadni.* A boerok sok foglyot ejtettek és *több ágyut kerítettek kézre.* Az angolok eddig egyetlen szóval sem emlitették meg ezt a vereségüket.

London, január 27.

A felsőházban *Wenyss* benyujtja határozati javaslatát, mely igy hangzik:

Csak a háboru energikus folytatása és a még harcban álló guerilla bandák meghódolása által lehetséges állandó és kielégitő békét biztositani.

A ház helyesli és erőteljesen támogatja a kormány eljárását.

Welby pótinditványt nyujt be a határozati javaslat utolsó mondatának törlése iránt. A ház 60 szóval 16 szavazat ellenében elvetette Welby pótinditványát és elfogadta Wenyss inditványát.

Hága, január 27.

Pretóriából jelentik, hogy az aratás jól sikerült, ugy hogy a boeroknak fölös számmal van élelmiszerük. Lövőszerük és fegyverük is annyi van, hogy még néhány évig elhuzhatják a háborut. Ha a lőszerkészlet apadóban van, a boerok az angol táborokból szereznek maguknak, azonkivül a szigoru ellenőrzés dacára Európából is kapnak szállitmányokat.

Uj-török konferencia. *Dámád Mahmud* basa két fiának kezdeményezésére a napokban Párisban *uj-török kongresszust akartak tartani uj alkotmány-tervezet* tárgyalása végett. A kongresszusra 40 résztvevő érkezett különböző országokból. *Lépine* párisi rendőrfőnök azonban betiltotta a kongresszust s kijelentette *Dámád Mahmud* basa fiai előtt, hogy nem türheti, hogy Párisban külföldi agitátorok gyülést tartsanak. Az uj-törökök erre elhatározták, hogy *Londonban tartják meg a kongresszust.*

A walesi herceg Berlinben.

Budapest, január 27.

A hivatalos Németország és a német közvélemény rendesen egy huron pendül külföldi kérdésekben. De mihelyt Angliáról esik szó, e két politikai tényező a legtávolabbról sem egyezik meg egymással. Most, hogy a *walesi herceg* Berlinbe érkezett, *néma tüntetésben jutott kifejezésre a német közönségnek az angolokkal szemben táplált ellenszenve.*

A *walesi herceg* bevonulását *nagyon kevesen nézték* s az Unter den Lindenen csekély számban verődtek össze a kiváncsiak s ezek közt is *többen beszeltek angolul, mint németül.* Az utca egészen a királyi kastélyig cseppet sem különbözött köznapi képétől. A herceg bevonulásakor *egyetlen hochvagy hurrá-kiáltás sem hallatszott*, az emberek udvariasan megemelték kalapjukat s az volt az egész. Berlin egykedvüen fogadta az angol trón örökösét.

Természetes, hogy a hivatalos fogadtatás fényes volt és *Vilmos* császár ismét remekelt egy szónoklattal. Erről a következő táviratokat kaptuk:

Berlin, január 27.

Az első gárda-dragonyos-ezred tisztikarának tegnapi reggelijén *Vilmos* császár a következő pohárköszöntőt mondotta a walesi hercegre:

Engedje meg, királyi fenséged, hogy az itt összegyültek, a Viktória, Nagy-Britannia és Irország királynője és India császárnője nevét viselő első dragonyos-ezredbeli bajtársak nevében szivből üdvözöljem.

Az ezred büszke arra, hogy örök időkre a nagy királynő nevét viselheti, akinek megadatott uralkodása alatt birodalmát hatalomra és nagyságra vezetni. Amikor a nemes asszony lehunyta szemét, az ezred tisztikara küldöttség utján adta meg a végső tiszteséget felséges és iránta mindig oly kegyes fejedelemasszonyának.

Most abban az örömben részesül, hogy királyi fenséged fennkölt atyját, *VII. Edvárd* király ő felségét vallhatja főnökének. A *walesi herceg* cime, amelyet ő oly soká viselt, királyi fenségedre szállott át és most először üdvözöljük körünkben fenségedet, mint walesi herceget.

Azon a tornasisakon, amely a *walesi herceg* cimerét disziti, örök idők óta két toll leng és alatta ez a jelszó ékeskedik: *Szolgálok.* E sokatmondó jelszót királyi fenséged az első pillanattól fogva teljes jelentőségében ismerte meg, mert amikor abban a sötét, gyászos órában az osbornei kastélyban a felséges halott körül összegyültünk, önt váratlan komoly baj ágyhoz kötötte: a mély fájdalomba, amely királyi fenséged szivét megremegtette, a lemondás ürömcsöppje is vegyült, mert nem adhatta meg neki velünk az utolsó tiszteséget. Alighogy királyi fenséged fölgyógyult, királyi atyja a haza szolgálatában nagy világutra küldte a tengeren tul lakó brit alattvalókhoz. *Negyvenezer mértföldnyi uton csak brit területen járt királyi fenséged* és megnyerő valójával segitett összefoglalni és összefüzni a brit birodalom távoli részeit és hü lakosságukat azzá az *imperium britannicummá*, amelyről szintén elmondhatjuk, hogy határai között nem nyugszik le a nap.

Alig tért haza, már is idesietett királyi fenséged hazája hivására, hogy velünk ünnepelje születésenapját, s a mellett ráért arra is, hogy fölkeresse és jelenlétével szerencséltesse a király kék dragonyos-ezredét. A bajtársi szeretetnek ezt a bizonyitékát azzal köszöni meg az ezred, hogy velem együtt az kiáltja: *Éljen a walesi herceg ő királyi fensége*, az angol hadseregnek és az ezred fennkölt főnökének képviselője.

A *walesi herceg* a következő beszéddel válaszolt a császár köszöntőjére:

Nagyon hálás vagyok felségednek azokért a jóságos szavakért, amelyekkel imént elhangzott pohárköszöntőjében atyámról és rólam megemlékezett. Biztosithatom felségedet, hogy legnagyobb örömömre szolgált, hogy Berlinbe jöhettem, hogy felséged iránt érzett tiszteletemet s egyuttal születésenapja alkalmából jókivánságaimat kifejezzem.

Meg akarom ragadni ezt az alkalmat arra is, hogy felségednek köszönetet mondjak *azért a nagyon barátságos fogadásért*, amelyben tegnap megérkezésemkor itt részesültem és hogy kifejezést adjak annak, mily nagyra becsülöm azt a tisztességet, amelyben felséged olyan kitünő ezred adományozásával, mint a 8. vértes-ezred, engem részesitett. Nem először élvezem ma vendégszeretetét azon ezred ezredesének és tisztjeinek, amelynek felséged parancsára örökké szeretett nagyanyám tiszteletreméltó nevét kell viselnie, amelynek most drága atyám a főnöke. Nagy örömet szerez nekem, hogy fölszólithatom a tiszt urakat, hogy velem felséged egészségére igyanak.

London, január 27.

A *Times* rámutat a német császárnak Angliában élvezett nagy népszerüségére, amely a császárnak a nagy nemzeti gyász napjaiban tanusitott magaviselete következtében oly nagy lett, mint idegen embernél sohasem. A walesi herceg Berlinbe utazásának *Angliában nem tulajdonitanak politikai jelentőséget*, de azért örülnek neki, mint kölcsönös családi udvariasságnak. A császár a hercegre mondott pohárköszöntőjében, ugy látszik, megragadta az alkalmat arra, hogy elkülönitse magát azoktól, akik rágalmazó támadásokat intéztek a brit hadsereg ellen, *amelyek Németország felelős köreiben kelletlenül nagyobb támogatásban részesültek.*

HIREK.

Budapest, január 27.

— BUDAPESTI NAPLO. Január 31-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Ebéd a trónörökösnél.** *Bécs*ből jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg tegnap este ebédet adott, amelyen jelen voltak *Goluchovszki, Krieghammer* és *Kállay* közös miniszterek, gróf *Széchenyi* Gyula a király személye körüli miniszter, *Koerber* osztrák miniszterelnök és a többi osztrák miniszter.

— **A német császár születésnapja.** A terézvárosi kaszinó disztermében ünnepi összejövetelt rendeztek tegnap a német császár születésnapának előestéjén, a Budapesten lakó birodalmi németek. A résztvevők között jelen volt *Below* német császári főkonzul a főkonzulátus személyzetével s ezenkivül több meghivott magyar vendég. A német főkonzul a magyar királyra ürittette poharát, mig az egyesületi elnök a német császárt ünnepelte. Mind a két felköszöntőt az ünneplő társaság lelkes *Éljen!* és *Hoch!* kiáltásokkal kisérte. Ma a *Bristol*-szállóban ünnepi lakoma volt, amelyre *Below* főkonzul meghivta a birodalmi németek egyesületének elnökét, a budapesti német kolónia más kiváló tagjait és a főkonzulátus személyzetét.

A német császár születésnapja alkalmából ő felségénél a bécsi *Hofburg*ban ebéd volt, melyen *Ferenc Ferdinánd* főherceg, *Eulenburg* nagykövet a nagykövetség személyzetével, Goluchowski, Kállay, Krieghammer és Koerber miniszterek és számos udvari és állami méltóságok vettek részt. Az ebédnél *ő felsége felköszöntőt mondott* a német császár egészségére.

Berlin, január 27.

Vilmos császár délelőtt a családtagok és környezete szerencsekivánatait fogadta. Azután a kastély kápolnájában istentisztelet volt, amelyen a walesi herceg is megjelent az első gárda-dragonyosezred egyenruhájában. Ott voltak továbbá az összes nagykövetek, a diplomáciai testület többi tagjai és a miniszterek. Istentisztelet után a fehérteremben fogadás volt, amelyen a császár kezet fogott *Bülow* kancellárral és a nagykövetekkel és megszólitotta őket. A fogadás után a császár a walesi herceggel beszélgetett.

— **Eljegyzés.** *Gyarmati* Viktor fővárosi ügyvéd tegnap eljegyezte *Mauthner* Ödön magkereskedő fővárosi törvényhatósági bizottsági tag leányát, *Mauthner* Lenke kisasszonyt.

— **Draga királyné bálja.** A minap udvari bál volt a belgrádi konakban. A *Pall Mall Gazette* a következő érdekes tudósitást közli erről a bálról: Mindenki táncolt, Sándor király is, aki egész este többékevésbbé fáradtnak látszott, de azért mégis eltáncolt egy paraszt kolót a királynéval, s csak azután mentek aludni. A legöregebb diplomaták is táncoltak. A diplomáciai kar doyenja, a német követ energiával táncolt, a török követ, Ihrahim basa pedig éppen ugy táncolt, mint egy dervis. Pedig éppen most a királyi pár válásáról és forradalomról szóló hirekkel van tele a levegő. A hölgyek és urak azért mégis táncoltak, hogy ha majd elérkezik a nagy csapás, követhessék Fleury tábornok példáját, aki mikor hallotta, hogy a császárság Szedánnál megbukott, fölkiáltott: „Legalább pokoli módon kimulattuk magunkat!“

— **Virchow állapota.** Berlinből táviratozza tudósitónk, hogy *Virchow* állapota ma lényegesen jobbra fordult. Az ősz tudós már elhagyta az ágyat és ma egy tolókocsiban körülvitték lakásán.

— **Jókaiék üdvözlése Trieszt**ben. A trieszti magyar kör a mult szombaton lelkes ovációkban részesitette *Jókai* Mórt és feleségét. Az egyletnek egy küldöttsége jelent meg *Tauber* Zsigmond alelnök vezetése alatt a Jókaiék lakásán s az alelnök lelkes szavakban adott kifejezést a felett érzett örömének, hogy Magyarország legnagyobb irója az idegenben üdvözölheti. Jókai, aki a küldöttséget a legszivélyesebb módon fogadta, meghatottan köszönte meg az iránta tanusitott figyelmet, ugyszintén Jókainé is, kinek a küldöttség gyönyörü virágbokrétát nyujtott át. A küldöttség meghivására Jókaiék aznap este ellátogattak a Trieszti Magyar Kör helyiségeibe, ahol *Altenburger* Gyula alelnök intézett hozzájuk hazafias beszédet és az összegyült tagok lelkes éljenzése volt a látogatás feletti öröm tolmácsolója. Jókaiék bejárták a kör összes helyiségeit és ismételten kifejezést adtak örömüknek, hogy a magyarok ily szorosan összetartanak még az idegenben is. Igazi magyar vendéglátás után, melyben a kör elnöksége részesitette a világhirü költőt és nejét, Jókaiék közel másfél órai látogatás után a tagok folyton megujuló éljenzésétől kisérve, elhagyták a kör helyiségeit.

— **Kitüntetett jószágigazgató.** Szép ünnepély színhelye volt tegnap a veszprémi püspöki rezidencia. Ő felsége néhány hét előtt *Rainprecht* Antalt a veszprémi püspök jószágkormányzóját, a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismeréséül a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. *Fenyvessy* Ferenc főispán tegnap adta át a királyi kegy e jelét az érdemekben gazdag jószágkormányzónak aki ez alkalommal is a közbecsülés és tisztelet számos jelében részesült. Báró *Hornig* Károly megyés püspökön kivül megjelentek a székeskáptalan tagjai az udvari papság, a püspöki uradalmak gazdasági tisztikara, a megyei, a városi és a katonai hatóságok fejei és az ünnepeltnek számos más tisztelője és barátja. *Fenyvessy* Ferenc főispán megható beszéd kiséretében tüzte a rendjelt Rainprecht mellére, aki elérzékenyülve adott kifejezést köszönetének. Erre báró *Hornig* Károly püspök megköszönte a főispánnak, hogy az ünnepséget a püspöki rezidenciában tartotta, ami annak családias jelleget adott. Délután félkettőkor a püspök hatvanteritékes ebédet adott. Báró Hornig az első felköszöntőt ő felségére a királyra mondotta, második felköszöntőjében a kormányt, különösen dr. *Darányi* Ignác földmivelésügyi minisztert éltette. Lelkes tósztokban ünnepelték még a kitüntetett jószágigazgatót, *Fenyvessy* főispánt, aki meg *Hornig* püspököt köszöntötte fel. Fenyvessy hangsulyozta, hogy a kormány e kitüntetéssel azt dokumentálta, hogy szivesen látja a katholikus birtokosokat oly javadalmas kezében, aki tisztviselőinek lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági érdekeket hathatósan szolgálják. A kormány ez eljárása azt bizonyitja, hogy *távol áll* azon a külföldről hazánkba is özönlő áramlatoktól, amelyek *a katholikus javak elsajátitását* célozzák, és hogy jó szemmel nézi e javak gyarapodását és fejlődését.

— **Az Országos Középiskolai Tanáregyesület** budapesti köre szerdán, e hó 29-én délután 5 órakor az egyesület helyiségében (IV., Ujvilág-utca 2.) ülést tart, melyen dr. *Kőrösi* Sándor iskolai fegyelmezésünkről értekezik, *Tiber* Agost pedig jelentést tesz a vigalmi bizottság határozatairól. Az ülésen szivesen látnak vendégeket.

— **Goluchowskiné beteg.** *Bécs*ből jelentik, hogy gróf *Goluchowski* külügyminiszter felesége veszedelmesen beteg. A grófné pár héttel ezelőtt nagyon beteg volt, de azóta egészsége jobbra fordult. Tegnap hirtelen ujra rosszul lett, ugy hogy orvosi tanácskozást tartottak betegágyánál.

— **Egy iró balesete.** Dr. *Tolnai* Lajost az ismert kitünő regényirót és fővárosi iskolaigazgatót, sulyos baleset érte. A minap az utcán megcsuszott, elesett s e közben arcán és fején zuzódásokat szenvedett. A beteg irót most lakásán ápolják.

— **A léghajó vivmányaiból.** A Bécsben székelő orosz nagykövetség értesítése szerint azok az utasok, akik léghajón érkeznek Oroszországba, nem kötelesek útleveleiket orosz konzulátus által láttamoztatni, hanem útlevéllel ellátva, bemehetnek Oroszországba, s útlevelüket ott iratják alá valamely hatóságnál, ahol leszállanak.

A léghajó tehát erősebb minden hadseregnél, minden diplomáciai csalafintaságnál, minden oroszországi szabadság-mozgalomnál. Ami nem sikerült eddig a szárazföldön és vizen, az most sikerül a levegőben. A határ fogalmát egyszerűen megdönti a léghajó. A levegőben nem repkedhetnek orosz határőrök s igy mást nem is tehet az orosz kormány, mint hogy nagylelkü azok iránt, kik iránt nem lehet más. A léghajó, mely fenn uszik a mérhetetlen magasságokban, nagy válaszfalak ledőlését hirdeti, nagy barátságát a polgári békességben élő nemzeteknek, egymáshoz való közeledését azoknak, akiket eddig hatalmi érdekek messze elkergettek egymástól. Oroszország határait már áttörte ez a maga neméhen még tökéletlen gépezet és a legmakacsabb földi hatalmasság falain már rést ütött, noha gyönge alkotmány még s nem egészen alkalmazkodik az ember akaratához. Mi lesz akkor, ha majd kormányozni is tudják a léggömböt? Az emberi testvéresülés milyen nagyszerü diadalait fogják látni azok, akik egy-egy biztosan repülő léghajó után fognak föltekinteni?...

— **A Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézete** annak idején a pénzügyminisztertől engedelmet kapott széleskörü sorsjáték rendezésére. Az intézet ezt az engedelmet az idén fel fogja használni s ma tartott igazgatósági ülésében a sorsjáték rendezésére bizottságot küldött ki. Az intézet jótékony céljai iránt állandóan érdeklődő közönség reméltetőleg melegen fel fogja karolni a kedvező huzási kockázatu és nagy összegü nyereménynyel kecsegtető sorsjegyeket.

A *Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézetének* igazgatósága ma előbb lovag *Falk* Zsigmond, később dr. *Heltai* Ferenc elnöklete alatt ülést tartott.

Dr. *Fekete* Ignác a következő beérkezett adományokat jelentette be:

Poór Jakab igazgatótól a Generali tisztviselői nevében 150 korona; dr. *Jókai* Mórtól, alapitványa kamatai fejében 100 korona; a budai szegénygyermekeket felruházó egylettől 30 korona; a protestáns bálbizottságtól a Magyar Szó utján 30 korona; Nándor ujpesti munkás-betegsegélyző- és temetkezési egylettől a Neues Pester Journal utján 10 korona. Az igazgatóság az adományozóknak köszönetet szavazott. Az elnök kegyeletes és meleg szavakkal emlékezett meg *Molnár* Antal intézeti tag, volt titkár elhunyt áról és bejelentette az ez alkalommal tett intézkedéseket, amelyekkel az intézet volt érdemes és buzgó titkárát gyászolta. Az igazgatóság ez intézkedéseket tudomásul vette és kegyeletes megemlékezésének és gyászának a jegyzőkönyvben is kifejezést adott és az elhunyt özvegye részére nyugdijat és árvájának nevelési járulékot utalványozott.

Bein Károly tanárnak a nyugdijemelésre vonatkozó szakvéleményét az igazgatóság kiadta tárgyalás és javaslattétel végett egy bizottságnak, amelynek tagjai dr. *Heltai* Ferenc elnök, *Fuchs* Lajas és *Poór* Jakab igazgatósági tagok, *Lendvay* Sándor felügyelőbizottsági tag és *Fekete* Ignác titkár.

Rendes tagokul felvétettek *Zemplényi* Pál Gyula és *Gáspár* Arthur. Ezután az igazgatóság folyó ügyeket intézett el és a *Bródy* Zsigmond-alapból szavazott meg segélyeket.

— **Ebéd a mamáknak.** Az országos nőképző-egyesület tudvalevőleg évenkint két főzőtanfolyamot rendez oly előkelő urikisasszonyok számára, kik a legszebb női tudományban, a saját házuk konyhájának önálló dirigálásában „oklevelesek“ akarnak lenni. Igazi demokratikus dolog ez; a mostanában olyannyira divatos feminizmus egyik legszebb megnyilatkozása. Most, hogy a főváros, mert maga is szegény, kénytelen volt megvonni az országos nőképző-egyesülettől az eddig megadott évi szubvenciót, nem rendezhetnek többé a főzőkisasszonyok „diszebédet“ hivott vendégeknek. De a derék leányok most is az idei első kurzus bevégeztével, demonstrálni akarták, hogy a tanfolyam jeles vezetőjének, *Malatinszky* Fanny urhölgynek iskolájában mily kiváló szakácsnők váltak belőlük. Meg hivták tehát tegnapi diszebédjükre a mamákat, akiknek akkép alkalmuk nyilt konstatálni, mily kitünő gazdasszonyokká lettek kisasszonyleányaik a zöldfa-utcai minta-intézetben. A nőképző-egyesület vezető hölgyei: *Rudnay* Józsefné, *Emich* Gusztávné, *Hellebronthné* stb. is résztvettek ebben a jeles ebédben, amelynek főzői voltak: *Dalmady* Márta, *Jellinek* Szerafin, *Quentzer* Adél, *Heger* Elza, *Schlesinger* Gizella, *Fried* Ilona és *Muttersdorfer* Elza kisasszonyok. A kurzus nyolcadik hallgatója *Bornemisza* Henriette házikisasszony vagy két héttel ezelőtt kimaradt, még pedig igen fontos okból: mert férjhez ment. Igy tehát ő nélküle lett meg tegnap a szép leányok főzte ebéd, amelynek a menüje épp olyan szép és elegáns volt, mint amilyenek a szerzők. A kisasszonyok valamennyien *Malatinszky* kisasszony és az összegyült mamák egyhangu itélete szerint, kitünő diplomára szereztek érdemet a főzés szép, de nehéz mesterségében.

— **Tanitók mozgalma.** A szatmár-ugocsamegyei görög-katholikus néptanitó-egyesület szétküldte memorandum-tervezetét az egyes választókerületekbe. A memorandum a kerületek országgyülési képviselőit kéri a tanitói fizetés és más ügyek méltányos rendezése dolgának hathatós támogatására. A tanitóság törekvése csupa méltányolást érdemlő kivánság, amelyeknek teljesitése fontos nemzeti érdek. Mert szomoru valóság, amit e memorandum mottója *Ábrányi* Emil verséből idéz:

> A tanitó, ki öre, jótevő,
> Az embereknek, — aki zajtalan
> Munkálva kincseket fejt, mint a bányász
> Arany-termő bérc mély aknáiban:
> A tanitó, csufjára századunknak,
> Ma is mi még? Üresfejü, sivár,
> Semittevők ragyognak Krőzusokként,
> S a tanitóra — alamizsna vár!

A községi és felekezeti iskolai tanitók fizetésjavitására 20 millió koronát kér a memorandum. Az összeg nagysága természetesen nem állhatja utját a kérdés alkalmasabb módon való megoldásának, amely a büdzsét kevésbé terhelné. Az akció kivánatos sikerét örömmel üdvözli különben az egész magyar közvélemény.

— **Dadogók vizsgája.** A dadogók és egyéb beszédhibában szenvedők állami gyógytanfolyamán 19-ikén délután 5 órakor tartják meg a vizsgát a tanfolyam Rökk Szilárd-utca 10. szám alatt levő helyiségében. Erdeklődőket szivesen látnak a vizsgán. A február 3-ikán kezdődő uj tanfolyamra a felvételre való előjegyzések már is folynak naponta délután 5—6 és szombaton 12—1 óráig.

— **Az önálló vámterület mellett.** *Szegedről* táviratozzák: A szegedi gazdasági egylet mai közgyülése egyhangulag elhatározta, hogy pártolja a székesfehérvári gazdasági egyesület átiratát az önálló vámterület mellett, ezenkivül külön is felir a kormányhoz.

— **A bolgár bélyegpanama.** *Szófiában* — mint jelentettük — a minap nagy bélyeghamisitásnak jöttek nyomára. A vizsgálat — mint Szófiából táviratozzák — kideritette, hogy a hamisitáshoz szükséges prést az államnyomdából szerezték. A hamisitás három év óta folyt már és legalább két millió frank kárt okoztak a kincstárnak. A vizsgálat adatai alapján eddig elfogták *Jovevet*, a *Szujet* szerkesztőjét, aki előbb Macedóniában kereskedelmi ügynök volt és *Petrov* alatt Szófia községi közigazgatásának élén állott. *Jovev első kihallgatása után megmérgezte magát.* Elfogták még *Kopanovot*, Petrov pártjának egyik vezérét, *Garibovot*, a tüzérségi arzenál parancsnokát, *Gudevszkit* tüzérszázadost és még több előkelő társadalmi állásu emberen kivül huszonegy bélyegelárusitót.

— **Egy tanitó sorsa.** A vidéki tanitók sorsáról, ugy látszik, eleget sohasem lehet panaszkodni. A panasz nem is elég, most a megbotránkozás hangján kell már szólnunk a vidéki tanitók sorsáról. Azokat a relációkat, melyek tanitóink szomoru helyzete s a kulturális állapotok közt vannak, föltejteni teljesen fölösleges. Ezeket a relációkat Európaszerte ismerik s ugy cselekesznek, ahogy e relációk fontossága megköveteli. Mi irtózunk attól, hogy a franciák vagy németek még mindig csikós-nemzetnek tartanak bennünket, holott nagyobb szégyenünk volna az, ha például *Győrfy* Lajos történetét tudnák meg külföldön.

Győrfy Lajos nyugalmazott néptanitó s már évek óta háromszáz forint nyugdijából él Debreczenben. Az elaggott tanitónak nagy családja van s igy természetes, hogy gyakran folyamodott segitségért a városhoz. Segitettek rajta s ingyen kenyérosztás idején küldtek is neki két kenyeret. A városnál azonban megsokalták az adományokat és megkeresték Bihar-Torda községnek, Győrfy szülőfalujának előljáróságát, hogy vitesse haza az egész családot s gondoskodjék róla. És Bihar-Torda község teljesitette Debreczen kérését. Értesitette a várost, hogy a község költségén, kényszerutlevéllel szállitsák haza a Győrfy-családot.

A nyugalmazott tanitó tehát kényszerutlevéllel fog hazakerülni szülőfalujába, ahonnan azért ment el valamikor, hogy a nemzeti kulturának harcosa legyen.

— **Hajótöröttek.** Hamburgból jelenti egy távirat, hogy a *Corsica* gőzös kapitánya az Eszaki-tengeren megmentette a *Hansa* orosz bárka három matrózát, akik a hajó elsülyedése után roncsokra menekültek. Öten a vizbe fultak. A megmentettek közül egy ember a Corsica fedélzetén meghalt a kiállott fáradalmaktól, még mielőtt a hajó Hamburgba ért.

— **Halálozás.** Dr. *Wonassek* A. Antal, a budapesti VI. kerületi állami főgimnázium kiváló képzettségü tanára 32 éves korában meghalt. Wondszek nemcsak mint tanár, hanem mint kiváló szaktudós is igen szép reményeket keltett pályája iránt. Behatóan foglalkozott a filozófiával, óre volt a kartali csillagvizsgálónak s ugy a hazai mint a külföldi szaklapokban irodalmi szorgalmasan dolgozgatott. Tanitványai megható szeretettel vették körül, mert igazságos, melegszivü és finom modoru ember volt. Tanártársai igaz érdeme szerint szerették és becsülték. Özvegye és két kis árvája siratja kora halálát.

— **Riba János kitüntetése.** *Lengyeltótiből* érdekes ünnepségről adnak hirt. *Riba* Albert gazdasági cselédet ötvenkét éves hüséges szolgálatáért *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter száz forint jutalommal és dicsérő oklevéllel tüntette ki. De mire a jutalom beérkezett, a derék cseléd meghalt. A jutalmakat most az elhunyt családjának adták át szép ünnepség mellett. *Plachner* Sándor főszolgabiró lelkes beszédet intézett az özvegyhez és a családhoz, majd *Vargha* Béla, a gróf Zichy Béla uradalom intézője tolmácsolta a földesur köszönetét a család tagjainak és az özvegynek, akinek boldog nyugdijat rendelt. Végül dr. *Berzsenyi* Gerő ügyvéd a község nevében mondott szép beszédet és indítványára Darányi miniszternek táviratilag üdvözölték.

— **A főváros tüzoltói.** A Concordia-malom égésének olyan konzekvenciái vannak, amelyekkel jó volna végre komolyan leszámolni, mert megeshetik, hogy egy legközelebbi olyan alkalommal, amilyen például ez a rendkivüli nagy tüz volt, keservesen meglakolnak a nembánomságukért. Azaz hogy alaposan megfizet majd a közönség érdeke azért, hogy a főváros elhanyagolja a tüzoltás végtelenül fontos kérdését. A főváros tanácsának tudniillik az az álláspontja, hogy voltaképpen nem tartozik az ő feladatai közé a tüzoltásról gondoskodni. Ez első sorban a biztositó-társaságok érdeke. A biztositó-társaságok persze nem teszik a magukévá ezt az okoskodást és a két álláspont között mostoha gyerek marad a tüzoltóság. Pedig csupa derék legény szolgál ebben a testületben. A kötelességtudásuk páratlan és hogy az önfeláldozásig mennek munkájuk teljesitésében azt a legutóbb is bebizonyitották. Tisztikaruk szigoru, katonás, maga a főparancsnok fáradhatatlanul buzgó a munkájában — s ha ez a minden tekintetben kifogástalan testület egyszer mégis csak gyöngének bizonyul valami nagy munka teljesitésében, annak a főváros lesz az oka. Olyan poziciót adtak a tüzoltóknak, ami mellett fényes ellátás még a hivatalszolgáké is. Azoknak gondoskodnak a jövendőjéről, a tüzoltót pedig szó nélkül el lehet csapni akármicsoda hosszu és becsületes szolgálat után is. Olyanforma a helyzete, mint a napszámosé. Kötelezettsége vele szemben nincs a fővárosnak egyéb, mint hogy nyomoruságosan megfizeti a munkáját, az ő kötelességei azonban emberfeletti éberséget, munkát, erőt követelnek. Minden ötödik napja szabad, amenynyiben ezen az ötödik napon se mehet haza a családjához, hanem valamelyik szinházba vagy orfeumba rendelik ki szolgálatra. Nyugdija nincs s a legridegebben elutasitották őket azzal a kérésükkel, hogy biztositsa a főváros baleset ellen az életüket. Egyáltalában olyan elbánásban részesülnek, mintha ellenségeink volnának, nem pedig azok a barátaink, akik segitségünkre rohannak a veszedelem idején. A maguk krajcárjait összerakva alakitottak egy kis pénztárt, amiből maguk fizetik a biztositásukért járó summát s a főváros, a mindenkivel szemben gavallér főváros ennek a pénztárnak egy krajcárt se ad. Sőt a tüzoltók rovására gavallérkodik a főváros. A szinházak egy-egy koronát fizetnek a szolgálatukra kirendelt tüzoltóknak. De van egy kivétel. A Népszinház. A főváros szinháza — nem fizet. — Ezeknek a nyomoruságos állapotoknak a legközvetlenebb szemlélője természetesen a tüzoltók főparancsnoka, Szczerbovsky Szaniszló, aki valósággal együtt él a legényeivel és semmi alkalmat nem mulaszt el arra, hogy ujra és ujra fölhivja a főváros figyelmét arra, hogy a tüzoltókkal szemben helytelen a rideg, ellenséges álláspont. Beadványai, panaszai azonban mind eredménytelenek. A városi uraknak a tüzoltó — az Isten tudja miért — ellenszenves alak. Talán az operettek tüzoltóit látják bennük. Még mindig azt, holott csak legutóbb is két ember közülük a szemeink láttára halt hősi halált s tiz másik ember a kórházakban fekve képes annak a bizonyitására, hogy a vagyon védelmében nemcsak a munkájukat viszik harcba, hanem testi épségüket is. Millócker tüzoltói nem ezek a szegény emberek. Ezekkel szemben a guny és a kicsinylés nem helyénvaló. Ez a nem is egészen kétszáz ember: vakmerő harcos, hadsereg, amely mindennap megvereksz i a maga kemény csatáit. Ezt kell hogy lássák bennük a főváros urai is és meg kell találniok a módot arra, hogy ezek az emberek a munkájuk és a kötelességeik tisztességes arányában becsülttessenek meg. Szaporitani kell a számukat, gondoskodni arról, hogy tisztességes pihenéshez jussanak és hogy ne legyen az állapotuk olyan máról-holnapra való tengődés, amilyen ma.

— **Az elrabolt hittéritőző.** *Szófiából* táviratozzák, hogy az amerikai követség dragománja négy kavaszszal átadta a rablóknak a miss *Stonecrt* követelt váltságdijat, aztán visszatért Konstantinápolyba. A török és bolgár határőrök hajlandók voltak az amerikai követség dragománjának kérésére bizonyos helyekről elvonulni, de a rablók még sem merték az asszonyokat a török határra kisérni.

— „Nemzet hálája hol késel!?“ Ezzel a mondattal végződik *Perczel* Mór tábornok sirjának az epitáfiuma. Érdekesen magyarázza ezt meg *Roboz* István, a vidéki ujságirók doyenje a *Somogy* hasábjain. A bonyhádi temetőben egyszerü keresztlel megjelölt sir volt évek óta; halottak napján nem látogatták a vidékről tömegesen; halottak napján nem boritották halommal a koszoruk, csak amit a családi kegyelet és gyász helyezett rá! Kinek jutott volna eszébe, hogy itt nyugszik a magyar szabadságharcnak egyik legnagyobb hőse, ki annyi győzelmen vezette át vérbe iiröszlött zászlóit; kinek kardjától jobban félt az ellenség, mint a villámütéstől! Perczel Mór honvédtábornok nyugszik a bonyhádi sirban; nem kevesebb ember, mint aki a dunántuli hadsereg magvát, a Zrinyi csapatot alakitotta s annyi dicsőségre vezette. Aki megverte Róth és Philippovicsot, felmentette Péterváradot az ostrom alól; bevette a Szent-Tamás sáncait; Szent Iván — Mokrinnál leverte a szerbeket; Theodorovics tábornok seregét tönkreverte. Ezt mind Perczel Mór tábornok tette. Hős és nagy vitéz volt, aki annyi csatában véráztatta mezőkön hordozta meg diadalok közt a szabadság zászlait, mig a temesvári csata után Törökországba nem menekült, megtelepedvén Jersey szigetén s csak 1867-ben tért vissza hazájába, midőn látta, hogy a romokon, az ezernyi sirok felett ismét fölépül a haza s kezdenek emelkedni nagyobb alkotásaink, hol egykor a hóhérok végezték üldözéseiket a halhatatlanokon . . .

Ennek a hősnek, ennek a dicsőnek ott kellett nyugodnia a bonyhádi temetőben, egy egyszerü sirboltban jeltelenül, csak a család, rokonok könnyeitől megsiratva. Nem gondolt rá senki, hogy azok a golyótépett zászlók, azok a győzelmek, az a sok seb megérdemelnek legalább — ha már szobrot nem is — egy sirkövet, amelyre a nemzet irja rá: Itt nyugszik Perczel Mór honvéd tábornok ... Senki!... Senki!... Mult évben a nagy hős testvére, idősb Perczel Miklós siremléket állitott a sir fölé s a sirkőre a következő föirást vésette:

Perczel Mór tábornok, 1811—1899.
Te valál a 48-as alkotások egyik megteremtője.
Győztes hadak hős vezére.
Kardod védte, amit ajkad hirdetett.
Senki többet, dicsőbbet nem tett a honért oly önzetlenül, mint te.
Véreid helyezték e kövel feledett sirod fölé.
Nemzet hálája hol késel!?

— **Egy kis komoly tanulmány.** A japán császári családnak egyik fiatal tagját, Josto Jamanijó herceget elküldték Amerikába, hogy tanulmányozza a vasutak dolgát. Arra akarják kinevelni, hogy hazatérve, közmunkaminiszter legyen belőle, s hogy ezt a kinevelést nem veszik tréfára, annak bizonysága a herceg munkaprogrammja. Azzal kezdte el a tanulmányt hogy beállott munkásnak egy penszilvániai gyárba. Egy muukásecsaládnál lakik és az ő tőztüket eszi. Egy évig a géplakatos mesterséget fogja tanulni. Azalatt résztvesz a munkások esti tanfolyamán is. Azután kezdi csak el technikai tanulmányait s Japánba csak akkor tér haza, ha megszerezte a mérnöki diplomát. Igy lesz belőle miniszter.

— **Házasság.** B. *Virágh* Géza a fővárosi hirlapirói kar rokonszenves fiatal tagja február 9-én déli ½1 órakor vezeti oltárhoz *Hofmann* Frida kisasszonyt a dohány-utcai zsidó templomban.

Fischer Henrik Sárbogárdról eljegyezte *Weiner* Riza kisasszonyt, *Weiner* Sámuel leányát, Dombóvárról.

Eichner Árpád eljegyezte *Dickmann* Margit kisasszonyt Rima-Szombatról.

— **A chartresi gyilkos.** Egy párisi lapban olvassuk, hogy Brierre, akit halálra itéltek, amiért gyermekeit megölte, egyre az ártatlanságát hangoztatja és kérvényt küldött chartresi fogságából Loubet köztársasági elnökhöz. Ez a kérvény igy szól:

A köztársaság Elnökének,

bátorkodom az Elnök ur kegyéhez és jóakaratához fordulni azzal a kéréssel méltóztassék a eure-et-soir-i esküdtszék által december 23-ikán rám szabott büntetést olyan büntetésre változtatni, amilyenre tetszik. Ártatlan vagyok abban a büntettben, amelylyel vádolnak és ön, Elnök ur, nem akarhatja, hogy ártatlant végezzenek ki.

Alázatos szolgája
Louis-Edouard Brierre.

Brierre ügyvédje elment az Elysée palotába, hogy átadja ezt a kérvényt az elnöknek. Bataille ezredes fogadta, s felvilágositotta, hogy a szokásnak megfelően az igazságügyminisztériumban a bünügyi osztály igazgatójának kell átadnia a kérvényt. Az igazságügyminiszter elnöklete alatt működő kegyelmi bizottság megvizsgálja az iratokat, ezek kerülnek azután az elnök elé végső döntés céljából.

— **Leégett kolostor.** *Szaloniki*ből táviratozzák hogy az *Athosz* hegyi hires kolostor a mult csütörtökön leégett. *A prior és nyolc szerzetes a lángok között lelte halálát*; mig husz szerzetes, aki az ablakon ugrott ki, hogy megmeneküljön, veszedelmesen megsebesült.

— **A Konkordia-malom pusztulása.** A Konkordia-malom romjai még mindig füstölögnek. A rengeteg elhamvadt gabona alatt még mindig lappang a tüz, amelynek eltojtásán három városi tüzoltó és a gyári tüzoltóság fáradozik. Tegnap a vasárnap lévén valósággal zarándokolt a közönség az elpusztult malomhoz. Tegnap délután hozzáfogtak a tüzbeveszett két szerencsétlen tüzoltó holttestének felkutatásához. Sok munkás kézi csákányokkal és ásókkal takaritja el a romokat a malom leégett főépületének a bal részén, ahol a szerencsétlenség történt. Eddig a holttesteket még nem találták meg. A mentők négy alkalommal 7 kocsival, 30 emberrel vonultak ki a malomhoz és a következőket részesitették első segélyben: *Nagy* László, *Molnár* Nándor, *Hlavacska* Ferenc, *Kovács* Mihály, *Bilesch* Antal, *Horváth* József, *Bakonyi* Gyula *Simonics* Ferenc tüzoltókat *Hevesi* József, *Mardi* Imre gépészeket, *Katona* János molnárt, *Rácz* Vera cselédet, *Derkovics* Imre asztalost és *Éder* József szolgát.

— **Az ujságkiadók gyülése.** A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségének választmánya tegnap délelőtt *Zilahi* Simon elnöklésével választmányi ülést tartott, melyen résztvettek: *Nagy* Sándor alelnök (Pécs), dr. *Marton* Sándor jogtanácsos, *Hevesi* József, *Illés* József, *Sümegi* Vilmos, *Török* Jenő Endre. fővárosi. *Mártonffy* Imre (Ujpest), *Makkay* József (Nagyvárad). *Sichermann* Mór (Máramaros-Sziget, vidéki választmányi tagok s *Lenkei* Zsigmond titkárhelyettes, jegyző. A folyó ügyek elintézése után *Nagy* Sándor alelnök által kidolgozott memorandum alapján elhatározta a választmány, hogy a szövetség átir a biztositó-intézetekhez s a hirdetési irodákhoz is, melyben különösen a vidéki lapokkal való érintkezésnek szabályozását sürgeti. Az elnök inditványára elhatározta továbbá a választmány, hogy a szövetség megragadja az inciativát arra nézve, hogy *a fönnálló ujságok cime megvédelmezendő legyen* és megszünjék az a visszás helyzet, mely tarthatatlan állapotot teremt az által, hogy létező ujságok cimének teljességében vagy részében való föihasználásával, többen tisztára konkurrenciából az olvasóközönség tájékozatlanságára számitanak. A törvény a legigényteleuebb ipari terméknek is a legmesszebbmenő védelmet biztositja és nagy büntetéssel sujtja azokat, akik bejelentett kereskedelmi cimek és jelzők ellen vétenek, csak a sajtótermék nem részesül ebben az irányban védelemben. A szövetség ez ügyben beadványt intéz a belügyminiszterhez és a'küldi azt az Otthon irók és hirlapirók körének és az Ujságiró Egyesületnek, arra kérve a testületeket hogy saját hatáskörükben járuljanak a szövetség e kezdeséhez és az ügyet pártolván intézzenek ők is beadványt e tarthatatlan állapot megszüntetése érdekében.

— **Összevagdalt nő.** A maga nemében szinte páratlanul álló brutalitásról ad hirt a rendőri sajtóiroda s ennek nyomán több esthap. Arról szól a hir, hogy egy katonaorvos kardot rántott egy védtelen asszonyra s ugy összevagdalta, hogy az asszony sulyos betegen fekszik a lakásán. Az eset a következő: A kelenföldi ut mellett, a Csurgói-ut 11-dik számu házban lakik már mintegy hét év óta *Herczeg* Mihály tőzsdeszolga a feleségével és gyermekeivel. Két évvel ezelőtt a szomszédjukba, a Csurgói-ut ötödik számu házba költözött *Derencsay* Dániel postahivatalnok a fiával, dr. *Derencsay* Rezsővel. Mióta Derencsayék kiköltöztek a szegény emberek által lakott vidékre, álandó lett ott a perpatvar, mert minden áron tekintélyt akartak tartani a náluknál kevésbé intelligens emberek előtt és megkövetelték, hogy ezek megsüvegeljék őket. Herczegék erre nem voltak hajlandók s ezért Derencsayék bosszut esküdtek ellenük. Egy izben a kutyáikat ráuszitották Herczegre s végül jól el is páholták. Herczeg ezért panaszt tett ellenük s *a pestvidéki járásbiróság elitélte Derencsayékat*, akiknek gyülölete csak fokozódott Herczegék iránt. Ma reggel Herczegné a fővárosból ment hazatelé s az albertfalvi kitérőnél megállott, hogy Teréz nevü kis leányát — aki a fővárosba jött iskolába — megvárja. Alig beszélgetett nehány szót a kis Terézzel, amikor odament hozzá uk dr. *Derencsay* Rezső, aki október óta mint katonai segédorvos-helyettes tesz eleget katonai kötelezettségének és a mitsem sejtő asszonyt gyalázó kijelentésekkel illette. Herczegné természetesen nem maradt adós a felelettel, mire *Derencsay szó nélkül kardot rántott s azzal négyszer a védtelen asszonyra sujtott*, aki ijedt sikoltással menekült támadója elől. Az odaérkezett villamos kocsiról leugrálták az emberek s meg akadályozták a vagdalkozó katonaorvost abban hogy még jobban elbánjon a szerencsétlen asszonynyal. A katonaorvos erre sietve eltávozott, az elalélt, vérző asszonyt pedig bevitték a közelben lévő lakására, ahol az orvos bekötözte sebeit. Herceg Mihály az esetet bejelentette az első kerületi kapitányságnak, amely egy tisztviselőt s egy detektivet küldött ki Herczeg lakására, hogy az ágyban fekvő asszonyt kihallgassa. A vizsgálat iratait átteszik a katonai büntető hatósághoz. Az eset különben katonai körökben is élénk megbeszélés és megbotránkozás tárgyát képezte, mert szinte páratlanul áll az eset, hogy katonaember a kardját védtelen nő ellen használta volna.

— **Szerelmi dráma Ujpesten.** Szerelmi dráma történt ma délután Ujpest községben. Egy huszéves fiatalember revolverrel őtször rálőtt egy vele vadházasságban élő tizennyolcéves leányra, mert ez elakarta őt hagyni. *Pilhoffer* Lipót 20 éves lakatos már másfél év óta vadházasságban élt Ujpesten, a Lőrinc-utca 66-ik szám alatt *Molnár* Irma 18 éves gyári munkásleánynyal. Viszonyukból egy kis leányuk született, akit vidékre adtak ki dajkaságba. Az utóbbi időben *Pilhoffer* munka nélkül volt s nyomoruságukban a leány el akarta őt hagyni, mert nem tudtak volna együtt megélni. *Pilhoffer* észrevette az elhidegülést és kérlelte a leányt, hogy maradjon, de hiába. Molnár Irma ma összecsomagolta a ruháját, amit látva *Pilhoffer*, revolvert rántott s közvetlen közelről őt lövést tett a leányra. A lány sérülései sulyosak, de ez idő szerint nem életveszélyesek. A grót Károlyi-kórházba szállitották. *Pilhoffer* önként jelentkezett az ujpesti kerületi kapitányságnál, a honnan a főkapitányságra állitották elő és itt letartóztatták. A revolvert a mult héten vásárolta. Öngyilkos akart lenni a tett után, de izgalmában mind az öt töltényt a leányra lötte.

— **Eltünt lókereskedő.** Érdekelt körökben sokat beszélnek most egy lónagykereskedő eltünéséről, aki több fővárosi és vidéki lókereskedőt megkárositása után Amerikába vitorlázott. *Bruder* Ármin az eltünt lókereskedő, fia Bruder Antalnak, a pár évvel ezelőtt elhunyt lónagykereskedőnek, aki a monárkia egyik legnagyobb lókereskedője volt. Amikor az öreg Bruder Antal, aki különben tipikus alakja volt Budapestnek, meghalt, üzletét idősebb fia, Jakab és özvegye vezették tovább. Fiatalabb gyermeke, Bruder Ármin külön üzletet nyitott, de — költséges passzioi lévén — a rámaradt vagyont egy-két év alatt elverte. Ez azonban nem zsenirozta őt mert ha a lókereskedést meg kellett is szüntetnie, továbbra is szakmájánál maradt; ugyanis lóvásárlásokat közvetitett s igy szép keresetre tett szert. Mióta az angol kormány déi-afrikai hadserege számára magyar lovakat vásárolt, nagyon fellendült nálunk ez a kereskedelmi ág s egyes konzorciumok alakultak, amelyek összevásárolták a vidéki vásárokon az összes használható lovakat. Bruder Ármin nem volt tagja egyik konzorciumnak sem, ő csak közvetitette a vásárt az angol kormány részére. December elején több fővárosi és vidéki lókereskedőtől egy vonatra való lószállitmányt vett át bizományba, hogy a lovakat kiviszi Londonba s ott közvetlenül eladja az angol kormány lóbevásárlási osztályának, hogy igy a kereskedők is nagyobb haszonra tehessenek szert. Bruder Ármin a lószállitmánynyal maga is kiutazott Londonba, ahol a több mint száz darab lóból álló szállitmányt az angol kormány közvetitője, a Schänker és Társa-cég át is vette tőle, kifizetve a lovak árát, ami darabonként körülbelől hatszáz forintot tesz ki, mivel egy lónak a Londonba való elszállitása csaknem száz forintba kerül. Január elsejére itthon kellett volna már lenni Bruder Árminnak a pénzzel. Megbizói — köztük a saját bátyja is, Jakab, aki szintén husz darab lovat adott át öccsének — vártak január 10-ikéig, mivel azonban ekkorra sem érkezett meg, táviratoztak Londonba a Schänker és Társa cégnek, hogy mi történt Bruder Árminnal és a lószállitmánynyal. A cégtől az a válasz jött, hogy Bruder Armin felvette a lovak árát és a pénzzel egy Amerikába induló hajóra szállt. Azóta már érkezett hir róla, hogy szerencsésen megérkezett New-Yorkba. Bruder Árminnal együtt tünt el Budapestről a kedvese is, egy *Manon* nevü orfeuménekesnő, akivel a nyáron Os-Budavárában ismerkedett meg. A megkárositott lókereskedők eddig még nem tettek feljelentést Bruder Armin ellen.

— **Adomány ingyen kenyérre.** *Horvát* Zoltán színésziskolájának az Uraniában tartott vizsgálati előadására befolyt jövedelemből 50 koronát juttatott hozzánk az ingyen kenyér javára. Ehhez az összegher *Márkus* Samu nyomdász, aki a vizsgálati előadáshoz a nyomtatványokat készitette, 4 koronával járult. Az *54 koronát* rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Öngyilkos tüzérkapitány.** *Bécs*ből jelentik, hogy *Rössler* Jenő, 14-ik tüzérezredbeli kapitány tegnap este az arzenál közelében borzasztó módon lett öngyilkossá. Az összekötő vasutnak a Favoriten kerületben lévő alagutjában a vonat elé vetette magát. A gépvezető ellengőzt adott ugyan de már késő volt. A szerencsétlen embert a gép a szó szoros értelmében darabokra tépte. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Leszakant lift.** A Kossuth Lajos-utca 20-ik számu házban ma délelőtt *Bankó* Julia házmesternő szerencsétlenül járt. A harmadik emeletre akart menni a liften. Egymaga ült a lift szekrényében, amelynek lánca azonban egyszerre elszakadt s a *lift nagy sebességgel lezuhant a földszintre.* A benne lévő fiatal asszony sulyosan megsebesült; a mentők a Rókusba vitték. A gép darabokra tört. A rendőrség meginditotta a vizsgálatot, hogy ki az oka a balesetnek.

— **Felismert öngyilkos.** Megírtuk, hogy a Városligetben a Dalos-Szinház mögött a mult esztendő november havában egy ismeretlen férfi agyonlőtte magát. Az öngyilkost most felismerték. Az illető azonos *Ilkei* Endre varjasi születésü 19 éves unitárius gépészszel, aki legutóbb a Munkás-telepen lakott.

— **Öngyilkos sikkasztó.** Mannheimban ma egy *Kumpenheisser* Jakab nevü kereskedő, aki a *Karefeks*-féle nagy szállitóüzletnek cégvezetője volt megmérgezte magát. A vizsgálat kideritette, hogy az öngyilkos 800 ezer márkát sikkasztott.

— **A hatodik zsur.** A magyar nők mükiállitásának termei ma már a *hatodik* zsur alkalmából teltek meg a fővárosi hölgyvilág előkelőségeivel. Érdekes és élvezetes volt a mai müsor is. Elsőnek dr. *Makszányi* Dezső olvasott fel egy igen szines és nagy tanulmányról tanuskodó értekezést *Milyen volt a Madonna* cimmel, utána *Kuliffay* Izabella játszott zongorán, mire a rendes teázás következett.

— **Tiz millió, ami elveszett.** Az odesszai tengerészeti hatóság egyik admirálisa, II. Sándor cárnak második morganatikus házasságából származott fia, Augusztinszkij Dolgorucki herceg. Ennek az urnak nagyon is hasznára vált a napokban az előkelő származása. A bugrisoknak Oroszországban is éppen ugy imponál a méltóság, mint mindenfelé a világon és a herceget egy esküdtszék egyszerüen fölmentette egy olyan bün következményei alól, amiért valami közönséges polgárember keményen meglakolt volna. A herceg pénztárából ugyanis egy váratlan vizsgálat alkalmával csekély tizmillió korona hiányzott. Kérdőre vonták persze, mire ő legbájosabb naivsággal kijelentette, hogy ezt a pénzecskét elveszitette. Kissé furá ugyan az, hogy az ember tizmilliót csak ugy elveszitsen, mint ahogy a zsebkendőjét, kulcsait kihullatja a zsebéből, de azért az esküdtek elhitték a nagy urnak a meséjét és kimondták rá a nem bünöst. Ezzel azonban még nincs befejezve a dolog. A cár nem olyan hiszékeny és számüzte az admirálist az orosz birodalom területéről.

— **Körözések.** A nagykanizsai rendőrség táviratban értesitette a főkapitányságot, hogy ott egy *Pál* István nevü 18—20 éves mészárossegéd rablógyilkosságot kisérelt meg és megszökött. A szökevény középtermetü, feleképü, kövéres arcu, pelyhedző bajuszu, állitólag kaposvári lakos. Félcipőt visel, elől gummival, zöld sapkát a két gombbal és silddel van ellátva. Hátrahagyott ruhái között egy *Pál* János nikei lakatosmesternek cimzett levelet találtak. A rendőrség megindította a nyomozást. — A *fridrichsbergi* fogház körözi *Schoó* Ignác, *Frigyes* Vilmos kovácsot és *Schmidl* János órást, akik emberölés és lopás miatt voltak ott elzárva, s akik az intézet ruhájában megszöktek. *Schoó* 179 cm. magas erős, nyulánk testalkatu, sötétszőke haju, kis vereses bajuszu, *Schmidl* 163 cm. magas, szőke haju, kékszemü, hegyes orru, szőke bajuszu. Elfogóinak 200 márka jutalmat tüztek ki.

— **Fegyelmi vizsgálat.** *Eperjes*ről irják: *Bárdossy* Jenő Sárosmegye főispánja az Eperjes városnál legutóbb megtartott hivatalvizsgálatból kitolyólag *Podhorányi* Bálint polgármester, *Sándor* Béla rendőrfőkapitány és *Rojkovics* Tivadar irnok ellen hivatali mulasztás miatt elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A határozat ellen az illetők felebbeztek a miniszterhez.

— **Eltünték.** A főkapitányságon tegnap négy eltünést jelentettek be. Az eltünték a következők: *Seitler* Antal, budapesti születésü 29 éves kazánkovács Lajos-utca 203. számu lakásáról; *Kozma* Imre kalocsai születésü 32 éves gépész és villamos-kalauz Madách-utca 41. sz. alól; *Vas* Lucia (Lujza) sóskuti születésü 17 éves cseléd Kazinczy-utca 35. sz. alól. A negyedik eltünést a debreczeni rendőrség közli. Ez Józsa Antalné, született *Mozsár* Róza, aki férjének debreczeni lakásáról tünt el. Az eltünteket keresi a rendőrség.

— **Bécsben megyilkolt magyar.** *Bécs*ből jelentik, hogy ott tegnap délelőtt a Burggase 101. számu házában lévő zsibárusbolthan rablógyilkosság történt. Egy *Kessler* Izrael nevü magyar embert gyilkoltak meg, aki 38 éves, nős, három gyermek atyja. A szerencsétlent kalapácscsal ütötték agyon s azután kirabolták a boltot. A rablógyilkosnak nyoma veszett.

— **Hiv a kötelesség.** Spalatóban tegnapelőtt este a leányiskolával szomszédos épületben tüz ütött ki. Az ugyanakkor tartott tüzoltó bálról odasietó önkéntes tüzoltóknak, akiket egy katonai osztály támogatott, sikerült reggel 2 órára eloltani a tüzet. A padlás és a harmadik emelet elpusztult. A többi emeleteket a viztömegek megrongálták. A kár jelentékeny, de az épület biztositva volt.

— **Öngyilkos postaigazgató.** *Grácz*ból jelenti egy táviratunk, hogy *Jenevière* József, a Grácvárosi postahivatal igazgatója ma délben a Leonhard-temetőben fejbelőtte magát. *Jenevière* néhány órával később belehalt sebébe.

— **Munkanélküliek tüntetése Bécsben.** *Bécs*ből jelentik, hogy ma délelőtt tizenegy órakor körülbelől ötszáz munkanélküli vonult a parlamenthez, hogy ott tüntessen. A képviselőház előtt rendőrök várták a tüntetőket s szétverték őket. Több tüntetőt — aki nem engedelmeskedett — letartóztattak.

— **Helyreigazitás.** Több lap azt irta, hogy a katholikus kongresszus minapi ülése után lezajlott tüntetésecket az egyetemi nemzeti párt rendezte. Mint értesülünk, e tüntetésektől az egyetemi nemzeti párt teljesen távol állott.

— **Elgázolta a vonat.** A kőbányai alsó pályaudvaron ma este nagy szerencsétlenség történt. A 406-os számu gyorsvonat a pályaudvaron lévő raktárak közelében elgázolt egy ismeretlen férfit, aki meghalt a kerekek alatt. A rendőrség megindította a vizsgálatot az ismeretlen ember kiléténck felderitése iránt.

(x) **Fratelli Deisinger** küld Fiuméből 4¾ kgr. legf. Santos-kávét 5 frt 46 krért bérmentve.

(x) **Tartalékos tisztek** legnagyobb bizalommal fordulhatnak egyenruhák beszerzése végett *Tiller Mór és Társa* intézetéhez, Budapesten, IV. Váczi-utca 35.

Miss Stone.

— Operett egy felvonásban. —

Miután Amerika Miss Stoneért 75.000 dollár váltságdijat fizetett ki, kiderült, hogy a jeles hölgy a macedon bizottság és a saját javára szóktette meg önmagát. A váltságdijon osztozkodtak.

A macedon bizottság:

Nézzünk jobbra, nézzünk balra,
Nézzünk előre, hátra,
Zsebbe, pénztárba, bárhová,
Nincsen pénz... Mindhiába...
Jesszus, Jesszus, mit tegyünk?
Pénzmagocskát hol vegyünk?
Mind el van sikkasztva már,
Puszta az egész határ.
Kiben bizzék a macedon?
Segits, segits rajtunk, miss Stone!

Távirat (indul a bizottságtól Miss Stonehoz):

Jöjjön. Minden készen.
Sokáig ne késsen.
Elrabolják nálunk.
Nem hiába hivom,
Mert a váltságdijon
Majd elmutyizáiunk!

Miss Stone (felel):

Váltságdijra vágyom,
Nincs is egyéb álmom,
Mint hogy a foglyuk legyek,
Egy hét mulva, kérem,
Sürü sötét éjen
Magukhoz majd elmegyek.
Váltságdijat nékem
Szabjanak meg szépen
Annyit, hogy elég legyen...
A többi csak az én gondom,
Megláthatják majd... Aszondom!
Van-e tehetségem?

Rablók kara:

Jön ő... Jön ő...
Az égi nő,
Hittérítő!
A tört elő!
Pénzt, vagy életet!

Miss Stone:

Az életem, ime, vedd!

Az amerikai konzulátus:

Oh jaj! Oh jaj!
Mi szörnyü baj!
Miss Stonenak vége, vége!
Oh jaj, oh jaj!
Mi szörnyü baj!
Jutott rablók kezébe.
Az istenit, az istenit!
Itten csupán a pénz segit,
Lesz váltságdij tiz-, huszezer.
Miss Stone, jer ah csak vissza, jer!...

Miss Stone:

Szeretlek váltságdijam,
Te vagy egész valóm,
Te vagy az én világom,
Az éltető napom.
Ha itt lesz majd a pénzem,
Magam boldogan érzem,
S akkor tudod meg, macedon,
Hogy ki volt tenéked Miss Ston.

Az amerikai konzulátus:

Miss Stone! Az U. S. szabad népe,
Nem hagy cserbe téged,
A váltságdij már összetéve,
Holnapra hozzád érhet!

Miss Stone és a macedon bizottság:

Kis váltságdij végre kell,
Ezt mindenki higyje el,
Nemde igaz? Nemde igaz?
Holnap a pénz ideér,
Ami csak zsebünkbe fér!
Drága vigasz! Drága vigasz!
Ica, rica, kukorica!
Éljen soká Amerika!...
(Tánc.)

A New-York Herald:

És a világon szerteszét
Ujra csodálják mindenek,
Amerika polgárait,
Polgárnőit hogy védi meg!...
(Amerikai néphimnusz. Görögtüz. Függöny.)

N.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Yvette Guilbert.** Hol maradt a fehér ruha? Hol a hosszuszáru fekete keztyü? És ki volt ma este a Vigszinházban az a dallás, jól megtermett asszony? Bizony Yvette volt, az egykor sovány Yvette, a hideg vacsorákon élő vörös leány, akinek szemében az ujtók szenvedélye égett, s aki egykor régen az ő nagy szivének dus kincstárával meghóditotta az egész világot. Dicséretére legyen mondva, ma is utólérhetetlen. Ma is csudálatos az egyszerüsége, arcának mozgékonysága, szemének ezer karakterizáló villanása, a válla rándulása, a kezefejének lebbenése. Csak *erősebb* lett, ahogy az asszonyok a kövérséget szeretik nevezni, ha magukról van szó. Általában a jóllakottság benyomását tette a publikumra. Jóllakott a szó gasztronómiai értelmében és jóllakott a dicsőséggel is. Megelégedett, nyugodt jó husban levő hölgy. A mi képzeletünkben másképp élt eddig. A sovány, tüzes-szemü, diadalra éhes, küzdő, a dicsőségért és a müvészetért harcoló leányt szerettük elképzelni, ha Yvette Guilbertről volt szó. Yvette most már aratni jár. Aratja a tapsot, a pénzt, az elismerést. A harc láza már nem forralja a vérét, nyugodtan haragszik, meggondoltan pikáns, okosan érdes a nótáiban. Csak a nótái a régiek, csak a melódiáiból énekel ki, hogy tulélik az ő pályáját. A müsora nagyon kevéssel gazdagodott, mint ahogy nem lett gazdagabb ő maga sem. A *La Glut* énekli s a *Ma Grand'meret*. Egy-két Bruant-nótát és néhány jelentéktelenebb ujdonságot is hallottunk tőle ma este, valamennyit az ő kolosszális müvészetével, mérhetetlen finomságával, de mindnyájan ugy éreztük, hogy a régiek a szebbek. Talán ő is jobban szereti ezeket a régi barátait, pályája kezdetének ezeket a bájos emlékeit. A közönségnek nagyon tetszett, tapsolták fáradtság nélkül. Aki még nem látta, siessen megnézni — jobb későn, mint soha. Akit látni fognak, nem a *kis* Yvette, hanem a *nagy* Yvette, a világhirü müvésznő, aki rám azt a benyomást tette, mint valami kormányra jutott ellenzék, vagy költőiesen: mükertbe plántált vadrózsa, avagy regényesen: mint az első szerelmünk, akiről kissé reszkető hangon mondjuk:

— Férjhez ment — de még mindig a régi...

(*m. f.*)

** **Müvészest Székesfehérvárott.** A székesfehérvári két izraelita nőegyesület kezet fogott a jótékonyság javára és fényes sikerü müvész-estét rendezett január 25-én a Magyar Király-szálló nagy termében. Tüntető lelkesedéssel fogadták *Ábrányiné*-Wein Margit asszonyt, aki alig tud eleget tenni a meghivásoknak, amióta hire ment, hogy gyönyörü hangját és nemes, finom müvészetét ujból a nyilvánosság elé viszi. *Ábrányiné* asszony Schumanntól és Massenettől énekelt dalokat, majd hires szerepének *Musettenek* a keringőjét adta elő felülmulhatatlan gráciával. A közönség viharosan megtapsolta minden számát s a lelkesedés fokozódott, amikor végül néhány magyar dalt énekelt. Az egyiket — egy pajzán refrainü vig nótát — háromszor ismételtették. Közremüködött még a müvészestén *Recht* Sándor, a jeles hegedümüvész, aki Wieniavszky balladáját játszotta szép kifejezéssel, élénk hatással; továbbá *Ábrányi* Emil, aki szatirikus csevegést olvasott föl az „Igazi gavallérok“ filozófiájáról, akik előkelő semittevésük magaslatáról büszkén nézik le a dolgozó, munkás emberiséget. A felolvasás csipős pointjeit zajos tetszéssel honorálták. A kitünően sikerült müvészestén nemcsak a város szinejava jelent meg, hanem a vidékről is sokan bementek Székesfehérvárra. A diszes közönség soraiban ott volt a többek közt *Ruprecht* tábornok és gróf *Zichy* Jenő országgyülési képviselő.

** **Haviberlet a Nemzeti Szinházban.** A Nemzeti Szinház igazgatósága elhatározta, hogy a közönség köréből jött óhajnak megfelelve, ez évi február 1-től kezdődőleg havi bérletet nyit. Bérelni lehet páholyok, I. rendü támlásszékek, I. sorbeli erkélyszékek és III. emeleti zártszékek kivételével bármely az évi bérlők által el nem foglalt helyre akár páros, akár páratlan vagy valamennyi bérletolyamos előadásra a Nemzeti Szinház titkári hivatalában a szinlapon jelzett havi bérletárakon naponkint délután 4—7 óráig

** **Anyegin Eugen.** Az Operaház ezidei harmadik ujdonságának, Csajkovszky Péter *Anyegin Eugen* cimü 3 felvonásos dalmüvének csütörtökön, e hó 30-án lesz a bemutatója. Az első előadás szereposztása a következő: Larina — Válent V. Tatjana — Kaczér M. Olga — Váradi M. Filipjevna — Berts M. Anyegin Eugen — Beck. Lenszki — Burrian. Gremin — Ney D, Szarecki — Kornai. Kapitány — Szemere. Triquel — Gábor. A nyilvános jellegü főpróbát szerdán e hó 29-én, pélelőtt 10 órakor tartják meg a sajtó képviselői jelenlétében. Az uj diszleteket *Spannraft* Ágoston, az Operaház diszletfestője festette. A fényes uj jelmezek *Kéméndy* Jenő szcenikai főfelügyelő tervei és utasitásai szerint az Operaház szabómühelyeiben készültek.

** **A Népszinházból.** Victorien *Sardou Madame Sans-Gêne*je melyet a mult héten oly nagy sikerrel elevenitett föl a Népszinház igazgatósága, holnapután, szerdán kerül ujra szinre, a multheti előadás szereposztásával. Hübscher Katalint *Blaha* Lujza asszony, Napoleont *Szirmai*, Mária Karolina nápolyi királynét *P. Lukács* Juliska. Erzsébet hercegnőt *Krecsányi* Sarolta, Bülownét *Siposs né*, Fouchét *Solymosi*, Lelébvret *Kiss*, Dépréaux táncmestert *Tollagi*, Neipperget *Delli*, Savaryt *Horváth* fogja játszani. A hét összes többi estéin az *Ádám és Éva* kerül szinre, kivévén a vasárnapit, mikor ujra a *Katalin* eredeti nagy operettet adják.

** **Esztétikai felolvasás.** *Weber* Károly zeneiró tegnap tartotta *A szép és a tetszés* cimü felolvasását a filozófiai társaság nyilvános felolvasó-ülésén a Tudományos Akadémián. Az ujabb esztétika legnagyobb képviselőinek, Kant, Hegel, Herbert és Hartmann tanételeiből kiindulva, a mai esztétikának megfelelő meghatározásokhoz jutott. Azt bizonyitotta, hogy a tetszés csakis érzéki vagy értelmi lehet és nem idealisztikus vagy realisztikus, minőnek azt tulnyomóan minősitették. A szerző szerint, bármely irányu müalkotással legyen is dolgunk, azt csakis érzéki vagy értelmi uton foghajuk fel. A további fejtegetés kimutatta még, hogy a müremekek tetfogása miként kerül az érzékek, az értelem vagy az értelem keretébe és azt is, hogy a tetszés is mindig ennek megfelelően alakul, s hogy ennek megtisztult neme csakis az értelmileg objektiv tetszés. Befejezésül hivatkozott a felolvasó a müvészet fontosságára a nevelésben. A hallgatóság élénk tetszésnyilvánitással jutalmazta a felolvasót. *Weber* legközelebbi felolvasását az országos zeneakadémián tartja február 2-án, vasárnap délelőtt ½11 órakor, tárgya: *A zeneértelem fejlesztése.*

** **A Gyurkovics-lányok.** Szombaton, február 1-jén mutatják be a Vigszinházban *Herczeg* Ferenc vigjátékát, a Gyurkovics-lányokat. A népszerü darabból, amelyet a Magyar Szinházban adtak, már teljes diszletezéssel próbálnak, még pedig *Góth* Sándor rendezése mellett. Katinkát *Csillag* Teréz fogja játszani, Mici szerepében pedig először lép fel *Csillag-Grill* Klára, *Csillag* Teréz leánya.

** **Szomory Dezső uj darabja.** *Szomory* Dezső, a *Párisban* élő nagytehetségü iró, akinek a *Nemzeti Szinházban* már két szép sikere volt, *Morvay kisasszony* cim alatt háromfelvonásos uj szinmüvet irt, melyet a *Vigszinház* már el is fogadott előadásra. A darab minden valószinüség szerint még a magyar ciklus során fog előadásra kerülni.

** **Coquelin második berlini vendégjátéka.** *Coquelin*-nek a *berlini* udvari szinházban való második vendégjátékát véglegesen megállapitották. A francia müvész március első napjaiban fog ismét vendégszerepelni s első fellépése a *Cyrano de Bergerac*-ban lesz.

** **Nápolyi népdalok.** A millenáris kiállitás óta, amikor tudvalevőleg a nápolyi népénekesek olyan gyorsan tettek szert nálunk népszerüségre, most először lesz alkalma a budapesti közönségnek gyönyörködni az olasz népdalok leghiresebb gyöngyeiben. Az Uránia szinház ugyanis kitünő énekes-kvartettet szerződtetett, mely *Radó* Antal darabjának. *Nápoly*-nak szerdai premiérje alkalmával fog először bemutatkozni. Az első előadásra a jegyek már csak korlátolt számban kaphatók.

** **Temesvári szinészet.** *Temesvár* város közgyülése egyhangulag helyt adott *Makó* Lajos szinigazgató kérvényének, hogy május 1-ig tarthasson előadásokat. Ezzel a magyar szinisidény teljes hét hónapra fog terjedni.

** **Török Irma Kolozsváron.** *Török* Irma kisasszony a Nemzeti Szinház müvésznője e hó 30-ától, csütörtöktől kezdve, három napon át, csütörtökön, pénteken, szombaton vendégszerepelni fog a kolozsvári Nemzeti Szinházban és pedig Csiky Gergely Proletárok cimü darabjában, az Ármány és szerelem s a Komédiások ifju női szerepeiben.

** **Félbeszakitott előadás.** *Párisból* táviratozzák, hogy az *Antoine*-szinházban *Zola: La Terre* cimü szinművének tegnapi előadását a második felvonás után félbe kellett szakitani, minthogy a villamos világitás felmondta a szolgálatot.

** **Gounod szobra.** *Párisban*, a *Parc Monceau*-ban, legközelebb leplezik le *Gounod*nak mellszobrát, mely *Mercier* vésője alól került ki. Az oszlop alján Margarétha, Sappho és Julia alakjai ölelkeznek.

** **Népies opera Kopenhágában.** *Kopenhágában*. Dánia fővárosában népies opera épült. *Kopenhágának* eddig nem volt operája. A megnyitó-előadáson *Enna* Ágostnak *Borsónyi hercegnő*, Andersen meséje után készült dalmüve és *Brüll* Ignácnak *Gringoire* cimü dalmüve került szinre.

** **Leégett szinház.** A *rovignoi* Teatro Sociale a napokban porig leégett. A tüz éjszakának idején ütött ki s azt hiszik, hogy gyujtogatásnak a következménye.

** **Operaelőadás a Telefon Hirmondóban.** Wagner Richard zeneiráma-trilogiájának, a Nibelung gyürüjének első része, *A walkür* kerül előadásra ma este a magy. kir. Operaházban. A Telefon Hirmondó az előadást teljes egészében közvetiteni fogja, s igy az előfizetői abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy ki sem mozdulva a kellemes otthonból, a lakásukon is végig hallgathatják azt. Az opera előadásának közvetitése után az est folyamán érkezett ujdonságait olvastatja fel a beszélő ujság, majd annak bevégeztével 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókon keresztül, melyet az Elite- és az Emke-kávéházból közvetit a Telefon Hirmondó.

A Vigszinház vendége.

— *Beszélgetés Yvette Guilbertrel.* —

A szokásos formaságokat, a jelentőségteljesen mosolygó komornával és a beküldött névjegygyel, azt hiszem, egész bátran elhagyhatom.

Az effajta névjegyek a komornákkal egyetemben, már rémségesen el vannak nyüve.

Yvette *Guilbert* mindenekelőtt *bécsi* vendégjátékáról beszélt s egy pár nem megvetendő intimitást mondott el.

— Fellépésem előtt, — beszélte, — beállitott hozzám egy ur és azt mondta, hogy adjak pénzt a klakkra. En — klakkra! Soha életemben nem adtam ki egy fittyinget erre a célra. Egy kótát nem énekeltem fizetett közönség előtt. Persze elutasitottam a bécsi klakkfőnököt is. Hanem azért elég tapsot kaptam a bécsi közönségtől. A sajtó sokkal hidegebben bánt velem, mint a közönség. Ennek is megvolt a maga oka, de erről nem akarok beszélni, mert — szándékomban van még ezen a körutamon visszatérni Bécsbe.

Elmondta, hogy mennyi bosszuságot okoz neki a német *Ueberbretl*, melyet a francia chanteuse — nagy megerőltetéssel következetesen *Über-trettli*nek ejt ki.

— Borzasztóul bosszant, hogy mindenütt, ahol Németországban jártam, társulatomat azzal az utálatos *Über-tretli*vel hasonlitották össze. Valósággal szerencsenlenné tesz ez az összehasonlitás, mikor alig van egy rokonvonás az *Über-trettli* és a *Montmartre en ballade* közt. Az én müvészi vállalkozásom a tiszta párisi Cabaret.

A müvésznő férje, dr. *Schiller*, aki amerikai orvos, helyeslőleg bólintott Yvette szavaira s egyuttal arra kért, hogy nevét semmi szin alatt ne emlitsem fel, mert ő nem akar szerepelni a felesége mellett mint hiresség.

— Derék ember, annyira szeret! — mondta Yvette s mindjárt egy nagyon kedves, jellemző apróságot is mondott el férjéről.

Párisban, a *Boulevard Berthier*n Yvette *Guilbert*nek saját háza van.

— Mikor a ház épült, — mesélte Yvette, — gyakran elmentem megnézni az épitkezést s mindannyiszor feltünt nekem a homlokzaton egy nagy ponyva, melylyel a kapu fölött valami nagyon óvatosan le volt boritva. Kérdeztem a férjemtől, hogy mi az, de ő mindig ugyanegyet felelt: „Nem tudom, majd meglátjuk, mikor a ház egészen készen lesz.“ Mikor aztán egészen elkészült, tudtam csak meg a rejtelmes ponyva titkát. A homlokzaton ott állt *a saját magam életnagyságu szobra*, a hosszu keztyüimmel, abban a pose-ban, amelyben a kupléimat szoktam énekelni.

Felemlitette Yvette, hogy mióta Budapesten van, már felkérték egy matinéra, de annyira össze van törve az uttól, hogy a *Vigszinház* három estéjén kivül nem igen fog énekelni sehol másutt.

Itt ismét egy érdekes epizódot szurt közbe:

— Párisban esett meg rajtam. A *Scala*ban voltam szerződtetve, ahol ezerötszáz frankot kaptam esténként. Egy ismert ujságiró felkeresett és közölte velem, hogy egy amerikai milliárdos nagyon szeretné, ha az estéjén kuplékat énekelnék. Azt feleltem rá, hogy elveszteném egy estémet a *Scala*ban, de különben is, egy amerikai milliárdosnak csak akkor énekelnék, ha legalább is tizszer annyit fizetne, mint amennyit a *Scala*tól kapok. Az ujságiró azzal jött vissza, hogy: *Jól van!* Három kuplét énekeltem. És *Yvette* erős párisias argot-ban fejezte be:

— J'emploché mes quinze mille balles!

Felemlitettem előtte, hogy a budapesti operettszinpad egyik kitünősége éppen most az ő karrikaturáját produkálja a *Népszinház*ban az *Ádám és Éva* operettben.

— Ah! Nagyon szeretném látni! — mondta *Yvette* — Ha esetleg valami matinén lehetne, mert esténkint a *Vigszinház*ban vagyok elfoglalva és aztán rögtön utazunk tovább.

Hogy éppen kérdezzek is valamit, — mert hiszen interviewer lettem volna vagy mi, — ezt a kérdést intéztem hozzá:

— Szereti az ékszereket?

— Soha életemben nem viseltem ékszereket, — felelte. — Az én ékszereim a szőnyegek. Szenvedélyes szőnyeggyüjtő vagyok s van is egy nagyon értékes szőnyegyüjteményem a párisi házamban. Ebben a szőnyeggyüjteményben *kalotai varrottas* is van.

Ezt a két szót: *kalotai varrottas* egész tiszta magyarsággal mondta ki.

. . . Hazafias lelkesedéssel távoztam tőle.

Rip van Winkle.

MÜVÉSZET.

☐ **A Nemzeti Szalón kiállitása.** A Nemzeti Szalón kiállitása vasárnap este rövid időre bezáródott. A kiállitásnak tömérdek látogatója volt és a kiállitott képekből, *Faragó* karrikaturáiból és *Garay* Ákos rajzaiból igen sokat megvettek. A vásárlók között első helyen az állam szerepelt. Ma már hozzáfogtak a képek leszedéséhez, melynek végeztével azonnal megkezdik a *Zichy* Mihály képeinek elhelyezését. A kiállitást szombaton délután mutatják be a sajtó képviselőinek és a meghivott vendégeknek. A nagyközönség vasárnaptól kezdve tekintheti meg a kiállitást, midenkor, kivétel nélkül, délelőtt kilenc órától este nyolc óráig. A belépődij, mint rendesen, ez alkalommal is ötven fillér lesz.

☐ **A Feszty-kiállitás.** A Feszty-kiállitás a városligeti uj Mücsarnokban mindennap, vasár- és ünnepnapon is, délelőtt kilenc órától este hét óráig tekinthető meg. A belépődij három személynek két korona, öt személynek három korona.

☐ **Eldőlt épitészeti pályázat.** A „Marosvásárhelyi állandó szinház“ pályázatára 22 pályamü érkezett be és a Magyar Mérnök és Epitész-Egylet ma elbirálta azokat. A marosvásárhelyi szinpártoló egylet már felbontotta a jeligés leveleket s kitünt, hogy az első dijat nyert pályaterv szerzői *Komor* Marcell és *Jakab* Dezső budapesti épitészek. A müvezetéssel való megbizatásra vonatkozólag még nem határoztak, minthogy a szükséges pénz nem áll egészen rendelkezésre. A második dijat *Sebestyén* Arthur épitész nyerte el.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Az Akadémia összes ülése.** A Tudományos Akadémia ma délután összes ülést tartott báró *Eötvös* Loránt elnöklete alatt. *Szily* Kálmán főtitkár bejelentette, hogy a belügyminiszter leiratot intézett a vármegyék és városok levéltárainoz, hogy az Akadémia által létesitendő *Széchenyi*-muzeum számára a birtokukban lévő és *Széchenyi*re vonatkozó iratokat másolatban küldjék be az Akadémiához. Gróf *Kun* Géza az ülés folyamán élénk éljenzés közben kijelenti, hogy a birtokában lévő *Széchenyinek Döbrentei* Gáborhoz irt leveleit eredetiben bocsátja a Széchenyi-muzeum rendelkezésére. Ezután a főtitkár jelentést tett az 1901. végével lejárt pályázatokról és előterjesztette a tagajánlásra felhivó körlevelet, mely szerint február hó 28-ig adandók be az egyes osztályokban megüresedett tagsági helyekre való ajánlások, és pedig az I. osztályban betöltendő 1 rendes és 5 levelező, a II. osztályban 1 tiszteleti és 8 levelező, a III. osztályban egy tiszteleti, 3 rendes és 7 levelező tagsági hely.

Ezután zárt ülés következett, melyen *Szily* Kálmán főtitkár beterjesztette az 1901. évi zárszámadást. A költségvetés bevételi oldalán a tavalyihoz képest alig van változás. A kiadási tételek közt az I. osztály 37.161 koronával, a II. osztály 77.870 koronával és a III. osztály 51.874 koronával szerepel.

○ **A Kisfaludy-Társaság** folyó hó 29-én délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia heti üléstermében a következő tárgysorozattal tartja rendes havi ülését: 1. Folyó ügyek. 2. Miniszterválság, szinmü *Berczik* Árpád r. tagtól. 3. A francia anthologiából, *Hegedüs* István r. tagtól. 4. Attila halála az Edda hősdalaiból, *Gábor* Ignác vendégtől. 5. Zárt ülés, tagajánlások bejelentése.

○ **Felolvasás a gimnáziumban.** Az V. kerületi állami főgimnázium ifjusága még a mult esztendőben megalakitotta mathematikai és természettudományi összejövetel cim alatt kis testületét, amelynek keretében a felsőbb osztályok növendékei felolvasásokat tartanak természettudományi kérdésekről. Tegnap tartottak ilyen értekezletet, ifj. *Csopey* László elnöklete alatt. *Fischer* István VIII. oszt. növendék *A szilárd testek általános tulajdonságairól* tartott figyelemreméltó előadást. *Rónay* Pál a VIII. oszt. növendéke *A légsulymérőről* dicséretes szaktudással értekezett. *Rós* Imre *Mathematikai furcsaságok* cimü munkája szintén tetszett.

○ **Szigligeti-Társaság.** *Nagyváradról* táviratozzák: A *Szigligeti-Társaság* Rádl Ödön elnöklése mellett nagyszámu hallgatóság jelenlétében felolvasógyülést tartott. *Márkus* János szép költeményeit mutatta be, *Báthory* Ferenc Vörösmarty lirájáról tartott felolvasást. Végül *Adorján* Emil humoros felolvasást tartott nagy derültség mellett.

EGYESÜLETEK.

(A III. kerületi Jókai kör) tegnap tartotta második felolvasó estélyét szépszámu hallgatóság előtt. *Szilágyi* Károly elnök üdvözlő beszéde után *Márton* Béla a csorbai tóról tartott lendületes és élvezetes felolvasást. *Kaufmann* Juliska Petőfi életét s munkáit ismertette; a gondos tanulmány zajos tetszést aratott. Végül *Csernay* József saját költeményeiből olvasott föl; a felolvasást a hallgatóság zajos tetszése szakította meg. Különösen tetszett a nagy humorral megirt Mihók Jancsi kalandja. Ezután az elnök köszönetet mondott a hallgatóságnak s a közreműködőknek.

(A Poliklinika-Egyesület) tegnap tartott igazgatótanácsi ülésén a pénztáros beterjesztette az évi mérleget, melyből kiderült, hogy az elmult év deficittel végződött, amit az előző évről átvitt pénztári készletből kellett fedezni. Az ez évi költségvetés is jelentékeny hiányt jelez, melynek elhárítására az egyesület kénytelen lesz ujból a társadalom jótékonyságára appellálni. A Barbi-koncert 2000 koronát jövedelmezett a Poliklinika Egyesületnek; az igazgatótanács a hangverseny kezdeményezéséért dr. *Sámuel* Lázárnénak, a rendezésért pedig *gróf Csáky* Albinnénak és dr. *Lichtenberg* Kornél alelnöknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

FARSANG.

)(**A Várady-kör** Irányi-utca 5. szám alatti saját helyiségében ma este hangversenynyel egybekötött táncestélyt rendezett. A hangversenyen nagy sikerrel működött közre: *Gondos* Frida, *Feleki* Mór, *Meggyesi* Zoltánné, *Meggyesi* Zoltán és *Ernst* Adus.

)(**Bál a tiszti kaszinóban.** Amint értesülünk, február hó 8-án a budapesti tiszti kaszinóban nagy bált rendeznek, amelyre a király kilátásba helyezte megjelenését. A bálra már számos meghivó küldetett szét. A bál este 8 órakor kezdődik.

)(**Bál a Suglóban.** A VII. kerület *Suglói Nőegyesület*, amely eddig is a közjótékonyság terén eredményesen működött és az összesi is hatvankét szegénygyermeket ruháztott fel, 25-ikén *Gyöngyössy* Jánosné elnök és *Hamar* Istvánné és *Morvay* Ferencné alelnökök, továbbá az egyesületet alapító *Szokolay* Adolfina tiszteletbeli elnök vezetése alatt jényesen sikerült bált rendezett a zuglói nagy sörcsarnokban. Az eredmény anyagilag és erkölcsileg kitünően sikerült, amennyiben az első négyest 70 pár táncolta. A rendezőségi tisztet dr. *Parneu* Jakab, *Morvay* Ferenc és *Kutassy* Béla vezetése mellett az egyetemi polgárok teljesitették. Jelenvoltak: *Asszonyok*: Akantisz Jánosné, Andrássy Albinné, özvegy Benkő Kálmánné, özvegy Balthazár Gyözőné, Czék Lajosné, Czék Ferencné, Eitzner Jánosné özvegy Falassy Elekné, Funk Józsefné, Fülöp Károlyné, Fuchs Samuné, özvegy Gruber Károlyné, Gyöngyössy Jánosné, özv. Gössierné, Hamar Istvánné, Halász Huberné, özvegy Jelinek Nándorné, Jókuthy Sándorné, Kertész K. Gyuláné, Kindner Antalné, Kiőszl Mihályné, Kovács Jánosné Kis Dávidné, Krausz Károlyné, Kutassy Béláné, Krausz Bernátné, özvegy Kutassy Ferencné, Lezsánszky Józsefné, Luks Ferencné, Morvay Ferencné, Müller Ferencné, Márkus Józsefné, Nagy Ferencné, Nagy Jánosné, Nagy Lajosné, Orosz Antalné, Péntek Ferencné Roth Mihályné, Schätz Józsefné, Slesinger Gáborné, Senyei Ferencné, Somogyi Mátyásné, Spanit Jakabné, Tieri Sándorné, Tóth Józsefné, özv. Tolnay Károlyné, Varga Lenárdné, Werner Józsefné, özv. Zalrok Gusztávné. *Leányok:* Andrássy Ilonka, Andrássy Irénke, Andrássy Margit, Czéh Mariska, Dernőy Iduka, Diószeghy Erzsike, Eberhardt Gizella, Féder Nelli, Gangelmayer Irma, Halász Jolán, Halász Ilona, Jenisch Éva, Kovács Irén, Kovács Margit, Krausz Aranka, Krausz Ilonka, Krausz Valéria, Luks Margit, Márkus Etelka, Márkus Janka, Márkus Mariska, Nagy Erzsike, Nagy Ilona, Nagy Margit, Rechnitz Ilonka, Senyei Mariska, Somogyi Gizella, Svarcz Matild, Szokolay Adolfine és Tarcsay Rózsika stb. stb.

)(**A Budai dalárda** február 8-án este 9 órakor a Corvin-téri vigadó összes termeiben nagy farsangi jelmezes daiestélyt rendez. Az estélyre a rendezőség már szétküldte a meghivókat. A rendezőség irodája február 2-ikától 7-ig este 7 és 8 óra között, a II. kerület, Fő-utca 30. szám alatt lesz.

)(**A Concordia bálja.** A bécsi *Concordia* irók és hirlapirók köre február 3-ikán rendezi évente szokásos bálját, amelyen az Otthon irók és hirlapirók köre, mint minden évben, küldöttségileg képviselteti magát.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Polónyi Géza sajtópöre.** A főváros december 18-iki közgyülésén, a Kossuthány-féle párbajellenes inditvány tárgyalásakor *Polónyi Géza* támadta a párbajellenes mozgalmat s a javaslat ellen foglalt állást. Polónyi támadására az *Uj Század* egy kis cikkel felelt, amelyben felsorolta mindazokat a hirlapi közleményeket, amelyek miatt Polónyi nem inditott sajtópört, noha azok becsületbevágó dolgok voltak.

Polónyi elvileg ellenzi a párbajt, — ugymond az Uj Század közleménye — de azért megverekszik, ha kell. Mi azonban mástermészetü hősnek ismerjük őt. Polónyi hive a párbajozásnak, de nem verekszik, sőt semmiféle elégtételt nem kér, nem keres. Vagy ki emlékszik arra, hogy Polónyi Géza elégtételt kért volna akár fegyveres, akár törvényes uton attól, aki őt megbántotta? Itt van báró Splényi Ödön, aki két esztendő előtt a napisajtóban ugyancsak feketére föstötte Polónyi urat. Kapcsolatba hozta nevét a gráci lopással s noha Polónyi sajtópörrel fenyegetőzött, a sajtópört máig sem tárgyalta le a törvényszék. Ugylátszik, hogy ez a pör is épp oly kevéssé volt sürgős Polónyi urnak, mint a Kossuthány inditványa. De menjünk csak tovább. Polónyi Géza ur szeret az oly hős szerepében tetszelegni, aki a *női erények* elszánt lelkü védnöke. Ebben a tekintetben sincs igaza, mert hiszen ugyancsak két esztendő előtt megirta róla báró Splényi, hogy Polónyi ur a Thaisz-éra alatt a fővárosi bordélyosok ügyvédje volt s igy Splényi őt tulajdonképpen a női becsületében támadta meg. Aki a női erényt igy is tudja kapitalizálni, attól elvártuk volna, hogy megvédelmezze a női erényt. S miért nem verekedett, miért nem inditott akkor sajtópört Polónyi Géza ur báró Splényi ellen? Miért nem vérrel, de szentelt vizzel mosatta le a sértést? Miért járta ki magának, hogy a magas klérus és maga a hercegprimás vesse közbe magát s kérje fel Splényit annak a sajtópörnek a visszavonására, amelyet Polónyi inditott Splényi ellen. S miért nem verekedett, vagy miért nem inditott sajtópört a Népszava ellen, mely két esztendő előtt a budai kábelvasutak kapcsolatosan azt irta, hogy Polónyi Géza urnak az egyik fogába 3000 forintos plombát tömtek s azért nem tud harapni? Folytassuk? Nem. Nem akarjuk Polónyi ur meg *nem* inditott sajtópöreinek a számát szaporitani.

E cikk miatt Polónyi sajtópört inditott az *Uj Század* ellen. Dr. Kállay vizsgálóbiró mára idézte meg Bálint Dezsőt, a lap felelős szerkesztőjét, ki a cikk szerzőjeként *Wallesz* Jenőt, a nevezett lap segédszerkesztőjét nevezte meg. Wallesz Jenő az irottak bizonyitására beidéztetni kéri magát Vaszary Kolos hercegprimást, báró Splényi Ödönt és a budai kábelvasutak igazgatóját. Ugyancsak a bizonyitás céljából kérni fogja a gráci bünpör aktáinak beszerzését.

§§ **Japánok a büntetőtörvényszéken.** Csak látogatásról van szó. Három tanulmányuton levő, előkelő japáni tisztviselő ma a budapesti büntetőtörvényszék épületében, *Zsitvay* Leó törvényszéki elnöknél jelentkezett. Beküldték névjegyüket, melyeken a következő nevek és foglalkozások voltak megjelölve: *Munekoto Suzuki*, President of the Supreme Court, Formosa, Japán; *Zeko Nakamura*, Geheimer Regierungsrath im Gouvernement zu Formosa, Japan; *Kozo Mori*, Professor an der Polizei- und Gefängniss-Schule und ständiger Hilfsarbeiter im Gouvernement zu Formosa, Japan. Zsitvay elnök magyaros szivességgel fogadta a japáni urakat, akik közül *Munekoté* Suzuki jól beszél németül. A másik két vendégnek dr. *Nagy* Béla törvényszéki jegyző angol nyelven tolmácsolta a szükségeseket. A társaság először a I. sz. tárgyalóteremben ment, ahol *Szrbó* Géza biró tanácsa tárgyalt. Innen a büntetőjárásbirósághoz mentek. Mindenütt maga az elnök szolgált felvilágositásokkal a vendégeknek. A járásbiróságtól a kir. ügyészséghez mentek át, ahol dr. *Geguss* Gusztáv főügyészi helyettes és dr. *Pataky* Gyula kir. ügyész fogadták őket. A tolmácsi tisztet itt dr. *Pataky* kir. ügyész teljesitette angol nyelven. Ezután lementek a fogházba. Dé után a gyüjtőfogházat tekintették meg s szerdán reggel Bécsbe, onnan pedig Berlinbe utaznak.

TÁVIRATOK.

Berlin, január 27. *Vilmos* császár születésnapja alkalmából *Bergmann* sebészetiani professzornak a valóságos titkos tanácsosi jelleget és az excellenciás cimet adományozta.

Bécs, január 27. *Ő felsége* tegnap délután ½3-kor *Kállay* közös pénzügyminisztert a Hofburgban fél óránál tovább tartó külön kihallgatáson fogadta.

Pétervár, január 27. A hivatalos lap jelentése szerint a belügyminisztériumnak egyik tisztviselőjét megbizták, hogy az 1861. január 19-iki status alapján *uj törvényt* dolgozzon ki *a parasztosztályról*.

Lengyelek tüntetése.

Lemberg, január 27. Tegnap délután Valka külvárosban az 1863-iki lengyel felkelésben elesettek emlékére állitott kápolnánál néhány száz munkás gyült össze, akikhez asszonyok és gyermekek, valamint néhány tanuló is csatlakozott. A tömeg nemzeti dalok eléneklése után a Kopernikus-utcán át a városba ment. Egy csapat gyalogság követte a tüntetőket és a Kopernikus-utca sarkán elérte és szétkergette őket. Egy müegyetemi hallgatót és egy cipészinast ellenszegülés miatt letartóztattak. A Szent-Lélek-téren egy népcsoport *megtámadott egy öt katonából és két rendőrből álló csapatot*, amely a letartóztattak egyikét bekisérte. A *katonák szuronynyal védekeztek*. Két katonát és egy rendőrt kővel *megsebesitettek*. Amint a szorongatott csapat segitséget kapott, a tömeg szétoszlott és a letartóztatott tüntetőt a rendőrségre vitték. Egy lakatoslegényt a rendőrök szidalmazása miatt letartóztattak.

Kassel, január 27. A hessen-nassaui nagyiparosok elhatározták, hogy a lengyel tüntetések következtében elbocsátják cseh és lengyel munkásaikat.

Pétervár, január 27. A *Kráj* mai száma közli *Javorski* lovag levelét, melyben megköszöni az itteni jótékonysági egyesület elnökének a wrescheni elitéltek családjai számára küldött 200 rubelt.

Lemberg, január 27. A *Przogrand* jelenti, hogy az itteni gimnáziumi igazgatók és tanárok névtelen leveleket kaptak, amelyekben a titkos bizottság megfenyegeti őket, hogy megkeserülik, ha a diákokat eltiltják a tüntetésektől. A müegyetem rektora megtagadta a rendőrfőnökség megkeresésének teljesitését, hogy a rajztermekben motozást tarthassanak.

Vilmos császár a hadseregről.

Berlin-ből táviratozzák: A császár hadiparancsot adott ki, amelyben azoknak az ezredeknek és csapattesteknek, amelyeknek eddig külön nevök nem volt neveket ád és pedig az országrészek szerint, amelyekben a csapatok állomásoznak. A hadiparancs azt mondja egyebek között:

> Hadseregemben sok német törzsnek és országrésznek a hagyományai egyesülnek. Ezeket a hagyományokat ápolni, törekvésem és kötelességem. *A hadsereg és a nép náluk egy.* A hadseregben testesül meg országom története. Vajha az uj nevek élesztenék azt a tudatot, hogy a birodalmat az egyes tagok derekassága teremtette meg és hogy az egyes országrészek csapatainak kötelességök törzsüknek és hazájoknak a többiekkel vetélkedve dicsőséget szerezni. Vajha ez a csapatrészeknek ujabb buzditásul szolgálna annak a szellemnek az ápolására, amely egyedül képes hadsereget nagygyá és diadalmassá tenni.

Az őrlési forgalom ellen.

Bécs, január 27. A mezőgazdasági egyesületek és az alsó-ausztriai mezőgazdasági szövetkezet ma szaktanácskozást tartott, amelyen 127 mezőgazdasági kaszinó és hét kerületi egyesület képviseltette magát. A földmüvelési minisztérium és az alsó-ausztriai tartományi tanács is elküldötte képviselőit. A gyülésen határozatot hoztak, amelyben a többek közt tiltakoznak *az őrlési forgalomnak bármilyen módon való helyreállitása ellen*, ami pedig a Magyarországgal fennálló állatforgalmat illeti, annak szabályait egészségügyi szempontból teljesen tarthatatlanoknak jelentik ki; szükséges szért, hogy a Magyarországgal kötendő kiegyezés tárgyalása alkalmával kimondassék, hogy a Magyarországból behozott állatokat nem a vásárló lakhelyén, hanem Ausztria illetőleg Magyarország határán kell az állatorvosnak hivatalosan megvizsgálnia. Elhatározták azt is, hogy ha nem sikerülne e részben megállapodásra jutni, akkor mindent el kell követni a vámsorompó felállitása céljából.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, január 27. A kereskedelmi minisztériumban tegnap irták alá a *Dunagőzhajózási Társasággal* kötött uj szerződést. A szerződés szerint a két szerződő fél csak egyszer mondhatja fel a szerződést pedig 1913 december 31-én az 1914. évre. Ha addig a szerződést fel nem mondják, az érvényben marad az egész szerződési idő (25 év) elteltéig.

New-York, január 27. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8.5/16 (8.5/16). jan.-ra 7.97 (8.03). Aprilisra 8.08 (8.13). New-Orleansban helyben 7.7/8 (7.7/8). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphiában 7.15 (7.15). Refined in Cases 8.30 (8.30). Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). — *Zsir:* Western steam 9.60 (9.77). Rohe és Brothers 9.85 (9.95). — *Tengeri* irányzata bizonytalan. Januárra —.— (66.1/2). Májusra 65.1/2 (66.1/8). — Juliusra 65.1/4 (66.3/8). *Buza* irányzata tartott. Piros őszi helyben 86.5/8. (87.1/8). Januárra —.— (—.—). Márciusra 84.—. 84.3/4). Májusra 83.5/8 (84.1/8). Juliusra 83.1/4. (83.7/8). Gabona szállitási dija Liverpoolba 7/8 (7/8). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 6.— (6.—). Jan.-ra 5.50 (5.55). Aprilisra 5.70 (5.80). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.90 (2.90). — *Cukor:* 3.1/8 (3.1/16). — *Ón:* 23.95 (24.12). — *Réz:* 11.— (11.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, jan. 27. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*): *Buza* irányzata tartott. Januárra 74.1/4 (74.7/8). Májusra 77.3/4 (78.1/8). — *Tengeri* irányzata gyenge. Januárra 57.1/4 (58.1/8). — *Zsir:* Januárra 9.22 (9.30). — Májusra 9.37 (9.50). — *Szalonna* short clear 8.67 (8.70). — *Sertéshus:* januárra 15.55 (16.02). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Margit dalok.

I.

Áldjon meg az isten mindakét kezével
Szerető szivével, szerető lelkével.
Adjon a lelkéből leheletnyit néked
S adja egy parányát szerető szivének.

Csodaszép testedbe szálljon élet, lélek,
Tökéletes szépnek, hogy lássalak téged.
Tanítson az isten az ég felé szállni
Ne engedjen itt lennt porba' sárba' járni.

II.

Szép halavány rózsa
Te vagy az én átkom,
Te okozod vesztem
Édes, szép virágom.

Édes illatodtól
Kábult vagyok, részeg,
Mélységes mámorban,
Kábulatban élek.

S ki nem józanodom
Soha e világon,
Bárcsak ölnél már meg
Gyilkos, szép virágom!

Vértesy Gyula.

+ **A walesi herceg életéből.** A walesi hercegről, aki mostanában Vilmos császár vendége, egy folyóirat elmondja, hogy esett meg első nyilvános beszéde. Az akkori yorki herceget felszólították, hogy valami jótékonysági aktusnál mondjon beszédet. A herceg bizony egy kicsit aggódott, s el is panaszkodott egyik rokonának. Ez azt tanácsolta neki, hogy irja le a beszédet, s vagy olvassa fel, vagy pedig nézzen bele néha-néha, amikor majd elmondja. Mikor azonban eljött a szónoklás pillanata, a yorki herceg bizony félre tette az irást és nagy önbizalommal ugy kezdett beszélni kivülről. Jelen volt rokonai ugyancsak meg voltak rökönyödve s rendkivül féltek, hogy a herceg bele fog süllni. Az, aki e tanácsot adta neki, igy szólt egészen hangosan:

— Ilyen elbizakodott ember; nevetséges önhittség!

De a herceg elmondta a beszédét minden baj nélkül és szónoklata sok pénzt hozott a jótékony célra. Az aktus vége után sietett az apjához és büszkén mondotta:

— Sir, az ön beszédei közül egyik sem hozott annyi pénzt, mint — ez.

... Mikor sir John Commerell admiralis volt Portsmouthban, egy napon táviratot kapott az akkori walesi hercegtől, a mostani királytól, hogy szeretné a fiát Goodwoodban látni. A táviratot megmutatták a hercegnek, aki a tengerészetnél volt akkor Portsmouthban, de a herceg először is a kötelességére gondolt, ámbár meglehettek volna nélküle azon a napon.

— De mi lesz a torpedónaszádommal? — kérdezte a herceg.

— Ugy vélem György herceg, hogy nélkülözhetjük erre a napra, az apja nagyon szeretné, ha elmenne hozzá Goodwoodba.

— Nem, Sir — felelte a herceg — parancsot kaptam, hogy torpedónaszádommal Spitheadba menjek, s nekem oda el kell mennem.

És el is hajózott Spitheadbe.

*

+ **A khinai selyemipar.** Tudvalevő dolog, hogy a selyemipar Khinában igen magas nivón áll. E tekintetben a legnagyobb érdem Hientsong császáré, aki Krisztus előtt 800-ban uralkodott. Ez a bölcs császár elrendelte, hogy khinai parasztnak egy-egy hold földre legalább két négyszögiábnyi terjedelemben eperfát kell ültetnie. Ilyen törvényeket azután minden későbbi császár is hozott. A tervszerü tenyésztése a selyembogárnak csak Hoangti császár alatt kezdődött, akinek felesége Silingki császárné jó példával járt elől. Maga is tenyésztett selyemhernyókat és udvarhölgyeivel megszövette a selyemszálakat. A császárné e cselekedetéből a nép körében valósággal vallási szertartás fejlődött ki s a hernyókat vallásos tisztelettel és szokásokkal környékezték. S maga a császári udvar is hozott később áldozatot a selyemhernyók szellemeinek. Az udvar vallásos szertartásai közben használt selyemhernyók szálaiból kizárólag vallásos célra szolgáló ruhákat készitettek. Erről különben egy *hetvenhárom kötetből* álló khinai munkában bőven olvashatunk. A könyv khinai cime: King-ting-keon-kicsong-kao; magyarul annyit jelent, hogy egyetemes összeloglalása a mezőgazdaságnak. Még csak annyit, hogy e munkának *ezerhétszáznyolcvankilenc* munkatársa volt.

*

+ **Sakk a cukornak.** A cukorgyárosok között bizonyára nem idéz elő örömrivalgást az, amit *Bunge*, az élettani vegytan tanára a baseli egyetemen, egyik legutóbbi közleményében a cukorról mond, ámbár egyet-mást figyelemre méltót is találunk abban. Ha a cukor természetes tápszerek, cukortartalmu gyümölcs élvezése által jut a szervezetbe, ez kétségtelenül egészséges és hasznos. A nem természetes tápszerek azonban, amik mesterséges uton állittatnak elő, mint a cukor is, károsok az egészségre. Az élet-fönntartáshoz szükséges természetes tápszerek mindegyike fehérnyéket, zsirokat, szénhydrátokat — mik közé a cukor is tartozik — és sókat tartalmaz. Már most ha a szervezet számára ezen nélkülözhetetlen anyagokból egyet kiragadunk: a cukrot és ezt vegyileg elkülönitve egymagában élvezzük, a szervezet hátrányára fog szolgálni. Ha azonban cukordus gyümölcsöt eszünk, ez gazdag mész- és vastartalmánál fogva a szervezetre előnyös. Különösen fontos a fejlődő gyermeki szervezetre, hogy táplálékában sok legyen a mészső és vas. Igy tehát, ha a gyermekeknek gyomrát nyakra-főre ezen anyagokat nem tartalmazó cukorral töltik meg, nem kell csodálkozni, hogy közöttük oly sok a satnya és vézna. Miután pedig legiőképpen a gyermekek kivánták az édességeket, kivált a cukrot, adjunk nekik szőlőt fügét, datolyát, körtét barackot, szilvát, mik egész éven át kaphatók friss, illetőleg szárított alakban. Bonbont és konfekteket lehetőleg teljesen meg kell vonni a gyermekektől. Azt ajánlja továbbá a tudós professzor, hogy ételekbe, kávéba, teába vagy éppen semmi, vagy csak nagyon is kevés cukrot tegyünk. A befőttek is cukor nélkül tétessenek el, ami légmentes elzárás mellett lehetséges is. Érdekesen magyarázza a fogak romlását a cukorevés által. Szerinte nem a szétharapás vagy a cukorerjedés rontja a fogakat, hanem aki sok cukrot eszik, nem eszik elég mészsókat tartalmazó tápanyagot, már pedig a mészsók a fogak épségéhez föltétlenül szükségesek. Végül a cukorevés hatására még az államok figyelmét is felhivja és készségesen recepttel is szolgál, amelynek értelmében a cukorra a legmagasabb adót rójják ki, mig a déligyümölcsök behozatala szabad legyen, továbbá minden eszközzel mozditsák elő a kerti müvelést és általában a gyümölcstermelést.

*

+ **A lélek rejtelmei.** Sokszor a legnagyobb lélekismerők sem tudják megmagyarázni némely, különben egészséges embernek különös ellenszenvét, hogy igy mondjuk: idioszinkráziáit bizonyos dolgokkal szemben. *Boyle* angol tanár beszéli, hogy volt egy szolgája, akinek mindig vérezni kezdett a foghusa, valahányszor kést fentek előtte. III. Henrik francia király magánkivül volt, ha macskát látott. I. Jakab angol király hányingert érzett, ha előtte kardot rántottak ki hüvelyéből. Schomberg herceg nem tudott macskával egy szobában megmaradni, mig Carl of Landerdale el volt ragadtatva, ha macskanyávogást hallott. a legszebb zene azonban utálattal töltötte el. John Pechmann, egy excentrikus theologus, különös ellenszenveivel egész életét elkeseritette magának. Igy nem hallhatta, ha szobát söpörtek, mert rögtön heves fájdalmakat érzett, sőt görcsöket is kapott. Ha véletlenül bársonyhoz ért a keze, a fuladás tünetei jelentkeztek nála. London egyik kórházában nemrég egy beteget kezeltek, akinek sajátságos antipatiája volt a méz iránt. Orvosa titokban egy kis mézet kevert a kenőcsbe, amelylyel a beteg a karját kenegette s a hatás oly rettenetes volt, hogy a kenőcsöt azonnal el kellett távolitani a kézről. Ugyanabban a kórházban volt egy másik beteg, aki ájulási rohamokba esett, ha harangszót hallott, egy másikat pedig a guta kerülgette, ha vasalót látott.

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(150)

De lesz-e a tárgyalásoknak foganata, amikor egy félmilliónyi csőcselék áll fegyverben? Nem fog-e az eltünni, mint a hólepel a pusztákról az első tavaszi szellő érintésére? A Jerémiás herceg szavai jutottak eszébe:

— Kegyelmet csak a legyőzötteknek lehet adni.

Ismét elmerült gondolataiba s megint csak a pusztulást látta maga előtt.

Éjfél elmult, a zaj és lárma valamennyire alább hagyott, de a vihar hangosan üvöltött, kivül hóförgeteg garázdálkodott. A kifáradt csőcselék a házába tért és a küldötteket uj reménység szállotta meg.

Miaskowski Lőrinc, a lembergi kamarás felemelkedett a padról, kitekintett a jégvirágos ablakon és igy szólt:

— Ugy látszik, Isten kegyelméből meg fogjuk érni a holnapot.

— Talán majd küld Chmielnickij kellő segitséget, mert ezzel a néhány emberrel nem jutunk el hozzá, — szólt Sniarowski.

Selinski, a brazlawi pohárnok keserüen nevetett.

— Ki fog aztán bennünket békekövetnek nézni?

— Én már többször jártam a tatároknál követségben, szólt a nowgorodi zászlós, de ilyen utam még sohsem volt életemben. Több az okunk a kétségbeesésre, mint Korsun és Pilawice miatt. En azt tanácsolom, uraim, hogy forduljunk vissza, mert egyezségről itt szó sem lehet.

— Forduljunk vissza, ismételte Brysowski, a kijewi városkapitány. Ha nincs béke, hát legyen háboru.

Kisiel fölemelte a fejét és rémült szemeit a városkapitányra szegezte.

— A sárga vizek ... Korsun ... és Pilawice, mondta sötéten.

Aztán elhallgatott, a többiek is elhallgattak, csak Kultsynski, a kijewi kincstárnok mormolta hangosan a rózsafüzért és Krsytowski vadászmester ismételgette, miközben a fejét szorongatta a kezeivel.

— Micsoda idők! Micsoda idők! Az Isten legyen hozzánk irgalmas!

Most nyilt az ajtó és Brysowski, a pózeni püspök dragonyos kapitánya, aki a fegyveres fedezetet vezette, lépett a szobába.

— Fenséges vajda, szólt, egy kozák akar az urakkal beszélni.

— Várjon kissé, felelte Kisiel. Szétoszlott már a csőcselék?

— Igen, de holnapra ujra összejön.

— Sok bajotok volt velök?

— Rettenetes, de Doniec kozákjai agyonvertek néhányat közülök. Holnap fel akarnak perzselni bennünket.

— Majd meglátjuk! Most engedd be a kozákot.

Kis idő multán ismét nyilt az ajtó és nyulánk, feketeszakállu férfi állott meg a küszöbön.

— Ki vagy? — kérdé Kisiel.

— Skrzetuski János, az orosz herceg-vajda huszárezredese.

Brysowski városkapitány, Kultsynski és Krsytowski vadászmester felugráltak a padról. Ők is a herceg alatt harcoltak az elmult évben Machnowkánál és Konstantinownál és igen jól ismerték Jánost, Krsytowski meg rokona is volt.

— Valóban? Valóban? Te vagy az, Skrzetuski?

— Mit csinálsz itt és hogy jöttél ide? kérdezte Krsytowski, őt átölelve.

— Parasztruhában, amint az urak láthatják.

— Fenséges vajda, — kiáltotta Brysowski városkapitány, — ő az orosz herceg ezredének a legbátrabb lovagja és hire nagy az egész seregben.

— Örömmel üdvözöllek, — szólt Kisiel. — Ugy látszik, hogy elszánt ember vagy, ha idáig el mertél jönni. Mit kivánsz tőlünk?

— Engedjétek meg, hogy veletek menjek.

— A farkas torkába rohansz, de ha akarod, nekünk semmi kifogásunk sincs ellene.

Skrzetuski némán meghajolt.

Kisiel csodálkozva nézett reá. Feltünt neki az ifju lovag arcának a komoly és fájdalmas kifejezése.

— Mondd csak, — kérdezte, — mi hajt téged abba a pokolba, amelyiket önkéntesen senki se keres?

— A balsors, fenséges vajda.

— Valakit, aki közel áll hozzád, elveszitettél talán és ott akarod megkeresni?

— Igen.

— Régen veszett el már?

— A tavaszszal.

— Hogyan? És csak most keltél utra, hogy felkeressed? Hiszen annak már majdnem egy éve! Mit tettél eddig?

— Harcoltam az orosz vajda seregében.

— És az a jószivü ember nem adott volna neked szabadságot?

— En nem is kértem.

Kisiel álmélkodva nézte az ifju lovagot, és mély csend következett, amelyet végre a kijewi városkapitány szakitott meg.

— Mi, akik a herceg alatt szolgáltunk, valamennyien ösmerjük e lovag szerencsétlenségét és őszinte részvétet érezünk iránta. Hogy előbbrevalónak tartotta a haza védelmét, amig a háboru tartott, a maga szerencséjénél, ez igen dicső cselekedet. Igazán szép példáját adta a hazaszeretetnek ezekben a romlott időkben.

— Amennyiben nyomatékos lesz a szavam Chmielnickij előtt, jóindulatát fogom kérni a számodra, szólt Kisiel.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. A pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága tegnapi ülésében az 1901. évről szóló zárszámadásokat vette tárgyalás alá s azokat végleg megállapította. A mérleg 8.287.022 K. 58 fillér *bruttó nyereséggel* záródik (az előző év 8,540.789 K. 58 fillérével szemben) s az 1,914,288 K. 12 fillért kitevő terhek, leírások és üzleti költségek (1900. évben 2,068.954 K. 89 fillér) levonása után *6 372.734 K. 46 fillér tiszta nyereséget* mutat ki (1900. évben 6,471.834 K. 69 fillér). Ez a nyereség a *részvénytőke 21·24 százalékos kamatoztatásának* felel meg (mult évben 21·57%). Amint ebből kitűnik, az intézet tiszta nyeresége mérsékelt összeggel csökkent, ami különféle körülményeknek az eredménye. Mindenekelőtt a bank kamatjövedelme a lefolyt évben ismét jelentékenyebb mérvben csökkent, ami az elmult év süllyedő kamatlábviszonyai folytán, tekintve a banknak igen nagy mobil eszközeit, természetes jelenségnek mutatkozik; kifejezésre jut továbbá ebben ama tartalékozás hatása is, mely az Egyesült Építő- és Ipar Részvénytársaság ellen követelés miatt szükségesnek bizonyult. E kedvezőtlen körülményeket azonban bőségesen ellensúlyozta a bank alapjaiban és tárcájában levő befektetési papirok értékemelkedése, valamint az üzleti költségek s egyéb szükséges leírások csökkenése. Azt az örvendetes tényt is konstatálhatjuk, hogy az 1901. év pangó gazdasági viszonyai a bank egyéb normális jövedelmein semmiféle jelentősebb nyomot nem hagytak, sőt a jelzálogüzlet további haladást mutat fel. A bank tárcája saját ingatlanaiban a mérleg leértával aránylag csekély volt s azóta teljesen elkelt. Úgy ezen állomány, valamint a banknak egyéb értékpapirállagai jóval a napi árfolyamon alul vannak értékelve. A mérlegben el vannak számolva ama nyereségek, melyek a *Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat*tól fennmaradt művelet lebonyolításából, az *Adria Tengerhajózási Részvénytársaság* tőkeelemelését garantáló szindikátusból, továbbá a külföldi bankokkal egyetemben megkötött *román elővegyületből* s végül a *tsolnai posztógyár részvényeire* alakult konzorcium körüli ténykedésből, valamint különféle kisebb üzlet lebonyolításából erednek.

Az igazgatóság a közgyülésnek inditványozni fogja hogy ugy mint tavaly, az idén is az *osztalékot részvényenkint 140 koronában*, azaz 14%-ban állapitsa meg, továbbá ugy, mint az előző években *800 000 koronát a tartalékalap* javadalmazására forditson s a fenmaradó 687.601·16 K. uj számlára vitessék elő. Az inditványozott javadalmazás folytán a tartalékok, a nyugdijalapot nem számitva, 26,400.000 koronára fognak emelkedni.

A bank közgyülése *febrúr 8-ára* hivatott egybe.

Tizforintos buzaár! A gabonatőzsde mai készáruforgalma hivatalos kimutatás szerint 50.000 métermázsát mutat fel 5—10 fillérrel magasabb árakon. E horribilis forgalmat főleg magáncégek spekulációjára fektetett s e célra beraktározott buzamennyiségek áruba bocsájtása okozta, melylyel részben befejezettnek nyilvánitják fedezeti spekulációjukat, mert tény, hogy a tizforintos buzaár, melynek teljessége még csak egy-két nap kérdése, szinte elérte tetőfokát, vidéki malmok azonban már napok előtt fizették ezt az árat s igy most számitbatunk arra, hogy az összes buzamennyiségek, — körülbelül 1½ millió mm. — melyek a spekuláció céljára Budapesten beraktároztattak, lassanként a malmokba kerülnek. Tény az, hogy az az ár, az idei terméseredményhez képest igazolt, csak az az egy kár, hogy ennek igazoltsága késett, mivel a termelők kezében már alig van buza. A határidőüzletben rendkivüli élénkség uralkodik s igy a buza ára folyton emelkedik, melyhez különösen egy nagyobb budapesti cég vásárlásai adják meg az impulzust; állitólag azért, mivel az illető cég, mely Romániában akarta szükségletét fedezni, a magas árkövetelések folytán kénytelen volt erről lemondani. Azt hiszszük, hogy a szilárdság egyideig tartós marad, mig nem a tizforintos áprilisi buzaárat eléri.

Betegsegélyző-pénztárak országos kongresszusa. Ma délelőtt a kongresszus folytatta tárgyalását és mindenekelőtt *Somlyay* Lajos előadói javaslatának pontonkénti tárgyalásába bocsátkozott. E tárgyalásban minden pontnál igen élénk viták fejlődtek, melyekben sok kongresszusi tag vett részt. Végül a kongresszus a következő határozatokat hozta meg: 1. A betegsegélyző-pénztári járulék a segélyezés biztositása és a fokozottabb igények kielégitése céljából országosan 3%-ban állapittatott meg. Közegészségügyi szempontból veszélyes körzetekre nézve azonban állapittassék meg, hogy a járulék felerészben terhelje a munkadókat. 2. A családtagok segélyezése (orvosi segélyivel és gyógyszerrel) mint minimális segélyezés vétessék fel a pénztárak kötelességei közé és minden pénztárra kötelező legyen. 3. A keresetképtelenség szinlelése kellőleg definiálandó. A keresetképtelenséget szinlelő szigorúan büntetendő. 4. A pénztárak tartalékalapjai a tiszta jövedelem 10%-ából létesittessék. Ezután *Szontágh* Jenő (Szolnok) előadást tartott: „A betegsegélyző-pénztárak szövetségéről". Az előadó bevezető beszéde és dr. *Lauber* Rezső (Pécs), valamint *Sarkadi* Ignácnak (Budapest) e szövetség céljait hivatását és szükségességét gyakorlati példákkal illusztráló hozzászólása után a kongresszus ebben a tárgyban kimondja, hogy 1. az 1891. évi XIV. t.-c. fakultative elrendelt, de létlenntartási okokból a pénztárak önkéntes elhatározásából mindeddig meg nem alakult, központi szövetség létesitését föltétlenül szükségesnek tartja; 2. óhajtja, miszerint a szövetség hatásköre a betegsegélyezés országos szervezése és egyöntetü vezetése szempontjából az összes pénztárakra kiterjesztessék; 3. a szövetség legközelebbi feladatául kitüzetni kivánja a pénztárak feletti szakszerü felügyelet és általános ellenőrzés rendszeres gyakorlásáról, a pénztári kezelésnek országosan egyöntetüvé tételéről, a pénztárak közötti kölcsönösség létesitéséről és gyakorlati alkalmazásáról, az orvosi kérdés rendezéséről, a gyógyszerári számlák retaxálásáról, a pénztári tisztviselők szolgálati pragmatikájának megállapitásáról és nyugdijintézet létesitéséről, a betegsegélyezésnek az ország minden részében való fejlesztéséről és a munkásvédelem egyéb kérdéseinek (aggkor, baleset és rokkantság esetére való biztositás) előkészitéséről való gondoskodást; 4. méltányosnak és indokoltnak tartja, miszerint a betegsegélyzőpénztárak átruházott hatáskörben lényeges és fontos állami feladatokat teljesitvén, ezek központi szövetségének fenntartási költségei általmi dotációból fedeztessenek; 5. legcélszerübbnek véli, ha a központi szövetség szervezetét és hatáskörét, illetőleg az eddig ismert törvénytervezetek erre vonatkozó elvi rendelkezései a végleges törvényjavaslatba felvétetnek.

A betegsegélyző-pénztárak országos kongresszusa délután folytatta tanácskozásait a napirend következő pontjával: *A pénztári orvosok helyzete és a gyógyszertári ügy.* Ebben a tárgyban az első előadó dr. *Duchon* János (Zombor) előterjeszti javaslatát, melyben több kongresszusi tag hozzászólása után a kongresszus határozatilag kimondja, hogy

1. a kerületi betegsegélyző-pénztárak érdekei végleges minőségben rendszeresitett orvosok alkalmazását kivánják. 2. A központban alkalmazott orvosok száma akként állapittassék meg, hogy minden 1000 tagra legalább egy orvos jusson; ha több orvos alkalmazása válnék szükségessé azok közül egyik „központi főorvos" cimen ellenőrzési teendőket is végez s orvosi ügyekben az igazgatóságnak tanácsadója; 3. az orvosoknak szolgálati pragmatikát kiván életbeléptetni.

Ugyane tárgyban *Erős* Soma (Esztergom) mint társelőadó előterjeszti saját határozati javaslatát, melyben a kongresszus tüzetes tárgyalás után a következő határozatot hozta: 1. A hatósági orvosok (község-, kör- járás-) kerületi pénztári orvosi ágást is hivatalba lépésük napjától kezdve kötelesek ellátni. A pénztári tisztviselők pragmatikája és nyugdijügye tárgyában a kongresszus a délutáni folytatólagos tárgyalás alkalmával elfogadta és határozattá emelte *Vizkelety* Sándor (Győr) előadó javaslatát.

Ezután a napirendnek dr. *Bánóczy* Gyula főorvos (Győr) által felvetett pontját tárgyalták és a kongresszus következő határozatot hozta:

1. Kivánatos a munkások egészségügyének állandó, szakszerü felügyelete. 2. Ezen felügyelet kiterjedjen ugy a gyári, mint a kisipari munkára és munkásokra. 3. Ezen felügyelet legcélszerübben az iparfelügyeletlel kapcsolatosan oldható meg, s e célból oda állandó szakértő nevezendő ki, aki bir a speciális ipar-higienikus ismeretekkel. 4. Kivánatos, hogy a betegsegélyző-pénztárak az iparfelügyelőségekkel szorosabb viszonyba jöjjenek s ott ugy technikai, mint orvosi tekintetben bővebb támogatást nyerjenek.

A napirend utolsó tárgya volt *Sarkadi* Ignácnak a budapesti kerületi betegsegélyző-pénztár igazgatójának előadása *A munkásvédelmi törvényekről.* Sarkadi behatóan és számadatokkal, valamint a külföldre vonatkozó statisztikai adatokkal támogatta határozati javaslatát, melyet a kongresszus észrevétel nélkül fogadott el.

A napirend letárgyalása után *Gerő* Mihály (Győr) inditványára a kongresszus köszönetet szavazott a kereskedelemügyi miniszternek a kongresszus iránti érdeklődéséért és képviselőjének: Dr. Diószeghy József miniszteri titkárnak. Végül a kongresszus felkérte a budapesti kerületi betegsegélyző-pénztár vezetőségét, hogy a kerületi pénztárak országos irányu működésében részt vegyen.

A Magyar Villamossági Részvénytársulat az 1901. évre szóló mérlegét megállapitotta és az igazgatóság egyben elhatározta, hogy a február 23-ikára egybehivandó közgyülésének oly értelmü előterjesztést fog tenni, hogy az elegendő leirások után rendelkezésre álló 731 736·07 korona nyereségből a tartalékalap javadalmazása és az igazgatóságot alapszabályszerüleg megillető jutalék fedezése után fennmaradó 659,510·64 koronából az esedékes szelvény darabonkint 15 koronával, azaz 7½%-kal váltassék be, a segélyalapra 10.000·— korona, az ujitási alapra 40.000·— korona utaltassék és végül, hogy az ez összegek levonásával fennmaradó 89.510·64 korona uj számlára vitessék át.

Gyáripari érdekképviselet. *Az Országos Iparegyesület* igazgatósága, abból a célból, hogy az egyesület gyáripari szakosztályában az összes nagyipari ágak megtalálják a maguk érdekképviseletét, elhatározta, hogy a szakosztályt ujjáalakitja és pedig az emlitett célnak megfelelően oly módon, hogy a nagyipari szakmák szerint alakult összes egyesületeket megnyeri a szakosztályban való együttes működésre. Főleg a gyáripart közösen érdeklő általános kérdések megvitatása és egyöntetü eljárás megállapitása céljából. Az igazgatóság ezért felhivta az összes nagyipari egyesületeket, hogy az Országos Iparegyesületnek ujjáalakitandó gyáripari szakosztályába képviselőket küldjenek. Ennek a felhivásnak már eddig csaknem minden szakegyesület eleget tett, ugy, hogy az ujjászervező ülést már ki is tüzte az Iparegyesület végrehajtó-bizottsága január 28-ára. Az ülés tárgya az alakuláson kivül az *iparfelügyelői jelentések tárgyalása.* Előadó *Neuschlosz* Marcel lesz.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok február 16-án délután 4 órakor tartja az egyesület helyiségében rendes évi közgyülését a következő napirenddel: 1. A választmány jelentése az egyletnek a lefolyt évben kifejtett tevékenységéről. 2. A mérleg és zárszámadás előterjesztése. 3. A folyó évre vonatkozó költségvetés megállapitása. 4. A lefolyt évre vonatkozó felmentvény megadása. 5. A választmány javaslatai és tagoknak oly inditványai, melyek legalább 10 nappal a közgyülés előtt a választmány elé terjesztettek. 6. A választmány részbeni ujjáválasztása. 7. A 3 tagu számvizsgáló-bizottság megválasztása.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. *Bécsben* a kontingentált készáru 34.80 korona pénzben, 35.20 korona áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás 267 darab juh. —— kecske. Jegyzett árak: Elsőrendü ürü —.— f.-tól 42 f.-ig, kivételesen 39 f. 40 kg.-ként, (vagy —.— k.-tól —.— k.-ig páronként), középminőségü ürü — f.-tól —.— f.-ig, kivételesen 27—— f., kg.-ként, vagy —.— k.-tól —.— k.-ig páronként, kosokért — f.-tól — f.-ig, kivételesen —— f.-tól —— f.-ig, vagy — k.-tól — k.-ig, középminőségü gyapjas — f.-tól — f.-ig, kivételesen — f. kg.-ként, vagy — k.-tól 45 k.-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként — korona, kivételesen —— korona, rackajuhok ——— fillér, páronként 17.—23— korona, szerbiai juhok páronként —— korona, romániai juhok páronként — korona, anyajuhokért 30—34 fil. kgkint (24—31.50 K.-ig páronkint), kiselejtezett juhokért —— fillér kgrként (—.——— korona páronként) kecskék ——— korona páronként. Dacára a fölhajtásnak az árak változatlanok maradtak. A készlet elfogyott.

Budapesti konzum-marhavásár. Január 27-én. Felhajtatott 686 darab ökör, 14 darab bika 32 darab tehén, 2 bivaly összesen 734 darab szerb marha. Arjegyzések: Elsőrendü szerb ökör 50—5J koronáig, kivételesen 58 korona, másodrendü 44—48 koronáig, sülány 38—42 koronáig, bikákért 42—38 koronáig tehenekért 37—42 koronáig, bivalyokért ——— koronáig métermázsánkint. A fölhajtás 300 darabbal kisebb volt, mint a mult héten, a szükséglet azonban szintén csökkent s igy csupán csekély áremelkedést mutatkozott.

Bécsi vágómarhavásár. Január 27-én. (Sajáttudósitónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtatott: 2882 darab magyar fajtáju 939 darab galiciai fajtáju, 23 darab bukovinai fajtáju, 727 darab német fajtáju, összesen tehát 4571 darab szarvasmarha.

Kis fölhajtás miatt a vásár csöndes volt. A multheti árak voltak irányadók.

Jegyzések: 100 kilogrammonkint élő sulyban: magyar hizóökör I. minőségü 66—70 fillér, kivételesen 73.— fillér, II. minőségü 57—65 fillér, III. minőségü 48—56 fillér, galiciai hizóökör I. minőségü 68—75— fillér, kivételesen — fillér, II. minőségü 60—67 fillér, III. minőségü 52—59 fillér; német hizóökör I. minőségü 74——82 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségü 66—73 fillér, III. minőségü 55—65 fillér. Legelő ökör 44—53 fillér, bika és tehén 100 kilogrammonkint 38—58 korona. Kivételesen — korona, 100 kilónként, fogyasztási adóval együtt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, január 27.

A mai buzaüzlet szilárd irányzattal nyilt meg. A vételkedv élénk volt. Forgalomba került 50000 métermázsa buza 10 fillérrel magasabb árakon.

Rozsot 5 fillérrel magasabb árakon jegyeztek.

Zab tartott árakon került a forgalomba.

Más gabonanemüekben nem történt árváltozás.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 78·5 k. 9 K. 90 f., 500 mm. 79 k. 9 K. 90 f., 300 mm. 80 k. 9 K. 77½ f., 300 mm. 79 k. 9 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 83½ f., 100 mm. 78·5 k. 9 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 80 f., 300 mm. 78 k. 9 K. 72½ f., 200 mm. 78 k. 9 K. 65 f., 500 mm. 78 k. 9 K. 70 f., 200 mm. 77·5 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 72½ f., 9000 mm. 77 k. 9 K. 25 f.

Marosi: 2200 mm. 78·5 k. 9 K. 80 f., 900 mm. 77·3 k. 9 K. 50 f.

Fehérmegyei: 500 mm. 77 k. 9 K. 77½ f., 150 mm. 75 k. 9 K. 50 f.

Pestmegyeiváléki: 300 mm. 78 k. 9 K. 65 f., 400 mm. 77·5 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 55 f., 450 mm. 76·5 k. 9 K. 65 f.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 78 k. 9 K. 65 f.

Bácskai: 100 mm. 75·2 k. 9 K. 55 f.

Bánsági: 5000 mm. 76 k. 9 K. 55 f.

Ó-Becsei: 2000 mm. 75·5 k. 9 K. 57½ f.

Bajai: 2600 mm. 74·6 k. 9 K. 30 f.

Szerbiai: 2000 mm. 74 k. 8 K. 92½ f.

Romániai: 100 mm. 75·5 k. 9 K. 20 f., 200 mm. 74·5 k. 9 K. 20 f., 100 mm. 73 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 73·5 k. 8 K. 70 f.

Raktáráru: 4000 mm. 78·4 k. 9 K. 95 f., 1500 mm. 77·3 k. 9 K. 72 f., 4730 mm. 70 k. 9 K. 65 f., 3000 mm. 76·3 k. 9 K. 57½ f., 1000 mm. 76·4 k. 9 K. 60 f., 3000 mm. 76·2 k. 9 K. 57½ f., 2000 mm. 75·9 k. 9 K. 55 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 500 mm. 7 K. 97½ f., 100 mm. 7 K. 97½ f., 300 mm. 7 K. 82 f., 200 mm. 7 K. 82 f., 100 mm. 7 K. 77½ f.

Árpa: 300 mm. 6 K. 15 f., 100 mm. 6 K. 10 f.

Zab: 100 mm. 7 K. 65 f., 200 mm. 7 K. 62½ f., 100 mm. 7 K. 55 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	kilogramm ára K.-tól	kilogramm ára K.-ig	Kilós	kilogramm ára K.-tól	kilogramm ára K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	9.35	9.65	80	9.70	9.9[illegible]
„	„	77	9.45	9.70	81	—.—	—.—
„	„	78	9.60	9.80	82	—.—	—.—
„	„	79	9.60	9.85	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	„	76	9.30	9.45	80	9.65	9.8[illegible]
„	„	77	9.40	9.65	81	—.—	—.—
„	„	78	9.45	9.7[illegible]	82	—.—	—.—
„	„	79	9.65	9.75	—	—.—	—.—
Pestvidéki	„	76	9.30	9.45	80	9.65	9.80
„	„	77	9.40	9.6[illegible]	81	0.—	0.—
„	„	78	9.45	9.70	82	—.—	—.—
„	„	79	9.65	9.75	—	—.—	—.—
Bánsági	„	76	9.25	9.45	80	0.—	0.—
„	„	77	9.35	9.65	81	0.—	0.—
„	„	78	9.40	9.70	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai	„	76	9.40	9.66	80	0.—	0.—
„	„	77	9.40	9.75	81	—.—	—.—
„	„	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	7.80	7.9
„	„	másodrendü	—	7.70	7.85
Árpa	„	takarmány	60—62	6.15	6.25
„	„	égetni való	62—64	6.75	8.—
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	7.35	7.[illegible]
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemü	—	0.—	0.—
Repce	uj	káposzta	—	—.—	—.—
„	„	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	„	—	—	4.50	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Aprilisi buza 1902. . 9.50—9.56—9.52—9.53—9.54
Októberi buza 1902. . 8.47—8.49—8.47
Aprilisi rozs 1902. . . 7.97—8.——7.98—8.—
Aprilisi zab 1902. . . 7.56—7.55
Májusi tengeri 1902. . 5.39—5.34—5.36
Augusztusi repce 1902. —.———.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Aprilisi buza 1902. . . . . 9.54 pénz 9.55 áru
Októberi buza 1902. . . . . 8.47 „ 8.48 „
Aprilisi rozs 1902 . . . . . 7.98 „ 8.— „
Aprilisi zab 1902. . . . . 7.53 „ 7.55 „
Májusi tengeri 1902. . . . . 5.35 „ 5.36 „
Augusztusi repce 1902. . . 12.20 „ 12.30 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra 1902. . . . . . 9.61— 9.62
Buza októberre 1902. . . . . 8.48— 8.49
Aprilisi rozs 1902. . . . . . 8.01— 8.02
Aprilisi zab 1902. . . . . . 7.57— 7.58
Májusi tengeri 1902. . . . . . 5.38— 5.37
Augusztusi repce 1902. . . . . 12.20—12.30

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén tartózkodó hangulat mellett az üzlet nehézkesen indult meg, a járadékok további emelkedése folytán azonban az irányzat később megszilárdult.

A déli tőzsdén az árfolyamok tovább emelkedtek. Járadékokban, de különösen Közuti vaspályarészvényekben élénk kereslet mutatkozott, sőt Rimamurányiak is lényegesen javultak.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 650.50—653.—. Leszámitolóbank részvény 545.50. Jelzálogbank részvény 476.25—477.50. Koronajáradék 96.55—96.65. Államvasuti részvény 669.75—672.25. Városi villamosvasut részvény 311.50—312.—. Közuti vaspálya részvény 620.——620.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 96.65—96.75 százalék. Fővárosi kölcsön 93.20—93.50. Magyar Hitelbank részvény 670.——671.50. Jelzálogbank részvény 477.50—476.—. Leszámitolóbank részvény 444.——444.75. Osztrák hitelrészvény 652.——653.75. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 572.——573.—. Rimamurányi vasmü részvény 491.——491.50. Közuti vaspálya részvény 625.——628.59. Városi villamosvasuti részvény 312.——313.—. Államvasut részvény 670.75—672.— korona.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 655.—. Magyar hitelrészvény 672.—. Leszámitoló 442.—. Rimamurányi vasmürészvény 491.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 669.75. Közuti vasut 633.50. Városi villamos vasut 319.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 45.—53.— korona, vörös aprószemü 42.—46.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 47.——49.— korona, nagyszemü 50.—56.— korona. Disznózsir: budapesti 52.——52.50 korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 42.——42.50. korona, 3 darabos 45.——45.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: bosznia, szokás szerinti minőség 14.50—14.75 korona 120 darabos —.———.— korona, 100 darabos 16.——16.25 korona, 85 darabos 18.25—18.75 korona azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.——14.50 korona, 100 darabos 15.75—16.— korona, 85 darabos 17.50—18.— korona. Szilvaiz: slavóniai 19.——19.50 korona, szerbiai 17.25—17.50 korona azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, január 27. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A határidőpiacon a helyzet alig változott. New-York ugyan további gyöngülést és a külföldi tőzsdék általában bágyadt magatartást jelentettek, de mindez csak annyiban gyakorolt itt befolyást, hogy a vásárlási kedv hanyatlott. A kinálat általában tartózkodó, az irányzat pedig tartott. Tengeri zárlatkor 6 fillérrel alacsonyabb volt, mint tegnapelőtt, buza és rozs 2 fillért vesztett, zab 1—2 fillérrel szilárdult. Buza tavaszra 9.70, 9.74, 9.69, 9.71, rozs tavaszra 8.21, 8.22, 8.18, tengeri május—juniusra 5.70, 5.65, zab tavászra 7.82, 7.73 korona.

Zárlatkor: buza tavaszra 9.80, rozs tavaszra 8.23, tengeri május—juniusra 5.67 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* barátságos volt a hangulat. A Magyar Jelzálogbank részvényei iránt nagyobb érdeklődés mutatkozott.

A *déli tőzsdén* az irányzat továbbra is jó maradt. *Zárlat* csöndes.

Bécs, január 27. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 119.75. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 152.30. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.30. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 440.—. Rimamurányi vasmürészvény 487.—. Magyar koronajáradék 96.85. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 96.50. Magyar hitelbank részvény 671.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 182.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 367.50. Magyar keresk. bank 2535. Magyar cukoripar —.—.

Bécs, január 27. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 100.75. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.50. 1860-os sorsjegy 145.50. Osztrák hitelsorsjegy 402.—. Angol-osztrák bank —.—. Bécsi bankegyesület 454.25. Osztrák-magyar bank 1616. Déli vasut 76.50. Dunagőzhajózási részvény 832.—. Dohányrészvény 291.50 Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.15. 4·2%-os ezüst járadék 100.65. Osztrák koronajáradék 97.80. 1864-iki sorsjegy 227.—. Osztrák hitelintézeti részvény 654.—. Unionbank 553.—. Osztrák Länderbank 417.—. Osztrák-magyar államvasut 669.50. Elbavölgyi vasut 452.50. Alpesi bányarészvény 387.—. 20 frank. arany 19.03. Londoni váltóár 239.20 Bécsi Tramway Litt B. 280.50. Bécsi. Tramway Litt A. 284.50. Lipót kohó 375.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, január 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalom*ban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 653.50. Magyar hitelrészvény 673.—. Angol-Osztrák bank 263.—. Bécsi bankegyesület 455.—. Union bank 554.—. Länderbank 418.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 668.50. Déli vasut 76.50 Elbavölgyi vasut 453.50 Északnyugati vasut részvény 447.—. Dohányrészvény 492.50. Rimamurányi vasmü 490.50. Alpesi bányarészvény 384.—. Májusi járadék 100.75 Magyar korona járadék 96.80. Török sorsjegyek 104.25. Német birodalmi márka 117.22—117.23. Napoleon d'or 19.02.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, január 27. (*Tőzsdei tudósitás.*) A tőzsde meglehetős szilárdan indult, a bánya részvények jelentékeny emelkedésére, a minek oka az volt, hogy a kőszén szindikátus közzétette, hogy a februári 43 százalékos redukció 38 százalékra szállitható le. Bankok jól tartották magukat. Belföldi és idegen járadékok szilárdak. Vasutak nagyobbára ártartók. Később az árfolyamok mind tovább emelkedtek. Ultimópénz 2¾%. Magánkamatláb 2%.

Berlin, január 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 100.90. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.75. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 97.60. Osztrák-magyar államvasut 143.75. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.20. Magyar vasuti beruházási kölcsön 103.30. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 186.75. Általános villamossági Edison 193.—. Gelsenkircheni 174.10. Laura-kohó 203.—. 4·2%-os ezüstjáradék 100.90. 4%-os magyar aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 205.90. Déli vasut 20.10. Károly Lajos vasut 101.50. Orosz bankjegyek 216.—. 4%-os uj orosz kölcsön 96.25. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 100.80. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 167.10. Harpeni 167.25. Az irányzat gyengébb.

Berlin, január 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 101.—. Magyar koronajáradék 97.60. Osztrák hitelrészvény 206.10. Osztrák-magyar államvasut 143.50. Déli vasut 20.10. Északnyugati vasut 216.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, január 27. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 717.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.70. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 100.30. Ottomanbank 554.—. 3½%-os francia járadék 102.42. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 101.85. Párisi bankrészvény 1000.—. Olasz járadék 99.95. Francia törleszth. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 12.59 Török dohányrészvény 317.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 100.90. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.80. Magyar koronajáradék 97.60. Osztrák-magyar bank 117.—. Déli vasut 20.—. Elbavölgyi vasut 114.70. Londoni váltóár 204.15. Bécsi bankegyesület 111.90. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 84.20. 4·2%-os ezüstjáradék 100.90. 4%-os magyar aranyjáradék 101.15. Osztrák hitelrészvény 205.60. Osztrák-magyar államvasut 143.90. Északnyugati vasut 111.—. Bécsi váltóár 852.66. Párisi váltóár 812.80. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 199.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, január 27. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 100.80. 1860. sorsjegy 147.—. Déli vasut 20.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.50. Osztrák hitelrészvény 206.50. osztrák-magyar államvasut 143.75. Olasz járadék 100.75. 4%-os Magyar aranyjáradék 100.75. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, január 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 207.25. Német bank —.—. Disconto —.—. Berlini kereskedelmi bank 145.90. Gelsenkircheni 173.90. Harpeni 163.50. Laura-kohó 202.50. Olasz járadék 100.75. Szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Január 27. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 90—92 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 94—95— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 90—92— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 88——90 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 86——88 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 84——86 fillérig.

Sertéslétszám 1902. január 25. napján volt készlet 26.648 darab. — 1902. január 26. napján felhajtatott 1970 darab. 1902. január 26. napján elszállittatott 1659 darab, 1902. január 27. napjára maradt készletben 26.959 darab.

Napirend.

Naptár: Kedd, január 28. Római katholikus: Apollonia. — Protestáns: Nagy Károly. — Görög-orosz: (január 15.) Kalib. Jan. — Zsidó: Scheb. 20. — Nap kél: 7 óra 17 perckor. — Nyugszik: 4 óra 38 perckor. — Hold kél: 10 órakor 10 perckor este. — Nyugszik: 9 óra 1 perckor reggel.

A földmivelésügyi miniszter fogad délután 5 órakor.

Nemzeti Muzeum. Ásványtár. nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődijjal megtekinthetők.

Országos Képtár és metszetkiállitás az Akadémiában zárva.

Iparmüvészeti Muzeum délelőtt 9—1-ig.

Technologiai iparmuzeum délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) délelőtt 9-től 1 óráig.

Földtani Intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődij 1 korona.

Magyar nők mükiállitása (Váci-utca 34.) d. e. 10 órától este 8-ig. Belépődij 60 fillér.

Feszty-kiállitás a városligeti Műcsarnokban, nyitva délelőtt 9 órától délután 4 óráig. Belépődij 1 korona.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3-tól 8 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, január 27.

Mig a tegnapi depresszió a botteni öböl fölé vonult, addig Anglia felől uj depresszió szélei mutatkoznak és ezen kivül Románia felett is önálló ciklon fejlődött; a maximum pedig délnyugaton van.

Közép-Európában az idő hüvös és esős volt.

Hazánkban a hőmérséklet főleg nyugaton jelentékenyen sülyedt és sok helyütt voltak kisebb-nagyobb csapadékok, helyenkint élénk szelek kiséretében.

Kilátás: Enyhe idő várható gyenge éjjeli fagygyal és elvétve — főleg Keleten — csapadékkal.

Vizállás.

		Jan. 27. méter	Jan. 26. méter			Jan. 27. méter	Jan. 26. méter
Inn	Schärding	0.42	0.49	Tisza	M.-Sziget	0.45	0.35
Duna	Passau	1.85	2.10	„	Tokeháza	0.10	0.04
„	Linz	0.78	0.63	„	V.-Namény	0.16	0.10
„	Bécs	0.62	0.38	„	Tokaj	0.56	0.62
„	Pozsony	1.90	1.81	„	Tisza-Füred	0.62	0.60
„	Komárom	2.41	2.42	„	Szolnok	0.42	0.44
„	Budapest	2.08	1.81	„	Csongrád	0.21	0.20
„	Paks	1.85	0.92	„	Szeged	0.73	0.66
„	Mohács	2.04	1.86	„	Török-Becse	0.25	0.34
„	Gombos	2.31	2.28	„	Titel	0.—	1.75
„	Ujvidék	1.68	1.34	Ondova	Bártfa	0.28	0.26
„	Pancsova	1.44	1.51	Topolya	Hoór	0.78	0.80
„	Orsova	2.18	2.30	Bodrog	Zemplén	0.—	1.14
Morva	Magyarfalva	2.05	2.06	Sajó	Zsolca	1.69	1.59
Vág	Zsolna	1.24	0.66	Hernád	H.-Németi	0.25	0.22
„	Trencsén	1.22	0.61	Berettyó	Margita	0.87	0.12
„	Szered	1.84	0.82	„	B.-Ujfalu	0.04	0.10
Rába	Sz.-Gotthárd	0.10	0.10	Körös	Csucsa	0.16	0.18
„	Sárvár	0.21	0.19	„	N.-Várad	0.08	0.04
„	Győr	2.08	1.09	„	Belényes	0.80	0.42
Dráva	Pettau	0.70	0.72	„	Tenke	0.58	0.08
„	Zákány	0.40	0.44	„	Gurahonc	0.—	0.68
„	Barcs	0.10	0.13	„	Borosjenő	0.49	0.48
„	Eszék	0.67	0.69	„	Békés	1.08	1.12
Mura	M.-Szerdah.	0.80	0.80	„	Gyoma	0.72	0.80
Száva	Zágráb	1.14	0.38	Maros	Gy.-Fehérvár	0.12	0.24
„	Sziszek	0.61	0.78	„	Branyicska	0.36	0.34
„	Mitrovica	2.71	2.96	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.12	0.10	„	Arad	1.10	1.04
„	Szatmár	0.49	0.56	„	Makó	0.03	0.08
Kraszna	N.-Majtény	0.60	0.55	Temes	K.-Kosjály	1.25	0.50
Latorca	Munkács	0.60	0.40	Béga	Kiszető	1.22	1.20
Laborca	Homonna	0.68	0.20	„	Temesvár	0.00	0.19
Ung	Ungvár	0.90	0.32	„	Becskerek	0.15	0.12

MENYASSZONYI KELENGYÉK IZLÉSES ÉS DIVATOS KIVITELBEN.

ALAPITTATOTT 1876.

MENYASSZONYI KELENGYÉK 200–2000 KORONÁIG

AJÁNL

LUSTIG EDE, KEREPESI-UT 2.

SZABOTT ÁRAK.

NŐIDIVAT ÉS FEHÉRNEMÜEK RAKTÁRA

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK. KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK ÉS MINTA KÜLDETIK.

BÉBÉ KELENGYÉK 50 KORONÁTÓL 150 KORONÁIG.

1000 és 1000 ember!!

fiatal és öreg, közöni visszanyert erejét és egészségét Dr. Müller főtörzsorvos világhirü, jónak elismert regenerációs készitményeinek. Kiváltkép jónak bizonyultak ezen szerek az idegszétdultság, ifjukori bünök és kicsapongások következtében előállt idegzsibbadtság, magömlés, a kezek és lábak ideges reszketése, gyorsuvoló-bajok, bátortalanság, feledemérzés, kedélyelhangoltság, ideges fejfájás, migrén. kiváltképen pedig férfiui gyengeség (impotencia) és minden ebből folyó gyengeségi állapotban. A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a dr. Müller főtörzsorvos-féle regenerációs készitmények következtében. Ára kimeritő orvosi használati utasitással együtt kor. 6.30, postán 50 fillérrel több. Azonkivül dr. Müller főtörzsorvos-féle Injekció és labdacsok, melyek a hugycső minden kifolyását (kankó) férfiaknál, mint nőknél (fehér folyás) pár nap alatt gyógyitják. Ára kimeritő orvosi utasitással Nr. I. uj bajokra kor. 3,20, Nr. II. régi folyásra kor. 5.—, postán 50 fillérrel több, porto nélkül. — Csak valódi, a bécsi Szt.-György gyógyszertárból való készitmények kérendők.

Főraktár Budapesten:

Török József gyógyszertárában

Király-utca 12. sz. és Andrássy-ut 26. szám.

BUTOR

készpénzért vagy

részletfizetésre

legolcsóbban

FUCHS BÓDOG-nál

BUDAPEST, József-körut 26.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

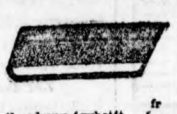

	frt		fr
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	— — 10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 rouge paplan	— — — 1.80	1 tengerifii matrac	— — 4.50
1 „ „ prima	— — 2.80	1 afrique „	— — 5.—
1 cachmir paplan	— — — 3.40	1 lószőr „	— — 12.—
1 satin „	— — — 3.80	1 ablak köper függöny	— 1.50
1 atlasz cachmir „	— — — 4.80	1 „ tunis „	— 4.50
1 selyem atlasz paplan	— 8.50	2 ágy, 1 asztalterítő bouret	5.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	1 nagy szobaszőnyeg	— 2.50
1 „ ágy „	1.20	1 „ „ L.	— 5.80
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 ágyelőke I.	— — — 0.85
1 gyapju „ „	5.50	1 tapestry ágyelőke	— — 1.50
1 jó lópokróc	— — — 1.60	1 mir. jó futószőnyeg	— —.40
1 téli pokróc	— — — 4.60	1 „ „ mintázott	— — —.75
1 szép fali szőnyeg	— — 7.50		

GICHNER JANOS

paplan, matráz és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszadatik.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(átjáróház és lift-használat).

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önferlőztetés utóbajait.

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkaroli és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket. nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegséget, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be- és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

A MODERN MAGYAR KONYHA KODEXE:

A HÉT SZAKÁCSKÖNYVE.

Kincsestára minden gazdaasszonynak.

Kiegészitője minden szakácskönyvnek.

Ára díszes kötésben 5 korona.

Kapható a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában VIII., József-körut 18. sz. . . .

A Magyar Nemzet Története.

Irta Szalay József és dr. Baróti Lajos. — A magyar nemzet tizezer esztendejének tör énete. A történeti igazságok hirdetője; nem szolgái felekezeti vagy politikai érdeket. Senki erényeit nem kisebbiti, senki hibáit nem szépiti. Előadása nem hosszadalmas, kerüli az aprólékos részletezést. De a hol elmondani valója akad, ott nem hallgat. Nem néz se jobbra, se balra. Pártalan krónikása az országnak, tisztán birálója a nemzetnek. Nagyszabásu történelmi képtár: 1093 a szöveg közé nyomott kép és 97 mümelléklet van benne. Négy nagy és vastag kötetből áll. Vászonkötésben, a magyar korona dombornyomásu képével, ára 60 kor. A Corvina-kötésekhez hasonló félbőrkötésben ára 64 korona. Megrendelhető havi részletfizetésre LAMPEL R. (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest, VI. Andrássy-ut 21.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK

a legmakacsabb heveny és idült folyásoknál befecskendezés nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a

„Sanid labdacsok“

bizonyultak. Egy üveg 100 labdacs tartalommal és pontos használati utasitással 6 korona. Vidékre 6 korona előleges beküldése vgy utánvétel mellett diskréten küld a

„Magyar Király“ gyógyszertár,

BUDAPEST, V., Marokkói-utcza 2. sz.

(Erzsébet-tér sarok.)

Fogászati rendelő intézet, Budapest, Váci-körut 5. sz. II. em.

Fogbuzás, fogtömés, műfogak stb. Szakorvosi kezelés. Mérsékelt díjszabás. Rendelés 8—5. Szegényeknek ingyen.

Közigazgatási hatóságok s azok tisztviselői részére nélkülözhetetlen kézikönyvek!

Az Athenaeum r. társ. kiadásában a következő közigazgatási munkák jelentek meg:

DÁRDAY SÁNDOR.

Közigazgatási törvénytár.

Második kiadás.

A fennálló Törvények-, Rendeletek- és Döntvényekből rendszeresen összeállitva.

Nyolcz kötet és Tárgymutató, valamint két pótkötet.

Ára tizenegy vászonkötésben 116 korona.

Az állami számvitelről

szóló 1897. évi XX. törvényczikk, annak története, indokolása és végrehajtási utasitása.

Közrebocsátja:

Dr. FALUSSY GUSZTÁV.

Második kiadás. Ára 9 korona.

Magyar közigazgatási jog kézikönyve.

A jogtanulók s egyéb vizsgálati jelöltek igényeihez alkalmazva.

Rendszeresen összeállitotta

FÉSÜS GYÖRGY.

Harmadik átdolgozott és javitott kiadás.

Ára 10 korona.

JOGI TANÁCSADÓ.

Segédkönyv a hatóságokkal való érintkezésre, beadványok és okiratok szerkesztésére és a legkülönbözőbb jogügyletekbeni eljárásra.

Szerkesztette Dr. FODOR SÁNDOR.

Ára füzve 8 korona, Tartós vászonba kötve 9 kor. 20 fillér.

Az állami pénztárak szervezete.

Állami pénz- és értékkezelés.

Kézikönyv hivatalos és magánhasználatra, rovancsoló biztosoknak, községeknek, feleknek az állampénztári és adótiszti szakvizsgához.

Összeállitották és irták:

Haldsz Lajos és Szigeti J. József.

Második bővitett kiadás. Ára 6 korona.

A közigazgatási hatóságok elé utalt

KIHÁGÁSOK

és az azok körüli

eljárási és pénzkezelési szabályok.

A fennálló törvények, rendeletek és elvi jelentőségü határozatokból rendszeresen összeállitotta és magyarázó jegyzetekkel kisérte

Kiss Emil.

Ára füzve 20 korona. Diszes vászonkötésben 24 korona.

A magyarországi NÉPOKTATÁSÜGY kereskedelmi és ipari szakoktatás szervezete és közigazgatása.

A kisdedóvásra, népoktatási tanintézetekre (elemi- és felsőbb népiskolákra, polgári iskolákra, tanitóképző intézetekre) felsőbb leányiskolákra, kereskedelmi tanintézetekre és a vallás- és közoktatásügyi ministerium hatáskörébe tartozó ipariskolákra vonatkozó összes

törvények, szabályrendeletek, utasitások, rendeletek, döntvények gyüjteménye.

A vallás- és közoktatásügyi minister ur engedélyével hivatalos források felhasználásával szerkesztették:

Lévay Ferencz, Dr. Morlin Emil, Szuppán Vilmos.

Ára 2 kötetben, angol vászonkötésben 26 korona 40 fillér. Egy-egy kötet ára 13 korona 20 fillér.

Magyar- és Erdélyországi Telekkönyvi Törvények.

és rendeletek gyüjteménye.

Kiegészitve a legfőbb itélőszéki döntvényekkel.

Feldolgozta: Dr. PEREGRINYI JÁNOS.

I. rész: (1850—1867.) II. rész: (1868—1885.) III. rész: (1886—1888).

Ára a három részuek füzve 13 korona helyett 8 korona. Három angol vászonkötésben 16 K. 40 f. helyett 12 korona.

A közigazgatási bíróságokról szóló törvény.

(1896. évi XXVI. törvényczikk.)

Ára 2 korona.

A közigazgatási bíróságokról szóló törvény.

(1896. évi XXVI. törvényczikk.)

Jegyzetekkel és utmutatóval ellátta: ZABULIK LÁSZLÓ.

Ára 6 korona.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Kedd, 1902. január hó 28-án.

A walkür.

A „Niebelung gyürüje" cimü zenedráma-trilogia első része, 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét irta Wagner Rikárd. Forditotta Csiky Gergely.

Személyek:

Siegmund	Burrian	Helmwiege	Györgyné
Hunding	Szendrői	Gerhilde	F. Pevny
Wotan	Ney D.	Ortlinde	M. Rotter
Sieglinde	Vasquezné	Waltraute	Szilágyiné
Brünhilde	Diósyné H. B.	Schwertleite	Bartolucci
Fricka	Semsey M.	Siegrune	Kánn M.

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Kedd, 1902. január hó 28-án.

A vörös talár.

Dráma 4 felv. Irta Brieux. Forditotta Fábián István.

Személyek:

Vagret	Mihályfi	A főügyész	Gyenes
Vagretné	Rákosi	Elnök	Ujházi
Bertha	Vizvári M	Benoit	Rózsahegyi
Bunerat	Gabányi	Mondoubleau	Náday F.
Buneratné	Dömjén	Etchepare	Beregi
La Bouzule	Szacsvay	Yanette	Márkus
Ardeuil	Náday B.	Etchepare anyja	Lendvayné
Mouzon	Gál	Bridet	Szőke

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Kedd, 1902. január hó 28-án.

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta Rudvard Stone. Forditotta Faragó Ödön. A dalok versszövegét irta Mérei Adolf.

Személyek:

Ton Dawentry	Sziklai	Barley	Szilágyi
Harriet	Sziklainé	Mister Morvay	Iványi
Jean Dickson	Boross	Mister Bibb	Kalocsay
Kitty	Turcsányi	Miss Kate	Sellő
Ramajanah	Ráthonyi	Esmeralda	Iványiné
Lotti	Fedák	Elsie	Tomcsányi

Kezdete 7½ órakor.

Szinházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar szinház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: **Bárd Ferenc és Testv.** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25—13) sz. a.

VIGSZINHAZ.

Kedd, 1902. január hó 28-án.

Yvette Guilbert

és társulatának második vendégjátéka.

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Kedd, 1902. január hó 28-án.

Ádám és Éva.

Operett 3 felv. Irták Blum és Toché. Zenéjét szerz. G. Serpette. Ford. Bálint Dezső és Makai Emil.

Személyek:

Ádám	Raskó	Corbonlonius	Szerdahelyi
Éva	Küry	Cynthia	Bojár
Adramalek	Kovács	Marcellus	Delli
Lucifer	Németh	Galena	Kovács K.
Asmódi	Harmath	Benoit	Szabó
Gábor	Nyári M.	Régalard	Ujvári

Kezdete 7 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Kedd, 1902. január hó 28-án.

A tánc.

Irta és felolvassa Pekár Gyula.

Kezdete 7½ órakor.

Ober-Seltersi ásványviz-forrás

természetes Selters-viz

Az Ober-Seltersi ásványvizforrás vize hirneves gyógyviznek van elismerve, különösen **mell, gége** és hurutos bántalmaknál. Az idegeket erősiti és az emésztési szervek működését helyreállitjja.

Kapható minden füszerkereskedésben.

Főraktár:

Budapest, VII. Huszár-utca 5. sz.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Még csak néhány napig

Párisi Fono-Kinema-Szinház

Chung-Ling-Soo

Tarka Szinpad.

Az angyalvadászok

és a nagy januári programm.

Február 1-én

II. Álarcos-bál.

A télikert-kávéházban reggel 5 óráig **Vörös Elek** cigányzenekara hangversenyez.

Somossy-Mulató

Király-utca 71. Igazgató: Somossy K.

Ma

Dirkens Annie

Február 1-én először:

Dirkens Annie

vendégfelléptével:

„Er."

Párisi erkölcsrajz. Irta: Méténier Oszkár.

Az emeleti kávéházban Dajna Balogh Rudi zenekara játszik reggel 5 óráig.

Petánovits

METROPOLE-SZÁLLÓJA

A télikertben ma

Pongrácz Lajos Kolozsvárról

kitünő zenekara játszik.

Pénzkölcsön sorsjegyekre

majdnem a teljes árfolyamig, **olcsó kamatra.**

Elzálogositott sorsjegyeket

saját pénzünkkel váltunk ki, azokra **nagyobb és olcsóbb** kölcsönt adunk, vagy megveszszük a sorsjegyeket teljes napi áron és **ugyanazokat** csekély havi részletfizetésre vissza eladjuk, a külömbözetet készpénzben kifizetjük. Kérjük a zálogjegy beküldését. Vidéki megbizásokat gyorsan eszközöl és ingyen felvilágositással szolgál

Szalai és Társa bank- és váltóüzlete

Budapest, Erzsébet-körut 12. (Dohány-utca sarok.)

„Reuma-szesz"

orvosi tekintélyek által kit. elis. külszer. Bámulatos gyors és biztos hatásu, a test bárminemü fájdalmai, u. m. **reuma, csuz, ischias, köszvény, szaggatás, szurás, nyilallás** stb. ellen. **Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.** 1 üveg ára **1 korona, erősebb üveg ára 2 korona 40 fillér.** Kapható a főváros és vidék összes gyógytáraiban, ugyszintén a készitő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Főraktár: Török József gyógysz. urnál Budapest, Király-utca 12. sz. és dr. Egger-féle gyógyszertár a „Nádor"-hoz.

Veszek

zálogházi cédulát

régi arany ezüst árút brillánt és gyémánt árút a legmagasabb árak mellett

FRIED A.

órás és ékszerész

Kerepesi-ut 2. szám.

A NÉGY EVANGÉLIUM

Regényciklus.

Irta: ZOLA EMIL.

A szerző által **egyedül jogositott** magyar forditás. A világhirü ciklusnak, melyben a nagy franczia iró a társadalom négy legnagyobb problemáját dolgozza fel, eddig első két része jelent meg egyidőben a franczia eredetivel.

I. RÉSZ

TERMÉKENYSÉG

(FÉCONDITÉ).

Ára két vaskos kötetben 7 korona.

II. RÉSZ

MUNKA (TRAVAIL).

Ára két vaskos kötetben 7 korona.

Megrendelhető együtt, v. külön-külön a

LAMPEL RÓBERT-FÉLE (WODIANER F. ÉS FIAI)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésben

Budapest, Andrássy-út 21.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA

(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

Kőváry Ármin

bank- és váltó-üzlete

osztálysorsjáték-főelárusitó.

IV. k., Ferenciek-tere 5 Gróf Cziráky-palota.

HUZÁS

már **február 1-én**

OLASZ VÖR. KER. SORSJEGY

Főnyeremény:

20.000 Lira arany.

Kapható:

24 havi részletfizetésre.

Havi befizetés

drbonkint 1 kor. 70 fill.

Már az első részlet lefizetése ellenében megküldöm a törvényesen kiállitott, a sorsjegy sorozat és számát tartalmazó részletivet

azonnali játékjoggal.

Fleissig Sándor

bankháza

Bpest, Erzsébet-körut 12.

BUDAPEST, DOROTTYA-UTCA 6. szám.

Valódi pétervári hó- és sárcipők.

Álarcos ruhák szövetekből,

a legjobb atlasz-szerü szatinból vagy egyéb jó szövetekből jól **varrva.**

Gigerl-öltöny teljes 3.80 frt, Clown, remete, medve, angol, lengyel-zsidó stb. öltönyök darabja 3—6 frt. Csoportok árengedménynyel.

Cotillon-rendjelek

100 drbja 60 kr. cotillonrendjelválaszték, egy 4 darabot tartalmazó boriték 3—20 kr.

Tombolák és juxbazárok számára a legnagyobb választék a amegmaradt, teljesen hibátlan árucikkeknek, közöttük igen mutatós és értékes darabok, 100 darabonként 4, 8, 10, 20-tól 100 frtig.

A legujabb és legérdekesebb Cotillon-tourok

a legnagyobb választékban, legjobban válogatott kollekciók, 6 drb. 3 és 5 frt, 12 darab 5-től 30 frtig.

Tréfás hangszerek

Bigotphonok tréfás zenekarok számára, 6 személyre 2.50 frt, 12 személyre 4.80 frt.

Confetti (Coriandoli-papirszeletek),

a legmulatságosabb, mulatságok, piknikek és bálokon, 100 zacskónként 2.75, 4.50 és 6 frtig.

Papirkigyók (dobásra) 100 drb 55 kr.

A legszebb és legtartósabb báli disz

az uj **ünnepi guirlandok,** szinek szerint osztályozva mét. 5 kr.

Táncrendek, pompás minták, kivánatra bemutattatnak.

Dustartalmu, szines árjegyzéket ingyen küld

Rix farsangi-áruk üzlete, Bécs II. Praterstrasse 16.

Telefon 2299. Távirat-cim: **Rix, Bécs II.**

Meghivó

a Budapesti

Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön

Részvény-Társaság

részvényeseinek **1902. évi február hó 3-án, hétfőn d. e. 11 órakor,** a takarékpénztár I. emeleti üléstermében **(VI., Andrássy-ut 5. szám)** tartandó

IX. rendes évi közgyülésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a felügyelő-bizottság jelentése kiséretében.
3. A mérleg megállapitása és a felmentvény iránti intézkedés.
4. A nyereség hovaforditása iránti határozathozatal.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak választása és a bizottság tiszteletdijának megállapitása.
6. A választmány kiegészitése.

Budapest, 1902. január 23-án.

Az igazgatóság.

Azon t. c. részvényesek, kik ezen közgyülésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, miszerint nevükre irott részvényeiket az alapszabályok 20. §-a értelmében három nappal a közgyülés előtt, tehát bezárólag 1902. január 31-ig, Budapesten, a társaság főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 5, földszint) letenni sziveskedjenek, a hol a letett részvényekről elismervényt nyernek, mely igazolási jegyül szolgál a közgyülésen való részvételre.

A közgyülésen az alapszabályok 16. §-a szerint, minden részvényest általa letett öt darab részvény után egy szavazat illeti meg, azonban 30 szavazatnál többet sem saját, sem megbizottjának nevében, sem mindkét minőségben együtt senki sem gyakorolhat.

A mérleg és a felügyelő-bizottság reá vonatkozó jelentése az alapszabályok értelmében, a társulat irodahelyiségében közszemlére ki van téve s kivánatra minden részvényesnek egy nyomtatott példány kiszolgáltatik.

Szinházak heti müsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Szerda	Jancsi és Juliska A babatündér Nap és föld	Tágma királynő	Yvette Guilbert	Szókimondó asszonyság	Lotty ezredesei
Csütörtök	Onegin	Julius Caesar	Ocskay brigadéros A képviselő ur	Ádám és Éva	Lotty ezredesei
Péntek	Nincs előadás	Julius Caesar	A dada	Ádám és Éva	Lotty ezredesei
Szombat	A hugonották	A szerencse	A Gyurkovics lányok	Ádám és Éva	Lotty ezredesei
Vasárnap d. u.	—	Ibolyafaló	A dada	Éjjel az erdőn	Postás fiu
Vasárnap este	Onegin	Julius Caesar	A Gyurkovics lányok	Katalin	Lotty ezredesei

„Le Délice"

Legjobb Vergé **cigarettapapir.**

Legkedveltebb Vergé **cigarettahüvely.**

Kapható a monarchia összes nagy és különlegességi tőzsdéiben.

Vezérügynökség Budapesten: **Goldzieher Géza, Budapest, Sas-utca 29.**

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. **Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Benda Józsefné
Andrássy-ut 59.

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorssajtonyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota, Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV., Zsibárus-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker. Váci-utca 17. szám.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 2. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 59. (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
VII. ker. Károly-körut 9. szám.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 34. szám.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker., Szervita-tér 8. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Zipser és König
zenemükereskedése
VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óraig földadnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Kedélyes.
Levele van a kivánt helyen. 11276

Megválik.
Fájdalommal olvastam levelét. Nem gondoltam volna, hogy ily hamar véget érnek a szép napok. De mindegy! A végzetet nem lehet megváltoztatni s én belenyugszom. Kivánok boldogabb lelkiállapotot, mint az enyém s gondoljon rám néha mint én önre mindég!

Belvárosi kávéházban szép asszony, kit szombaton e lapra figyelmeztettem, sziveskedjen e rovatban „Uniformus" jeligo alatt tudatni, közeledés lehetséges-e? Uniformis. 11275

Fiatal,
intelligens hölgy azonnal férjhez menne , azdag agglegényhez. Levelek „Vig kedély" főposta restante kéretnek. 11277

Rövid az élet
levele van a kiadóban.

Nem bánja meg!
Jelzett becsületére épitve ismétlem kérésemet, helyzetem tisztázására leveleimre okvetlen szükségem van. F. O.

Melyik fess huszártiszt szórakoztatna egy unatkozó, sikkes, független urihölgyet? Válaszoljon a kiadóba „Páros csillag" jeligére. 11280

Nem bánja meg!
Ugyan ne mókázzék! Arra semmi szükség és a mai nappal már tulhaladott álláspont is! — Vasárnap délutáni Idyll. — G. A. 50. 11278

Gyorsvonat.
Levele van a kivánt helyen. 11282

Nemes gyerek.
Miért nem jött a kijelölt helyre 23-án? 11281

Pepikém! Pepikém!
Levelemre miért nem válaszol? Valóban kétségbeejtő! Cimem Aradi-u. 32. I. 4. H. B. 11279

Ibolykám.
Csak most érzem igazán, hogy nagyon szeretem mióta szomorunak láttam és meggyőződtem arról, hogy maga is viszont szeret, jöjjön bármi közbe ne csüggedjünk, mi egymásé leszünk és aztán boldogan fogunk ezen időkre vissza gondolni, ezen tudat kárpótoljon most bennünket minden szenvedésért. Irjon és tudasson mindenről, hogy tájékozva legyek mindenről, de különösen magáról édes szivem, irjon sokat egész bátran irhat, csak a levélre irja reá, hogy személyesen akkor soha senki sem bontsa fel, még ha Pesten nem vagyok is. — epedve várja édes sorait az Önt igazán tiszta szivből szerető és mindig Önre gondoló őszinte A . . . . ja. 11287

Azon fehérbluzos
bájos fiatal leányt, ki vasárnap este felé a „Baross" kávéházban ült egy éltesebb nő társaságában és kevéssel távozása előtt a Budapesti Naplót olvasta, kéri az őt figyelemmel kisérő fiatalember, hogy e lapban vagy „F. G. A." posterestante alatt adjon lehetőséget az ismerkedésre.

Az Abbáziában
figyelemre méltatott fiatalember esedezik a „Budapesti Naplót" olvasó hölgynek kit a „Pesti Hirlapra" figyelmeztetett, hogy értesitse őt postrestante „R. F. 100" cim alatt, hogy közeledés lehetséges-e? 11285

Klári.
Becses levelét csak vasárnap délelőtt vettem a kiadóhivataltól és igy — legnagyobb sajnálatomra — nem jöhettem oda. B. levelét nem fogja idegen kéz kapni, miért is legajánlatosabb a teljes cim közlése, a melyre én is haladéktalanul terjedelmesen válaszolok. Szivélyesen üdvözli tartalékos tiszt.

KERESLET.

Droguista
jó detaillista, előmenettel biró állandó állást nyer. Kimeritő ajánlatok Baros Gábor Aetherikus olajok, essentiák és vegyészeti cikkek gyárának Dohány-utca 1., kéretnek. 11272

Helyi
ismeretettel biró **pénzbeszedő** felvétetik. Ajánlatok „T. H." alatt a kiadóhivatalba cimzendők.

Keresek okl. tanitónőt hetenkint 3 órára I. elemi osztályu kis lányomhoz. Cim: Dr. Fleischl, Kerepesi-ut 57.

Társat keresek
4—5000 forinttal egy kitünő vállalathoz, mely évenkint egyegy részre 2000 forintot jövedelmez. Van három évi szerződésem a kincstárral, a társnak nem is kell foglalatoskodni. A pénze biztos, és közjegyzőileg betáblázathassa a szerződésre, az üzlet egy régi és biztos üzlet. Bővebbet „K. M." alatt a kiadóba.

Porcellán-üzletben
azonnal felvétetik egy segéd és egy kisasszony jó fizetéssel. Ortner Rezső és Ta-nál Bpest, Teréz-körut 32. sz.

Kerestetik
egy korosabb, képzett zongoratanár kissebb leányokhoz. Kigyó-utca 5. I. em. 2.

Használt
férfiruhákat, fehérneműt, libatollat, zálogcédulát veszek legmagasabb árban. Singer Márkusz, Lujza-utca 3. szám. 1118

Könyvszekrényt,
magasat, kettős üvegajtóval és egy faliszekrényt, a Mayer lexiconok számára, keresek megvételre. Ajánlatokat „Könyvbarát" jelige alatt Blockner I. hirdet. irodájában IV. Sütő-utca 6. kérek.

KINÁLAT.

Szabónő
kitünő gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák készitésére saját lakásán. Divatos façonok 5 frttól feljebb. Egy kisérlet elegendő. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Fuvola,
ébenfa, ezüstbillentyükkel, elefántcsontfejjel, olcsón megszerezhető. Bővebbet: Schwarz József hirdetési irodájában, Marokkai-utca.

Cimbalom,
pedálos, olcsón eladó. Wesselényi-utca 20. földszint 8. 11283

8000 koronáért
eladó egy jól jövedelmező, tökéletesen berendezett müintézet. Ajánlatok „K. 922" alatt kéretnek Schwarcz József hirdetési irodájába, Marokkai-utca. 11286

Kiválóan előkelő
intelligens, középkoru özvegy uriasszony, gyermektelen keresztény, óhajtana mint anyahelyettes, felnőtt gyermekek mellé mint gardes dames. Öreg mágnáshölgy vagy ur mellé mint felolvasónő, levelező, házvezetőnő, szóval bizalmi állást keres. Nem anyira fizetés, mint előkelő bánásmódra reflektál. A legnagyobb házvitelben teljesen jártas. Szakavatott pince és szőllő-gazdaságban, kertben. Társadalmi állás, viselet, reprezentálás feltétlenül kifogástalan. Leveleket a kiadóhivatalba „Özvegy uriasszony" cimre kér.

Korrepetitornak
ajánlkozik jelesen érettségizett, szegény II. éves orvoshallgató, ki ismeretség hiányában minden mellékfoglalkozás nélkül van. Lelkiismeretes kötelezettség teljesitésére hivatkozva fordul a nagyközönséghez pártfogásért. Cime megtudható a kiadóban. 4136

Szálloda,
kisebb vidéki, 22,000 lakosu városban, 7 vendégszobával, külön kávéház, külön étterem, kereskedelmi csarnokkal összekötve, borivó, 35 lóra való istálló, fedett és nyitott kocsiszin, két jégveremmel stb. ellátva, egyedüli üzlet ottan, melynek mult évi forgalma volt 36,000 korona s évi bére 2400 korona, bérszerződése még további 3 évre szól, 8000 koronáért eladó. Bővebbet Niemetz Gyula, szálloda- kávéház- és vendéglői üzletek adásvételi irodájában, Budapesten, József-körut 18. 11135

Butorok,
rendkivüli alkami vételekből jutányosan eladatnak részletre és készpénzért, úgyszinte vétetnek. Hunyady-tér 3. sz. az udvarban. 10327

Füzők
készitését és javitását elvállalja ügyes füző készitőnő jutányos árak mellett. Vidéki megrendeléseknek pontosan és gyorsan eleget tesz. Cime: Ellbogen Józsa Budapest, Holló-utca 1. II. emelet 34.

Kárpitos
ki régebb idő óta foglalkozás nélkül van, olcsón vállal el minden szakmájabeli munkát. A kiadóhivatalhoz intézett megkeresésre rögtön jelentkezik.

Kitünő szabónő
ajánlkozik a legujabb báli és tavaszi ruhák készitésére, jutányos árak és izléses kivitel mellett. Özv. Sternberger D.-né Budapest, IV., Gizella-tér 3. sz.

Angol, francia
tapasztalt nyelvmester, ki nyelvtanulmányait külföldön végezte, még néhány szabad órával rendelkezik. Sikeres módszer. Kitünő referenciák. Cim: Gáspár Bernát, Vörösmarty-u. 51/a 21. ajtó.

Örökbeadó.
Szegény özvegyasszony örökbe adná 3 éves kis lánykáját. Lakás Orczy-ut 34. II. em. 33.

Takaritásért
lakást adok fiatal gyermektelen házaspárnak. Cim a kiadóhivatalban. 4151

Zongora-órát
ad fiatal nő, volt zenedei növendék. Cim a kiadóban. 11254

Kereskedő
a rőfös és füszer szakmából (régebben önálló), 29 éves nős ember raktárnoki pénzbeszedői, vagy bárminemü állást elfogadna. Kitünő refferenciái vannak. Beszél és ir magyar, német, szerb és horvát nyelvet Krausz Lajos Szerecsen-u. 20. I. 7.

Postához
Budapest közelébe ajánlkozik gyakornoknak, állambivatalnok polgári iskolát végzett leánya. Cim a kiadóban. 11253

Singer-varrógépeket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Kitünő szabónő,
kitünően jártas, olcsón elvállal munkát, melye a saját lakásán késeit el. Renoválásokat is végez kitünő izléssel, özv. Léderer Lipótné, Wesselényi-utca 54. II. em. 26.

Magántanulók
oktatása Szentkirály-utca 3. III. 26. Előkészités: magánvizsgálatra, érettségire, valamint egyévi önkéntességre. 11169

Butorozott szoba
kiadó! Szépen butorozott, egészen külön bejárattal a folyosóról, intelligens gyermektelen családnál havi 12 frtért azonnal kiadó. VII. Garay-u. 21. II. 19. (a Központi pályaudvar közelében.)

2 elegánsan
butorozott különbejáratu utcai szoba, fürdőszoba használattal, esetleg ellátással, kiadó. Andrássy-ut 15. III. em. 5. 4143

Zongora
Bösendorfer-féle, majdnem uj; Mignon zongora, Baumbach-féle és pianino, fekete, majdnem uj; amerik. harmonium 10 változattal; uj zongorák és pianinok, csakis kitünő gyártmányokban, köztük: **Steinvay & Sons; Blüthner; Rosenkranz** stb., **Kohn Albertnél Kossuth Lajos-utca 1. sz. (Ferenciek bazára) I. lépcső.**

Szép bükkfaszén
vaggonszámra eladó. Bővebb felvilágositást Braun Ede, Dund, u. p. Ternova.

Egy csinosan
butorozott, világos udvari külbejáratu nagyobb szoba egy ur részére azonnal kiadó. Akácfa-utca 10, I. 2. 4066

Kitünő szabónő,
bécsi és budapesti elsőrangu szalonok volt müvezetőnője, elvállalja minden fajta toilette házban vagy lakásán való elkészitését. Widder Johanna VI. Lövölde-tér 5. I. 5.

2 antique
olajfestmény eladó. Wischogrod, Nagyfuvaros-utca 7. 4135

Házikenyér-
sütők figyelmébe! 600 frt évi bérletért 3 kemencés sütöde asennal kiadó. Bővebbet VII. kerület, Rottenbiller-utca 35. sz. Özv. Weisz Sándorné.

Fuvolás
naturalista, ajánlkozik zenekarhoz. Kétszeri eljátszás után, hallás után kifogástalanul játszik el mindent. Cim: Elenbogen S. Holló-utca 1. II. em. 34.

Kerékparokat
zálogházból kiváltottakat, 85 forinttól feljebb szállitunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körut 41.

Keresztény
családnál a Damjanich-utcában ebéd és vacsora kapható **14-től 22 frtig ebéd,** 10—14-ig, vacsora hivatalnokok részére. Cim a kiadóhivatalban. 4154

Valódi Echo-Phonograph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 30 kr. Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Zongora
fekete, keresztthuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

Zongora,
Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-utca 15. I. 11.

Egy
Koch & Karseltt-féle matt keresztthuros pianinó sürgősen eladó. Aggteleki-utca 4. III. Denker.

Zeneművek
jó állapotban megvétetnek Zala Mór zenemükereskedőnél Teréz-körut 2.

A ki hegedüt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul.

Oly uraknak,
kik kényelmes és csendes otthont, világos és féregmentes olcsó szobát, gyönyörüen berendezve, külön bejárattal óhajtanak, ajánlható a Sándor-utca 30 B. I. 13. sz. alatti. Kitünő és pontos kiszolgálás. Azonnal kiadó.

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Butor
csak jó minőségü.
Hálószoba. kredenc, szőnyeg, divány, asztal szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalongarnitura, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón eladó. Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI., Gyár-utca 25. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Fogak 2 frttól, a nélkül, hogy a gyökeret el kellene távolitani, **szájpadlás nélkül is.** Foghuzás fájdalom nélkül. — Igen tartós fogtömés. Fogkoronák gyökerekre illesztetnek. — Fogorvos Dr. Neufeld, Kossuth Lajos-u. 14. Vasár- és ünnepnapokon délután 4-ig.

DÓCZI M.,
cipész

Budapest legmegbizhatóbb legnagyobb és legolcsóbb
bálicipő-raktára
Kerepesi-ut 10.

Gombos füz. v. cugos lakkcipő, férfi 4, női... — — ... 3.50
Férfi v. női boxbőr füzős 3.50
Füz. v. cugos orosz lakból férfi 3.80, női ... ... — 3.30
Lakk regatta férfi 3.50, női 2.50
Férfi Chedreaus 4.50, női — 4.—
Férfi v. női cugos cipő — 3.—
" " füzős cipő ... — 3.20
Lakk kivágott ... ... 1.50—2
Egy csatos 2.20, keresztcsattos ... ... — — ... 2.50
Fehér v. rózsaselyem cipő 1.80
Fehér keztyübőr cipő — ... 2.—

Arjegyzék, csomagolás, szállitólevél ingyen. Vidékre 10 frton felül franco. Nem tetsző árut becserélek

Hölgyeim.
Csak egyszer próbaképen rendeljék meg a csodahatásu, valódi angol szépitő szert, **Ugorkatejet** és megfognak róla győződni, hogy ezen csodaszer azonnal eltávolit **szeplőt, májfoltot,** mindenféle tisztátlanságot az arcról és a bőrnek gyönyörü üdeséget, fiatalságot kölcsönöz. Ára 2 korona. Valódi angol ugorka-szappan 1 kor., 3 drb 2 kor. 40. puder 1 kor. 20 és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható csakis **Balassa Kornél** gyógytárában, **Temesvár,** a hova minden postai rendelés intézendő. Budapesten kapható Török-féle gyógszertárban, Király-ucta 12. és Andrássy-ut 26. 6054

BUTOROK
úgy készpenzért, mint
részletfizetésre
a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig
legjntányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körut 8.
Andrássy-ut közelében.
Képes árjegyzék ingyen.

Zálogházból* veszek *cédulákat.
Eladok
13 latos ezüst evőkészletet 12 személyre 140 frt, 6 személyre 65 frtól kezdve és feljebb. Mindennemü finom **ezüst tárgyak** barokk és francia stylusban. Nagy raktár **arany** férfi **láncokból,** massiv aranygyürük 6 forint 40 kr. arany férfi-órák 12 frt, arany női órák 9 frtól kezdve 12 darab massiv evőeszköz 6 frt 50 kr.
Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.
Grünberger A. Béla örökösei
Budapest.n, Harisbazár. Váci-utca 30. I., em. 23.

UTRAVALÓ
THURY ZOLTÁN
legujabb könyve.
Ára egy korona ötven fillér.
Megrendelhető:
„Budapesti Napló"
kiadóhivatalaban
József-körut 18.

A ki
lakást keres
vagy kiadó
lakása
van

A ki
személyzetet
keres vagy
hely nélkül
van.

A ki
valamit venni
vagy eladni
akar
stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a
„BudapestiNapló"
apróhirdetései
utján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában
VIII. József-körut 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény.

Én Csillag Anna!

185 cm- h. óriás Loreley-hajammal, melyet az általam **föltalált kenőcsösel 14 havi** használat után kaptam. Ezen kenőcs az egyedüli szer, mely **hajhullás ellen, a növesztés előmozditására s a hajtalaj erősitésére** alkalmasnak találtatott. Uraknál szép teli szakálnövést s más **rövid használat** ugy a **haj,** mint **szakálnak** természetes **fényt** és **sürüséget** kölcsönöz s a **gyors őszüléstől** legmagasabb korig megóvja.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Szétküldés naponta a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett az egész világba a gyárból, a hova a rendelések cimzendők.

Csillag Anna
BÉCS: I. Sellergasse 5.
BERLIN: Friedrichstrasse 56.

T. Csillag Anna urnőnek! Sziveskedjen 6 tégelyt elismert hajnövesztő kenőcséből küldeni utánvéttel alanti cimemre:
Gavriani-Auersperg grófné
Schloss Gleichenberg-Graz.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem cimemre ismét 2 tégelyt kitünő hajnövesztő kenőcséből pestautánvéttel küldeni.
Baumgarten Emil
Steyer.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem cimemre egy tégelyt kitünő kenőcséből küldeni.
Lovag Liebig Lajos
Reichenberg.

Tek. Csillag Anna urnőnek
A észemre szállitott kenőcs kitünő szolgálatot tett s örömömre szolgál, hogy oly rövid használat után már annak előnyös hatásáról értesithetem. Végül megjegyzem, hogy minden barátomnak és ismerősömnek szivesen ajánlom.
Sandrock Adél
szinésznő.

T. c.
Tisztelettel kérem nekem egy tégelyt kitünő hajkenőcséből postautánvéttel küldeni.
Gróf Starhemberg Guidó,
Küpösd.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.
Ebensteini Girardi Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna urnőnek! Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt cimemre postautánvétel küldeni.
Hohenlohe hercegnő,
szül. Salmhgnő, Alt-Aussee

T. Csillag Anna urnőnek! Kérem 2 tégelyt kitünő kenőcséből postafordultával cimemre küldeni.
Reindorfi Schweng L.-né,
cs. éskapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna urnőnek! Hirneves kenőcsből kér még egy tégelyt.
Gróf Courey Felix
Bécs.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.